

Fiction

DJÆVELENS ANSIGT

ROMAN

CARSTEN PLOUG OLSEN

1. DEL

DJÆVELEN

DRØMMEN

Det rejser sig fra mørket. En stenagtig skikkelse med min egen tyngde. Jeg tænker: "Åh nej!" og ved, at jeg har ventet på dette hele livet. Skikkelsen rejser sig fra mine fødder, som om den har stået på hovedet under mig altid. Da den rejser sig, udstøder jeg nogle gurglende lyde, og tvinges ud til venstre. Så får jeg ny styrke, og står med ét ansigt til ansigt med skikkelsen, som er underligt grøn-blå. Dens ansigt ændrer sig. Den udstråler en mægtig kraft imod mig, en kraft, som er stærk nok til at udslette mig. Men jeg bliver stående. Jeg siger: "I Guds navn forsvind!" og tilføjer "...eller søg hjælp". Skikkelsen bliver stående. Så samler jeg alt, hvad jeg har af styrke i mig, og siger højt: "Aum!", idet jeg i et kort nu spærrer øjnene vidt op. Så forsvinder skikkelsen endelig.

-

Utallige er djævelens skikkelser. Han ligger som en, endnu, ubrydelig hinde over verden, som en øvre grænse for, hvad der er menneskeligt muligt. Jeg lever sammen med ham. Han er i mig. Som han er i alle. Hvert menneske sin djævel, hvert menneske sit helvede. Langsomt bøjer han enhver af vore livsytringer ind under sin vilje. Eller rettere: Djævelens magiske natur er en slags automatisk psykisk mekanisme, som ingen endnu kan overvinde. Jeg vil bidrage med mit liv og værk til at blive denne mekanisme kvit. Jeg tilegner disse optegnelser kampen mod ondskenen.

Vi søger ondskenen for at blive den kvit. Og når vi tror vi bekæmper den, bruger vi ofte dens egne metoder og går dens veje. Vi myrder og kriger og hader. Vi søger den i politiske ideologier, bestemte racer, bestemte religioner, bestemte grupper af mennesker, altid udenfor os selv. Og dermed flygter vi fra den i angst for mørkets sande natur. For den, der er modig nok til at se den i øjnene, vil langsomt få noget at se, som han ikke havde ventet. Langsomt vil et ansigt dukke frem af tågerne. Dit eget.

-

En aften jeg var særligt ulykkelig, gik jeg hen for at besøge Anna, min elskede. For ligesom vi søger djævelen hos andre, således søger vi også gud hos andre. Jeg var forelsket i Anna. Hun var det materialiserede, inkarnerede billede på min indre brist, og det var lettere at blive forelsket i hende, end at se mig selv i øjnene. Hun var billedet på min indre fortabelse, og dermed også på min frelse. Thi gud og djævelen viser sig altid samtidig i det indre menneske. Er den ene der, er den anden der også. Men i djævelens magiske skabelsesformular, den situation, hvor vi dømmes os selv til absolut non-eksistens, ligger også hans egen dom. Thi da vågner det guddommelige i os. Det er det, der får os til at vandre videre, til trods for den indre kval, vor egen dom over os selv.

Anna gengældte ikke mine følelser. Men hun accepterede dem, idet hun sikkert har nydt at spille gudinde. Og dog,

hun nød det ikke kun. Det var også til besvær for hende. For også hun havde sine indre krav, sine indre behov og brist, og hverken hun eller jeg magtede at være ærlige. For en tid var vi billedet på det vi hver især frygtede og håbede på i os selv.

Jeg gik en omvej. Jeg ønskede endnu lidt at opsætte den stemning af fryd og kval, som hendes nærvær altid hensatte mig i. Jeg tænkte på hende altid. Men når jeg kun tænkte på hende, og ikke var konkret sammen med hende, var fryden det fremherskende element i mit sind. Jeg drømte om alle de herlige værker, jeg skulle skrive, når først hun var blevet min, idet jeg tænkte på mine forbilleder, Tolkiens eventyr, Dostojevskijs, Prousts og Conrads romaner. Disse store mænd syntes at have skrevet, eller rettere mejslet deres værker i granit, syntes jeg. Jeg drømte om at nå til den samme grad af indre styrke, den fantastiske, guddommelige styrke, som gennemsyrrer deres værker, og som får deres ord til at fremtræde som rækker af mening og skønhed, som ikke kan være anderledes, som lukker sig om sig selv, idet efterlyden er som et svagt ekko af deres geniale skabelse, eller hele deres værk til at fremstå som vældige åbenbaringer.

Men når jeg selv prøvede at skabe litteratur, lykkedes det mig ikke. Mine ord var kunstnerisk tomme, fyldte som de var af min forfængelighed, mine drømme om storhed.

Når jeg ikke var sammen med Anna, kunne jeg holde illusionen i live. Når så vi mødtes, indså jeg med smertelig tydelighed min totale uformåen, idet dog samtidig forjættelsen om skaberkraft hvis blot hun kunne blive min lå som en gylden glorie af fryd og angst over vore møder. Denne forjættelse, og forjættelsens umulighed, begge dele lå i os begge, om end jeg var fader til det, var det, der både fik mig til at elske og at hade hende.

En let regn faldt fra den mørke oktoberhimmel. Gaderne lå øde hen. Jeg svedte lidt i håndfladerne, og følte det sædvanlige tryk i hovedet. Da jeg nåede hendes dør, betænkte jeg mig lidt. Skulle jeg ikke hellere gå hjem igen? Men som altid fik håbet overtaget, det kunne blive anderledes denne gang, noget kunne, mirakuløst, ske.

Da jeg satte fingeren på dørklokken, svandt alt håb imidlertid, jeg var igen den fortabte elsker. Der gik et lille stykke tid, inden hun svarede. Så lød hendes stemme i porttelefonens højttaler, denne på en gang kæln og kvindeligt lyse stemme: - Ja? -Det er mig. Kort pause. - Kom ind!

Da jeg gik op ad trappen, brød ekstasen frem igen i mit indre, men med en kraftig understrøm af død og intethed. Jeg følte hvordan mægtige bølger steg og faldt, kastede sig i raseri mod min indre kyst, mine indvolde, mit hjerte. Mit åndedræt var kort og heftigt, mit blik stift, med en aura af lykke og angst, rettet frem for mig.

Hun stod i den åbne dør med det lange, mørke hår slået ud, i en let, lyseblå cardigan og med sine smarte cowboybukser, ikke for smarte, ægte ville hun selv sige, smilende, hilsende mig, idet hun samtidig holdt sit åndedræt tilbage et kort sekund, da hun så mig stige op mod hendes dør. - Du kommer sent, sagde hun og viftede halvt smilende, halvt bebrejdende med en pegefinger. - Ja, jeg ville lige se ind til dig.

Jeg hængte min frakke på stumtjeneren af rustfrit, blankt stål, og følte hvordan jeg fyldte hele den smalle gang ud, alt for stor, klodset, af og til stødte jeg mod væggen. - Giver du en kop kaffe? - Selvfølgelig. - Ellers noget nyt? - Jeg har været i byen i dag. Jeg har været uartig. Jeg har købt en ny plade. Du skal høre den. Det er virkelig god musik. - Mmm.

Vi gik ind i stuen, jeg satte mig på hendes lave, mørkebrune lædersofa, og følte mig helt og aldeles fortabt da hun gik ud i køkkenet for at lave kaffen. I et øjeblik klarsyn sagde jeg til mig selv: "Hvad laver jeg egentlig her?". Helt alene med min sjæl kunne jeg ikke finde noget svar. Ikke andet end det sædvanlige: "Du dræber dig selv!"

- Vil du have en bolle til kaffen? Råbte hun ude fra køkkenet. - Ja tak. - Ost? - Ja tak.

Hendes nærvær var som en kraftig magnet på mit indre, psykiske slam. Det steg op, retningsbestemtes til at tiltrække hendes indre dæmoner og afgrunde. Det var særlig tydeligt, når vi var sammen på denne måde, når vi ikke talte pgra praktiske omstændigheder, fx som nu, hvor hun stod i køkkenet og jeg sad i stuen. Feltet omkring os var da synligt, som en destruktiv mekanisme eller malstrøm, der sugede os begge ned. Som to kraftige magneter, der trak i hinanden for at forene sig med hinanden. I afstanden og nærværet sprang en kraftig gnist, der brændte al fornuft, al følelse, alt liv væk. Når vi talte sammen, stod min hjerne stille, eller arbejdede med en hast, så jeg ikke

kunne følge eller registrere mine tanker.

Anna kom ind med en lille blomsterbemalet bakke med kaffe og brød. Jeg smilede til hende, men sagde ikke noget. Hun så et øjeblik på mig. - Nu skal du høre min nye plade, sagde hun så. Hun gik hen til stereoanlægget, lagde en plade på, og kort efter bølgede Beethovens kejserkoncert ud i stuen. Jeg kendte godt den musik. Jeg elskede den. Elskede dens lys og kraft. Men nu, sammen med min gudinde, forstod jeg den ikke mere.

- Det er virkelig godt, sagde jeg efter at vi havde lyttet sammen i stilhed et stykke tid. - Ja, læg mærke til pianistens suværene beherskelse af sit instrument. Kan du gætte hvem det er? - Gilels? Svarede jeg i blinde. Hun smilede let, og sagde så friskt: - Nej, Barenboim. Lyt.

Og jeg lyttede til den geniale musik, uden at opfatte mere af den end en hest eller en papegøje ville have gjort. Og dog, i splitsekunder, flød kompositionens indre lys ud over mine nerver, og talte med en højtidelig, balsamisk ro om alle tings forgængelighed og bestandighed. I disse korte øjeblikke var jeg måske helt ærlig overfor mig selv. I disse øjeblikke fornemmede jeg, hvem jeg egentlig var. Men straks efter overskylledes jeg igen af angsten og beklæmtheden. Mit indre var som en nattehimmel, hvis klare stjerner af og til dækkes af tynde skyer.

- Hvad har du lavet i dag? Spurgte hun, idet hun strøg håret væk fra panden. - Åh, jeg har gået lidt rundt, skrevet lidt, ikke noget særligt. Hun så drømmende hen for sig. - Mesterværker kræver tid, sagde hun med en kælen, mørk stemme.

Jeg var så langt som nogensinde fra at skrive noget, der bare tilnærmelsesvist kunne bruges overhovedet. Mit indre var goldt. Jeg famlede i blinde efter et strå, efter en idé, efter et tema, som jeg kunne bruge til at skabe den kunst, som var adgangsbilletten til hendes hjerte og legeme.

Og dog; jeg burde have forstået, at jeg narrede mig selv. Hvis jeg virkelig, på mirakuløs vis, nåede frem til en tilstand, hvor jeg virkelig kunne skabe, ville hun tværtimod sandssynligvis bryde med mig. For hun levede af min uformåen, hendes status som gudinde afhang af mit mindreværd. For at holde forbindelsen med hende, var jeg nødt til at udlette mig selv dagligt og hele tiden. Og i overensstemmelse med vort forholds manglende frugt forblev også hendes skød en forbuden have, et evigt tabu.

Når hun talte om min kunst, trak hun sig drømmende tilbage til sit indre boudoir med mælk og skarpe knive, eller hun ivrede friskt om alt det, jeg skulle skabe, underforstået af hendes guddommelige nærvær, af hendes nåde. Så følte jeg, at jeg virkelig kunne. Men mine drømme var tomme, blinde, luftige, uden kunstnerisk syntaks eller fylde, ladet med ekstase og gru, som et mørkets protoplasma, som jeg sank til bunds i med et skrig. Jeg følte hvordan den åndelige impotens bredte sig til mine kønsdele, og gjorde dem små, fugtige af kold, angstfuld sved, bløde, ynkelige.

Jeg blev hos hende en times tid, og gik derefter hjem, lagde mig på min seng, havde svært ved at falde i søvn, men sank omsider ind i et blødt, barmhjertigt mørke, uden ord, uden angst, et intet og en fred, som jeg længtes så usigeligt efter.

-

Ofte, hvis ikke altid, siger vi ikke det, vi mener eller føler. Vi siger det, vi gætter på andre gerne vil høre, eller det, andre ikke vil høre, eller det, der passer ind i det fælles teaterstykke vi netop opfører til ære for os selv, vor sjælefred og hinanden. Menneskenes sociale liv er fulde af udtalte kontrakter og overenskomster. Sjældent eller aldrig kan vi være tilstede som dem, vi i sandhed er. Og det så meget mere fordi vi faktisk ikke ved hvem vi selv er. Ofte er vi de sidste til at erfare sandheden om os selv. Vi ængstes så meget for os selv, at vi hellere vil tro tusind løgne end overveje én sandhed. Men vi udtrykker alligevel altid vor inderste sjæl. Med kropssprog, mimik, kropslugte osv siger vi det, der ikke kan udtrykkes i ord, det, der udgør vor sjæls egentlige tilstand. Vi er bare kun bevidste om en brøkdel af vort eget, samlede udsagn. Egentlig burde man skrive en bog uden dialog, men hvor alt det vi ellers udtrykker er tilstede. Det er en verden, et univers.

Vi trækker os tilbage fra den ærlige dialog, i hellig tavshed, da vi ikke magter at se os selv i øjnene. Vi magter ikke den skærende genspejling. Tilbage bliver en række mere eller mindre ligegyldige fraser. Et menneske, der forstyrres af telefonens kimen, idet han står med en kniv, og er lige ved at skære pulsåren over, svarer alligevel, at han har det

godt, på vennens spørgsmål om, hvordan han har det. Et menneske, der lige er blevet forladt af sin elskede svarer; "årh, sådan lidt op og ned" når man spørger ham, hvordan det går. Vi er skrigende angste for andres ulykke, da vi ved, at vi selv rummer de samme, indre afgrunde. Vi kender denne angst fra os selv. Og derfor lyver vi af "barmhjertighed", selv når vi er på selvmordets rand. Vi vil hellere dø, end at se vor angst for os selv i øjnene.

Kunstnernes opgave er at give menneskene sig selv tilbage. At udtrykke det, vi har glemt da vi voksede op og lærte manerer, gode eller dårlige. De dårlige kunstnere, fx den dårlige, appellerende popmusik, skriver, komponerer, maler derimod på menneskets ældgamle drøm om glemsel og flugt og rus. Den dårlige kunst appellerer til menneskets indre svagheder. En kunstner uden talent kan fx drømme om at skabe udødelige mesterværker (jo mindre talentet er, jo større er drømmene) mens hans ihærdige arbejde i virkeligheden skyldes et hemmeligt ønske om samleje med en bestemt kvinde. En anden spiller rollen som det misforståede geni, af en lignende grund. Disse talentløse kunstneres produktioner er ofte de mest populære, da menneskene heri ser deres dumhed og platteste drømme bekræftet og ophøjet til intelligens. Et virkeligt kunstværk stiller krav. Men dets frugt er så meget rigere.

Når mennesket skal tage ansvar for sig selv, mister det ofte sig selv. Vi luller os ind i søde drømme om alskens tåbeligheder, fremfor alt vor egen fortræffelighed, vi kræver vore meninger og vor forurettelse bifaldet, hvor tåbelige de end er, under trussel om død og tilintetgørelse, under trussel om at forlade dem, der ikke bøjer sig, under trussel om vold, fysisk eller værre; psykisk, vi bedrager os selv i en grad, så det er utroligt, at der overhovedet findes sådan noget som ægte, seende kærlighed. Men det gør der. Når vi møder kærligheden, den ægte, er det i vort eget hjerte vi finder den. Vi forstår, at vi må begynde helt forfra, at vi, i kærlighedens land, er narrer og børn, der kun lige har lært at sige "da da".

Kærlighedens værste fjende er forfængeligheden. Os selv. Og hele det univers, som udgøres af menneskers forfængelighed, et modunivers, et omvendt, negativt spejl af den virkelige verden, ligger som en forbandelse over menneskers lykke.

Hvad ville der ske, hvis jeg fortalte Anna, hvad jeg virkelig følte for hende? Hvad ville der ske, hvis jeg åbenbarede hende min rædsel for hende, fortalte hende om de angsttåger, jeg svævede rundt i ved tanken om hende? Men det er et rent hypotetisk spørgsmål. For jeg var ikke selv klar over, hvordan det var fat. Jeg turde ikke vide det. Ikke endnu.

-

Jeg var min tidligere forlovede, Karen, utro. Med en fjortenårs pige. Min ven, pigens far, greb os på fersk gerning i hendes seng. Det gik for sig på følgende måde: Et par af vore, Karens og mine, venner, der var en del år ældre end os, havde en datter, Lone. Vi havde lov til at komme og gå som vi ville hos disse venner, og havde selv nøgler til deres hjem. Lone var en sød, men ikke videre intelligent pige, der imidlertid kropsligt var meget veludviklet i en tidlig alder.

Før hun udviklede de tegn, der er karakteristiske for kønsmodne kvinder, havde jeg nærmest betragtet hende som en del af møblementet i vore venners hjem. Hun havde ikke noget selvstændigt ansigt for mig, ingen selvstændig eksistens.

Men da hun begyndte at udvikle sig fysisk, mærkede jeg, til min bestyrtelse, et smerteligt, angstblandet, men meget stærkt begær efter hende. Jeg ønskede at besidde hende, tage hende, elske med hende, udforske hende seksuelt. Piger i denne alder er ofte underligt ubevidste om sig selv, og den virkning de gør på mænd ved deres spirende seksualitet. Og netop denne uskyld virker på mange mænd, ihverttilfælde på mig, sammen med deres blomstrende legemer, særdeles tiltrækkende, og kan pirre mænd langt ud over rimelighedens grænser, kan pirre dem til seksuelt vanvid.

I hele dette følelseskompleks, som de unge piger vækker til live hos mændene, indgår lige dele angst, anger, smerte og lyst. Pigen ændrer sig, idet de første tegn på hendes spirende kvindelighed dukker frem i hendes legeme, fra en neutral skabning, uden selvstændig profil, til en Medusa, som med sit uskyldsrene og lastefulde blik gør mændene vanvittige, forvandler deres sjæle og legemer til flammende, rygende sten. Men det lastefulde er ikke en objektiv egenskab ved pigen. Det er udtryk for den ulykkelige mands håb og længsler, idet han projicerer sin egen last over i pigen. Han håber, han trygler alle guder om at hun må ønske at dele legeme med ham. Pigen selv ville, hvis han

fortalte hende om sit begær, sandssynligvis ikke forstå det. Hun ville føle sig ilde til mode, konfronteret med noget, der burde ligge år fremme i tiden for hende, noget, hun endnu ikke er moden til at kunne håndtere. Hun ville dømme manden til helvede med sit "Aj, altså hvor er du fjollet", manden for hvem det er et spørgsmål om liv eller død, dels at trænge ind i det purunge legeme, dels at holde det skjult for alle andre end dem selv. Han slutter en pagt, en hemmelig djævpagt, med pigen og sin egen sjæl, en pagt, som kun rummer hans begær efter pigen og begærets tilfredsstillelse. Den, der røber pagten, skal dø.

For han ved, at det er galt. Men mod følelsernes storm, mod det smertefyldte, uendelige begær han føler mod hende, er han værgeløs. Og derfor ligger hans dom allerede parat til ham, idet han første gang ser hendes legemlige, voksende attributter, og hans sjæl og legeme bryder i brand.

Da jeg så Lone nøgen for første gang, var hun tretten år gammel. Jeg var taget hen til vore venner, men fandt ingen hjemme. Jeg gik ud på toilettet for at lade vandet, og... stod ansigt til ansigt med Lone, der, helt nøgen, var ved at tørre sig efter et bad. Hun smilede til mig og sagde hej, og syntes at det var den mest naturlige ting i verden, at jeg var der. Mit blik blev draget, som af en overnaturlig dæmonisk kraft, ned mod hendes skød, hvor jeg så de første tegn på den kommende kvinde. Blot en lille dusk hår. Men nok til at sende strømme af flydende, pulserende ild gennem min sjæl og mit legeme. Jeg mumlede rystet et undskyld, og skyndte mig ud.

I den kommende tid besøgte jeg ofte mine venner, når jeg tænkte, at de ikke var der, og at jeg kunne træffe Lone alene hjemme. Og ofte lykkedes det. Jeg fandt ud af, hvornår hun fik fri fra skole. Egentlig ville jeg ikke. Jeg vidste, at det var galt. Og jeg forbandede mig selv for mit begær. Men tanken om den nøgne Lone i badet åd min sjæl, åd mig indefra. Jeg *måtte* se hende sådan igen, jeg *måtte* røre ved hende, *måtte* have hende helt og aldeles. Men jeg så hende ikke nøgen igen, før det gik galt.

Et år gik. Jeg svingede mellem dyb lyst og dyb depression. Jeg bar himlen og helvede i mit indre. Himlen var lysten til at røre ved Lones dusk, lysten til at tage hende, brutalt, uden nåde. Jeg fortalte hende ikke om mit voldsomme begær. Hun var kun en pige. Men jeg kredsede om hende, som en sulten bi om en blomst, kom med hentydninger, rørte "tilfældigt" ved hende, forsøgte at dreje vor samtale ind på det seksuelle.

En dag forstod hun mig. Vi sad ved køkkenbordet hos hendes forældre, som ikke var hjemme, og jeg talte, objektivt nærmest i vildelse, om hvordan mænd og kvinder kan glæde hinanden. Jeg brugte netop dette ord. Glæde. Jeg fortalte hende i forblommede vendinger, om alt det, der var eller kunne være mellem en mand og en kvinde. Med ét lyste hun op. - Det vil jeg gerne prøve, sagde hun uskyldigt.

Jeg var rystet i mit inderste. Og samtidig dømte hendes uskyld mig til helvedes evige fortabelse. - Nu? Kvækkede jeg. - Narj, måske ikke lige nu, men... engang. - Hvorfor ikke nu? Spurgte jeg næsten uhørligt. - Ok da! Sagde hun højt, med sin klare, lyse, glade pigestemme.

Jeg var ved at få udløsning. Men jeg beherskede mig. Jeg tænkte, idet jeg samtidig vidste, at dette var min sidste gerning, at jeg skulle nyde det, nyde det, nyde det. Jeg skulle endelig besidde hendes unge legeme!

Bedøvet fulgte jeg hende ind på hendes værelse. Hun kvidrede op om alt muligt, som jeg ikke husker mere. Vi tog tøjet af. Jeg mærkede en krampe i min lyske, da jeg, endnu engang, stod overfor den helt nøgne Lone. Hun var vokset. Hendes kvindelighed var vokset. Vi lagde os på sengen, og varsomt, uendelig forsigtigt, trængte jeg ind i hende. Jeg kunne ikke på nogen måde vente længere. Men hun var også parat. Præcis i det øjeblik hvor jeg, sekunder efter, kom, åbnedes døren med et brag. I døren stod Jim, Lones far, min ven. Han sagde ingenting. Han stod bare og kiggede. Men tavsheden var ladet med min sjæls evige fortabelse. På et andet niveau end det fysiske, hvor vi befandt os, hujede dæmonerne ad mig, skreg deres mørke glæde ud over endnu en fortabt sjæl. Jeg gjorde det med et barn. Tanken æder min sjæl.

-

Er ikke de to sjæle, der stredes i Goethes bryst, åndens og kødets sjæl? Og er det ikke de to sjæle, der strides i ethvert menneske? Det dobbelte menneske! Halvt ånd, halvt dyr, halvt gud, halvt djævel, med fornuften, hjernen, som den instans, der fortvivlet søger at mægle mellem menneskets to yderpoler, mennesket, denne tragikomiske skabning med hovedet, hjertet i himmelen og fødderne, tarmene, kønsdelene på jorden, med ånden i paradiset og

legeme i helvede.

På et tidspunkt, sådan ser det ud med alt, hvad vi ved i dag, har mennesket foretaget springet, eller har forsøgt at tage springet fra dyr til ånd. På et tidspunkt er mennesket gået fra et åndeligt nul til et åndeligt ét. Men er denne åndelige bestræbelse, hvis start kun kan forklares ud fra en guddommelig skabelse, er den andet end en flugt? Det vi i givet fald flygter fra, dyret i os selv, seksualiteten og fødetrangens tilfredsstillelse, vil kun få større magt over os, jo mere vi flygter. Som i mareridt hvor den heks, vi flygter fra, kommer nærmere og nærmere, jo mere vi anstrenger os. Findes der en ånd, der hviler i sig selv, eller er alt blot en fortvivlet flugt fra kødets trang, en sublimering af vor trang til samleje og mad? Er der en fred mulig mellem de to, kød og ånd? Eller er mennesket per definition en ulykkelig skabning i splid med sig selv?

Måske er der en fredspagt mulig i den erkendelse, at trangen til forening mellem mandligt og kvindeligt både eksisterer i åndens og i kødets verden. I den erkendelse at samlejet er et jordisk ekko af noget, der også foregår i åndens verden, i og med trangen til forening mellem mandligt og kvindeligt i menneskets sjæl. Brændstoffet er blot forskelligt. I vor verden er det begæret, der leder os, i åndens verden kærligheden. Eller snarere: Både begæret og kærligheden mellem mandligt og kvindeligt er tilstede i åndens såvel som i den fysiske verden, med en overvægt af kærlighed i den første og en tilsvarende overvægt af begær i den sidste.

Kærligheden og begæret mellem mandligt og kvindeligt. Måske er det det, der er den egentlige konflikt. Kærligheden drager os mod ånd, mod gud, mod vort himmelske ophav, begæret drager os mod kød, mod djævel, mod vort jordiske ophav. Som en slags ny katolsk trosbekendelse. Kærlighed og begær. Ja, måske var det i virkeligheden dé to sjæle, der stredes i Goethes bryst.

I så fald ligger løsningen ikke i svækkelse, i undertrykkelse af begæret, men i forening mellem de to. Begæret kan vi aldrig slippe. At ville overvinde begæret, er at benægte en sandhed, begærets indiskutable og evigt-menneskelige eksistens, og dermed en flugt. En angst. En angst for en del af vor egen natur. En angst for os selv. Og dermed vinder den mørke del af os kun større magt, dermed stikker djævelen sin hov længere frem og ind i vor personlighed. Lyset forener, mørket splitter. Hvis vi skal vandre mod lyset, mod ånden, mod gud, skal vi forene de to yderpoler i vor personlighed, kærligheden og begæret. Vi skal forædle vort begær i kærlighedens navn og tjeneste.

Efter at jeg havde set Lone nøgen første gang, ændrede jeg personlighed. En afgrund åbnede sig i mit indre. Jeg faldt. Jeg trak mig ind i mig selv, var ikke længere uskyldig. Jeg havde, bar på en hemmelighed, som jeg ikke kunne bære. Verden omkring mig forsvandt i det hede begærs angsttåger. Som Frodo tog jeg ringen på, og blev usynlig for andre, mistede den reelle kontakt til Karen, mine venner, min familie.

Og som de faldne engle begyndte jeg at indgå kompromiser med min sjæl. Jeg tænkte: Når bare ikke andre ved det, er det i orden. Men ihverttilfælde Karen må have vidst det. Vi tror ofte, at vi er uigennemsigtige, at vi kan skjule det, vi vil skjule. Det vi ønsker at skjule, er imidlertid af en sådan styrke og compromitterende art, at det er så meget stærkere tilstede i vor livsyttring. Derfor ved andre, og ofte før vi selv, hvordan det er fat. Ihverttilfælde ved andre, at vi skjuler noget for dem.

I min mørke ensomhed rugede jeg over, hvordan jeg kunne få Lone, hvordan jeg kunne få adgang til hendes legeme. Men følelsen var for stærk til, at jeg kunne lægge planer. Tilstede i min sjæl var kun begæret og kravet om dets tilfredsstillelse. Der sprang en gnist mellem de to, en gnist, som brændte alle mellemregninger væk, som brændte min ånd til aske. Jeg mistede overblikket og den sunde dømmekraft og situationsfornemmelse.

Hvordan stiller vi os overfor kødets imperativer? Bliver ikke ofte al fornuft, al ånd, al kærlighed fejet tilside af følelsernes hede helvedesvinde? Jeg måtte have Lone. Ligesom gud siger: Du skal! Således kan kødet sige det samme, og med så meget større vægt, eftersom kødet er os så nært, i forhold til den gud, vi tror er så langt væk. Men måske er det også et bedrag. Vi lyver gud væk, for at kunne udholde os selv. Vi kan ikke, når begæret hjem søger os, udholde tanken om en alvidende fader. Ja, alt andet end begæret rykker væk fra os, forsvinder i vore tanker, og vi sidder tilbage og lukker os om vor mørke hemmelighed, hæger om den, plejer den, taler til den, den hemmelighed, som er vort mørkes hjerte. Som Adam og Eva i Edens Have efter syndefaldet dækker vi os, skærmer vi os for lyset.

Men man kan ikke skjule det for evigt. Før eller siden vil livet selv feje vore forsvarsværker væk, og åbenbare vor sjæl for andre. For mig skete det, da Jim stod der i døren, tavs, mørk og så på sin datter og jeg. Dommen, faldet skete længe forinden. Præcis da jeg så Lone nøgen første gang. Det var blot dommens eksekvering. Hvordan sammenholder man den kendsgerning, at alle har ret til at leve, med en synd, for hvilken man ikke finder, der gives nogen tilgivelse? Det kan godt være, at der objektivt ikke gives sådanne synder, selv om kristendommen hævder det, i form af synden mod den hellige ånd. Men i vort eget indre gives der ingen tilgivelse. Hvordan finder man tilbage til den tilgivende barmhjertighed, hvordan udholder man det uudholdelige indtil man når frem til denne tilgivelse, hvori består egentlig vor synd? Er det en objektiv synd mod det menneske, vi har forurettet, eller er det dybest set en synd mod os selv, mod det hellige i os?

For ret beset havde jeg jo dog ikke slået Lone ihjel. Jeg havde, uendelig forsigtigt, med livet og døden i hænderne, trængt ind i hende, givet efter for et uimodståeligt krav fra mit legeme. Gives der en tilgivelse for dét? Det var det, jeg måtte finde ud af, hvis jeg skulle leve videre.

Den jeg i første omgang søgte tilgivelsen hos, var Karen. Lone turde jeg slet ikke konfrontere. Lone, tanken om Lone, sad som en mægtig, mørk edderkop i mit indre, som en brændende, altædende mørkets guddom. Jeg glemte, at hun egentlig selv havde villet det. Jeg ved, at jeg burde have været den voksne, uagtet, at jeg dog ikke var så gammel endda, jeg burde have sagt nej, have forhindret det. Men jeg kunne ikke. Mit kød brændte, hedt, elektrisk, magisk i en tilstand af hemmelig lidelse og begær, i en evig, voldsom trang til udløsning i hendes legeme.

Samme aften som katastrofen var indtrådt, sad jeg sammen med Karen i vor stue. Vi var tavse. Det blev mørkt. Vi tændte ikke lys. Og mens mørket faldt på, slukkedes også livsgnisten i mit indre. Langsomt. Stille. - Somme tider tænker jeg på, hvad der egentlig foregår indeni dig, sagde Karen endelig, med lav, mørk stemme. Jeg kunne intet svare. Jeg forstod, og havde længe, mens vi sad tavse, forstået, at det var slut. Jeg skulle miste også hende. Vores kærlighed slukkedes i de tavse timer, mens vi sad og lod mørket opsluge os.

Karen tilgav mig ikke. Havde jeg også syndet mod hende? Havde jeg også hendes tilgivelse behov? Hvem havde jeg egentlig syndet imod? Mod alle følte jeg. For synden begrænser sig ikke til de objektive kendsgerninger. Den breder sig ud, for til sidst at omfatte alt og alle. Var jeg overhovedet parat til at blive tilgivet? Havde jeg forstået min synd? Angrede jeg? Nej, jeg var i chok. Jeg forstod intet. Ikke andet end at det jeg havde gjort, var utilgiveligt. Og måske netop fordi jeg ikke troede på en mulig tilgivelse, angrede jeg ikke.

Min indre udslettelsesfølelse var materialiseringen af den angst og dom, jeg følte, da jeg første gang så Lone nøgen. I den foldede dommen sig ud, og viste mig sit ansigt. Hvorhen jeg end vente og drejede mig, kunne jeg ikke se andet end den.

Karen og jeg gik fra hinanden. Hun kunne ikke leve sammen med mig længere, sagde hun. Hvad andet kunne man forvente? En eller anden barmhjertig sjæl, der hvisker os tilgivelsen, håbet, muligheden for benådning i ørene? En sådan var der ikke for mig. Men hvis der havde været, havde jeg ikke kunnet opfatte det. For den, der egentlig skulle tilgive mig, var mig selv. Jeg ville ikke have troet andre. Og måske *var* det netop mig selv, jeg havde syndet imod.

Er den værste dom, der kan afsiges, ikke vor egen dom over os selv? Djævelen er denne dom. Er den ikke vort mørkes centrum? Den var mit. Og jeg tilgav ikke mig selv. Jeg projicerede andres fordømmelse over i mit eget hjerte. Jeg dømte som dem. Når vi synder, og når vi forstår at vi har syndet, men endnu ikke forstår naturen af vor synd, så forstår vi heller ikke, hvad dommen må blive. Desperat ser vi os om efter vejledning, desperat vender vi os mod alverden, som vi tror, vi har syndet imod. Og vi dømmer som dem. Vi overtager deres dom, blinde, døve og stumme som vi er af rædsel. Og de andres dom er streng. Vi dømmer andre hårdere end os selv, i angst for den mulige dom over os selv. Men vor dom over andre har blot ikke den samme effekt. Den dom, som andre afsiger over os, kan være afsagt i nøje overensstemmelse med gældende, sociale fordomme, eller i et øjeblikks raseri eller ligegyldighed. Men hvis vi virkelig har syndet, kan en sådan svagt funderet dom afgøre vor skæbne. Mennesket har endnu ikke for alvor lært barmhjertighed.

Det vigtige er imidlertid ikke andres objektive holdning til os og vor synd. Det vigtige er, at vi tillægger andre en dom, som vi allerede selv har afsagt. Dommen til døden. Vi opløses, både som dømmende myndighed og levende sjæl, og registrerer kun angsten. Angsten for intetheden, angsten for den sjælelige opløsning og tilintetgørelse. Vi ophører med at eksistere. Tilbage er en tom skal, tom for andet end angsten og rædslen, en skal, der dog stædigt vedbliver at gå rundt, spise, sove, snakke, leve. Som et fjernt ekko af den, vi engang var.

Jeg gik i kirke. Jeg gik til nadver. Jeg søgte syndernes forladelse. Jeg fik den ikke. Jeg sad, stiv, tavs, på den lave bænk og modtog herrens blod og legeme, og præsten messede sin tilgivelse. Den nåede ikke mig. Den nåede ikke ned til dybderne i min synd. Jeg følte det som en bekræftelse på sandheden i tanken om den synd, der ikke kan tilgives.

Efter gudstjenesten søgte jeg hen til præsten, der stod og gav hånd til kirkegængerne ved udgangen. Jeg fangede hans blik. Han må have forstået mig, min nød. Han smilte til mig, og så spørgende på mig. Jeg vendte mig bort. Jeg kunne alligevel ikke dele dette med nogen. Jeg mumlede et "tak for prædikenen", som jeg ikke havde hørt eller forstået det mindste af, rakte ham hånden, og gik bort.

I årene umiddelbart efter katastrofen imploderede mit indre, som når en stjerne dør, et langsomt, sjæleligt kollaps, hvor jeg uimodståeligt blev trukket gennem den yderste afgrunds åbning, og dukkede frem igen på den anden side i et nyt rige af magisk kval. Dommen, djævelen, havde sat sig fast i min sjæls kraftcentrum, som en lurende boaslange i en trætop, og tvang mig væk fra mit eget centrum, ud i de omgivelser, jeg troede havde dømt mig.

Alt var forandret. Jeg gik som bedøvet, som en levende død, idet jeg undrende registrerede andre menneskers ubegribelige energi og kamp for livet. Menneskene forsvandt i en sky af angst og skyld, tilbage var den ædende selvdød, der åd al livskraft indefra. Min seksualitet forandredes. Fra den seksuelle forenings normale (indtil jeg mødte Lone), enkle skønhed og varme, blev den til en flygtig, yderst brændbar og eksplosiv væske, som flybenzin, der detonerede i mit indre ved tanken om kvinderne. Kvindernes kønsdele blev i mit indre forvandlet til farlige, absurde torturedskaber, og jeg selv blev impotent. Helt og aldeles.

I de første år var jeg ikke engang klar over, hvorfor jeg led. Al sund sans var sprængt væk og min verden, min fortid, min sjæl indhylledes i en atomar, indre, evig vinter. Jeg registrerede bare angsten, og min dybe følelse af, ikke mindreværd, men intethed. Langsomt, som ved en død og en genopstandelse, måtte jeg vandre hele vejen tilbage, tilbage til afgrundens center, krænge mig selv igennem nåleøjet, og atter vende tilbage til livet. For at blive mig selv igen, måtte jeg, som Frodo, vandre ad lange, snørklede, besværlige veje under ekstreme indre farer, lægge ringen tilbage i dommedagsvulkanen, hvor den var smedet, og tage det, der fulgte.

For hver synd vi begår, er der en dom. Dommens styrke afhænger dels af syndens omfang, men navnlig af vor modtagelighed for syndsbevidsthed, vor evne til at forstå, at vi har fejlet. I første omgang forstår vi kun det. At vi har fejlet, syndet. Selve Frodo-vandringen består i den gradvise, indre erkendelsesproces, hvor vi begynder og sluttelig til fulde forstår vor synd. Og derfor er synderen først og fremmest sit eget offer.

Men dommen, djævelen vil ikke afsløres. Den sidder fast i vort indre, og dens aura af uendelig angst får os til at flygte skrigende i alle retninger. Vi tvinges ud i eksistensens, vor egne, randområder, med ryggen til slangen i vort indre, djævelens hæslige fjæs. Og vor dybeste angst opstår ved den spontane, indre vished om, at vi selv er denne djævel. I starten tager man det bogstaveligt. Evt bryder man helt sammen og identificerer sig med den bibelske djævel eller, som modvægt, kristus, bliver vanvittig. Men djævelen i vort indre er dels en magisk realitet, dels skal han forstås symbolsk. Som en mod-identitet, en mod-sjæl, ladet med vor egen kraft og med vort eget ansigt. Vi skimter konturene af dette ansigt, og langsomt, med gru, forstår vi, at vi kæmper mod os selv, at djævelen bærer vort eget ansigt. Og vi skriger. Mentalt eller konkret.

Da var det, at Anna dukkede op. Som en tvetydig gudinde, sendt enten fra himlen eller fra helvede. Mit hjerte sagde himlen, min underbevidsthed sagde helvede. Efter års sjælelig frost fornemmede jeg endelig en mulig varme, et muligt liv foran mig. Når vi vandrer i helvede, er vi ikke herre i eget hus. Den dom, som vi synes er kommet til os udefra, men som i virkeligheden har rod i os selv, gør, at alt må komme udefra. Livet, frelsen. Denne bestræbelse, denne søgen udad, er dømt til at mislykkes. Men den er måske et nødvendigt stadium i vor erkendelsesproces. I mindre målestok er det vel den proces, fra at søge livet i andre, til at søge det i sig selv, vi kalder at blive voksne. I mit tilfælde var det en proces, en vandring fra død til liv.

Hun vakte lyset i mig. Håbet. Hun viste mig himmelen. Men vi var som to åndelige søskende, hvor den ene har hjemme i himlen, den anden i helvede. Og således var vi sammen et præcist, symbolsk billede af min indre frelse og fortabelse, af hele helvedeskomplekset. Jeg måtte, uden at vide det, uden at have den mindste anelse om det, skille gudinden ud fra hende, og lægge "hende" tilbage i min egen sjæl. Og således var hun i virkeligheden, for mig, min personificerede, indre djævel, en mørkets gudinde. Når jeg så hende i øjnene, så jeg djævelen. Jeg følte imidlertid, pgra selvdømmen, at frelsen måtte komme udefra. Hun var min frelser, troede jeg, min kristus.

Når djævelen hersker i vort indre, lever vi på randen. Bogstaveligt og symbolsk. Vort indre er som et kosmisk, sort hul, en død, kollapset stjerne, hvorfra ikke engang lyset kan undslippe. Men før eller senere fremkommer der en sprække, den være sig aldrig så lille, i mørkepanseret. Og gennem denne lille sprække ser vi, for første gang i årevis, dagens og livets lys. Vi er så uvante med lyset, at vi tror at vi da ser hele himmelen, Paradiset. Anna var for mig denne sprække.

Vi tror, at lyset kommer udefra, som jeg troede, at lyset kom fra Anna, men i virkeligheden kommer det fra vort eget indre. Det kommer fra vor sjæls inderste, dybeste kamre, der endelig har vokset sig op over selvdømmen. I en sidste desperat kamp for at overleve, forsøger djævelen at kaste os tilbage i mørket. Han gør det ved en sidste materialisation af det handlingsmønster, der oprindeligt skabte ham. Men da ligger hele hans ansigt badet i vort indre lys. Hele den indre helvedesmekanisme blotlægges, og bryder i brand. Men denne gang er det ikke os, der brænder. Det er Valhalla, der, som i "Niebelungens Ring", brænder, en indre tilstand, som i sig rummer dels den uendelige kval, dels kimen til forløsningen.

Jeg skrev breve til Anna. Endnu engang stormede jeg mod himlens porte, som jeg havde gjort det med Lone, endnu engang var hele mit liv afhængig af én kvinde. Jeg har gemt et af brevene. Et af dem, der kom tilbage uåbnede. Deri står:

"Kære Anna. Jeg skriver for at fortælle dig, at det vi talte om i torsdags, om frelse gennem kunst ikke gælder. Frelsen kommer alene, kan kun komme fra andre, som min frelse kommer til mig fra dig, som den manna, der faldt fra gud til hebræerne i ørkenen. Jeg ønsker, at du skal være min, helt og aldeles, jeg vil leve for dig, dele alt med dig. Du er den, jeg altid har søgt. Du er min sjæls ven og elskede. Jeg har før prøvet at gå i kirke, og dér blev frelsen mig nægtet. Du er, for mig, større end al religion, al visdom. Jeg søger kun dig. Jeg søger gud i dig. Du er gud. Du er min gud, min kristus, min frelser. Tilgiv mig for denne åbenhjertighed, men jeg måtte sige dig sandheden. Vi ses i morgen! Fra din eneste, sande elskede, fra din fortabte slave, din gale elsker."

Således skete det for mig. Mit indre lys begyndte langsomt at vibrere, i indre stilhed og ydre storm lagde det sig ved Annas bryst og spurgte, om det skulle være os. Det svarede selv. Svaret var nej. Jeg bombarderede, opflammet af optimisme og glødende iver efter at erobre det lys, jeg troede kom fra hende, hende med mine mest lidenskabelige erklæringer, løfter om evig troskab og kærlighed. I min dybe taknemmelighed mod hende, pgra det lys, jeg troede, at hun skænkede mig, var jeg sikker på, at vi skulle leve evigt sammen.

Den gnist, der sprang mellem Lone og jeg, da jeg første gang så hende nøgen, sprang nu igen. Men denne gang var dens navn kærlighed og ikke begær. Og præcis derfor førte den nye katastrofe, da Anna nu forlod mig, i angst for min vældige, indre kraft, nok til endnu et sammenbrud. Men dette sammenbrud var samtidig et gennembrud. I virkeligheden var det min indre djævel, der nåede sin yderste begrænsning, og brød sammen. Det var et gennembrud for den kraft, der så længe havde ligget vissen hen i mit indre, den kraft, der alene kan bære en gennem alle trængsler, og som ene formår at bære eksistensen: Lyset, kærligheden.

2. DEL

RAGNAROK

Alt brød i brand. Jeg brød i brand. Min indre djævel skreg sit dødsskrig. Som Frodo og Samvis´ vision af Mordors fangehuller, da Sauron, mørkets fyrste er fældet, så jeg med undren de indre haver, der hidtil, siden katastrofen med Lone, havde ligget øde hen, uopdyrkede, glemte. Og som i Tolkiens geniale eventyr tårnede Saurons dødsskygge sig op for alverden.

Der findes mindst to myter, der beskriver den indre djævels død, det, der sker, når det yderste mørke bryder sammen, ragnarok. Den ene er Tolkiens "Ringenes Herre", den anden er Wagners "Niebelungens Ring". Som Kierkegaard siger et sted, så lader myten det foregå udvortes, som er indvortes. Tolkiens og Wagners myteværker er arketyper, hvor guder, orker, ringånder, konger og drager er billeder på almenmenneskelige kræfter og muligheder, og myterne selv er arketyper på menneskets mulige forløsning fra mørket, på de mønstre og sammenhænge mellem lys og mørke, som gælder for alle mennesker.

Ved det centrale mørkes sammenbrud havde jeg generobret min ånds centrum. Hvor jeg tidligere ikke fik andet svar, når jeg lyttede til mit indre, end angst og rædsel, idet jeg kun hørte de lavmælte forbandelser, som den arbejdende, levende djævel messede fra kernen i min personlighed, stod jeg nu selv i centret, mens det levende lys, håbet, frelsen strømmede igennem mig. Jeg følte det, som om det frigjorte mørke var omkring mig som et kosmos af granit, en form, en verden, hvor der lige akkurat var plads til mig. Som var jeg den indre, bløde vokskerne af en skulptur, der var ved at blive støbt. Den mindste berøring med det omgivende mørke, en bevægelse af næsen, af hænderne, øjenbrynene, kastede mig for et kort nu ud i stormen, der rasede omkring mig, eller rettere i mit indre, men stående roligt i mit centrum følte jeg, for første gang i årevis livet, det ægte liv, det, der er forbundet med sådanne følelser som livsglæde og kærlighed, strømme gennem min ånds livsceller.

Hidtil havde min djævel opereret i det skjulte, fra undergrunden, idet dog hans indflydelse gjorde sig gældende overalt i mit liv. Nu tårnede han sig op i mit indre, som en mægtig, ildevarslen sky, en magt, som gradvist antog sin sande skikkelse, en skikkelse, som jeg, ved det spage, guddommelige lys, der strømmede igennem mig, begyndte at kunne se. Jeg følte angst. Og vished for at jeg ville sejre. Min indre død havde forvandlet sig, ved en sjæls alkymi, til guld, til liv, idet dommens mørke samtidig, ved sit sammenbrud, vældede op fra dybderne.

Først måtte jeg prøve at forstå situationen med Lone. Den nye katastrofe med Anna skabte en afledning fra den angst, billedet af Lone hidtil havde været omgæret med. Angsten havde fået et nyt, mildnet og forstørret ansigt, idet den nu ikke længere var diffus, men knyttet til noget, jeg kunne se, Lones ansigt og køn.

Hvad var det egentlig, der var sket mellem Lone og jeg? Jeg havde begæret hende. Hun var meget ung og uerfaren. Men det var jeg også. Med ét forstod jeg, at jeg ikke kun havde begæret hende, men også elsket hende. Ja, elsket hende. Jeg ville for intet i verden skade hende. Tanken om Lones fortræd, den fortræd, som jeg følte mit begær anrettede mod hende, indgav mig dengang uendelig smerte og anger. Jeg ville ikke kun elske med hende, men også tage varsomt om hendes hjerte, hviske hende ord om min ømhed for hende, idet jeg vidste, at hendes uskyld, som for alle mennesker, ofte i livet ville blive krænket og hendes tillid gjort til skamme. Jeg ville skærme hende, beskytte hende mod sig selv, mod andre.

I virkeligheden var jeg både hendes elsker og hendes bøddel. For det var i sidste ende mig selv, jeg ville skærme hende imod. Jeg forstod ikke, at mine følelser i og for sig var naturlige. Jeg var mand. Jeg begærede kvinder. Som de fleste mænd. Den, der tror sig herre over sit begær, bedrager sig selv. Med sine kolde fingre famler det livet igennem efter vor sjæls svage punkter, og pludselig giver grunden efter. Som da Lone stod smilende, nøgen, ubekymret i badet, og åbenbarede mig sin spirende kvindelighed. Og hvor jeg da elskede hende! Min kærlighed til hende tændtes i samme øjeblik som begæret. Som guden og djævelen, der fødes samtidig. Som en tynd, men ubrydelig hinde om hele helvedeskomplekset. Som det, der nu frikendte mig, fik mig til at tilgive mig selv.

Min kærlighed til Lone. Den var blevet tvunget ind i mørkets dødsbaner, og fik mig til at give den et inadækvat udslag. Min kærlighed var blevet tvunget ind i menneskets arketyperiske døds- og helvedeshjul, kærlighedens dødsdrift, det hjul, eller med Tolkiens udtryk, den ring, der i årtusinder har forpestet livet for menneskene. Jeg var sagesløs. Jeg brød loven, men mit lovbrud var betinget af en ældgammel forbandelse, der forhindrer menneskene i virkelig at elske. En forbandelse, der tvinger alle menneskers kærlighed ind under djævelens magt til død. Eller

rettere: Djævelen *er* dette døds- og kærlighedshjul. Da jeg forstod dette, tilgav jeg mig selv. Og dybt i min ånd, idet den indre storm var på sit højeste, for at skubbe mig ud over kanten til afgrunden, strakte djævelen sin dødsskyggehånd ud efter mig, i et sidste forsøg på at slette mig af eksistensen,...og mit splintrede hjerte voksede sammen, blev helt. Men djævelens dødsskygge, resterne af kærlighedens døds- og helvedeshjul, svæver endnu over verden.

-

Jeg mødte Lone forleden dag på gaden. Hun er nu en voksen kvinde. Hun smilede lidt genert til mig, og sagde, at det var længe siden vi havde set hinanden. Der var intet fra den gamle katastrofe i hendes blik, der lyste åbent, tillidsfuldt imod mig. Jeg fornemmede en dyb forståelse mellem os. En forståelse og en tilgivende kærlighed og barmhjertighed, der stille, selvfølgelig vaskede det gamle sår rent. Tilbage var kun et fint ar.

- Giver du ikke en øl? Spurgte hun. Jeg nikkede, og følte ømheden for denne pragtfulde, gavmilde kvinde som en smilende, solglimtende flod i mit indre. Vi var sammen om den kærlighed. Hun elskede også mig. Med en kærlighed som ikke søger udtryk, en kærlighed, hvor de bånd af indre brist og svaghed og gensidig afhængighed, som normalt får en mand og en kvinde til at søge sammen ikke mere var tilstede, en kærlighed, som er så meget mere tilstede i os, som gennemsyrer ånden og alle vore gerninger. Jeg mødte her den store kærlighed, i sin rene, uforfalskede urform, rensat for ethvert begær eller svaghed. Som ved en slags sjælens telepati eller synkronicitet havde vi vandret gennem de samme psykiske egne, gennem det samme helvede, og var begge kommet frelste ud på den anden side.

Anna. Jeg elskede også hende. Men hun var kun den, der satte fingeren på mit indre sår, hende, der udløste ragnarok. Jeg elskede hende uden længsel efter død og intethed, i en stille, afklaret, men stærkt afbleget følelse.

Vi, Lone og jeg, gik ind på en café. Vi satte os ved et bord ved vinduet. Vi fik vores øl. Og i tavshed, men en tavshed fuld af ømhed og ord og betroelser, lod vi mørket udenfor sænke sig over byen, et luftigt, nærende, velsignet mørke, hvori ting kan gro, hvor der er fred og hvile og liv, et mørke, som vi accepterede, i lyset fra vor kærlighed.

-

DRØMMEN

Jeg flyver i tanken østpå over et mægtigt hav. Jeg ser mørke svæve i æteren, men også at det centrale mørke er opløst og besejret. Jeg kommer til land og ser et mægtigt, sort træ, et livstræ. Jeg vender mig om, og ser da vestpå, i et lille land, et tilsvarende mægtigt lysende træ. Det lysende træ vokser langsomt, og jeg ved, at det til sidst vil sejre.

Trilafon Blues

e-roman

Carsten Ploug Olsen

Til Gitte og John

Forord

Denne roman er ikke ny. Den har tidligere været offentliggjort her på siden under titlen, "Af hjertens grund". Men på et tidspunkt blev jeg klar over, at Poul Ørum har skrevet en roman af denne titel, og derfor har jeg valgt at

omdøbe romanen. Den nærværende udgave er dog redigeret let.

cpo 2007

0

Sten. Et navn. Jeg sætter blomsten i holderen ved siden af med let dirrende hænder. Det regner. Skøre Paul. Gale Paul. Der er ingen tårer.

Jeg husker hans smil. Hans leende, mørke øjne. Dybe. Men jeg kunne aldrig se længe ind i dem. Af en fælles blufærdighed. Stakkels Paul.

Når han havde fået sin Trilafon var han rolig. Bedøvet. Men smerten arbejdede i ham, og sendte feberstråler ud gennem øjnene. Desperate. Der var lig i dem.

Min Paul. Ulla, sygeplejersken, lægger blidt en hånd på min arm.

- Nu går vi, siger hun.

- Nej, siger jeg.

Hun tøver. Er usikker et sekund.

- Jo, siger hun så.

Jeg vender mig om, går hurtigt, jeg ved ikke hvor. Jeg ramler ind i et træ, dunker hovedet ind i det, hårdt, dunker hovedet ind i det igen, og igen.

En eller anden, det må være Ulla, tager om mig bagfra. Hun er stærk. Hun får mig væk fra træet. Jeg griber efter det. Forgæves.

- PAUL! Skriger jeg. Så husker jeg ikke mere.

Jeg sidder nede i opholdsstuen. Ryger. Min mor er her. Jeg har lige fået min Saroten og min Litarex. Antidepressivt og stemningsstabiliserende. Snart vil jeg sove. Hun skal snart gå. Komme hjem og prøve at få det til at fungere. Hun smiler og stryger mig blidt over kinden.

- Jens, siger hun bare.

Jeg ser væk og tager et hiv til. Hun prøver at nå mig. Omslutte mig. Men jeg kan ikke.

- Jeg kommer igen i morgen, siger hun.

Jeg nikker. Hun rejser sig langsomt. Tøvende. Hvis det havde været tilladt, ville hun bede personalet om at rede op til hende på en af stuerne. Hun går.

Jeg sjokker ned på mit værelse, lægger mig uden at klæde mig af, trækker tæppet hen over mig, og falder i søvn.

Månen er fuld i nat. I træerne sidder krager, og drømmer om blod. Lots hustru blev til sten, da hun vendte sig mod de forbandede byer. Jeg er ild. Den kryber op ad benene. Jeg er hævneren uden bøddel. Jeg skriger mit had til universet ud i natten. Jeg græder fordi jeg ikke har nogen at slå ihjel. Og så går jeg tilbage til afdelingen, sætter mig ned i opholdsstuen, og ryger tavst sammen med Gert.

- Nå, du kan heller ikke sove, siger han endelig.

Jeg ryster på hovedet.

- Har du set månen? Spørger han. - Der er heksering omkring.

- Jeg ved det.

Månen er fuld i nat. I træerne sidder krager, og drømmer om blod. Jeg brænder.

1

- Jeg hedder Paul.

1982. Sct. Knuds Gymnasium. Han virker nervøs. Men smiler samtidig med hele kroppen.

- Jens.

Der er et øjeblik tøvnen. Som vand, der stemmes op. Så flyder vi igennem, finder hinanden.

- Her, siger han, og byder mig af pakken med hvid Kings.

- Jeg ryger ikke.

- Men det kan du lære. Du ved, vi er her for at lære, ikke?

- Hvordan staver du dit navn?

- P-A-U-L. Paul. Som i Paul McCartney. Jeg er også næsten lige så berømt.

Jeg smiler. Han griner. Vi går ud på sportspladsen. Det er varmt. Næsten 30 grader. Han tænder sig en cigaret mens vi går derud.

- Du ved, det drejer sig om at slå igennem. Tjene kassen. Og så stikke af til Rio. Finde prinsessen. Leve lykkeligt til sine dages ende. Trommeslageren i mit band siger det samme. Vi har bare ikke lige skrevet det gyldne hit endnu. Men det kommer. Det drejer sig om at finde ud af, hvad folk godt kan lide. Og så råhitte. Big Time. Ud på de store scener. Hjem i de store huse. Hjem til morlil.

Han får et fiffigt udtryk i ansigtet.

- Jeg vil gerne være atomfysiker, siger jeg smilende. - Jeg bliver måske ikke lige så berømt som dig. Og Rio ved jeg ikke med. Mindre kan vel gøre det. Et hus i Sanderum for eksempel. Og en Mercedes i garagen. Eller nej, en cykel. Og store tanker i hovedet. Store tanker.

- Dødbider, griner han og slår mig på skulderen.

- Problemet er bare, fortsætter han, - hvordan får vi overbevist prinsessen om at vi to er de mest vidunderlige i hele verden? Hvilke argumenter kan man bruge? Er der en formel? En opskrift?

- Ja. Du tager en del hengivelse og ni dele rå kapital. Og så en knivspids begær. Problemet er, at vi har nul dele kapital og ti dele begær.

Han ler nervøst.

- Men pengene, der jo er det vigtigste, kan vi altid skaffe, fortsætter jeg. - Hvis du ikke lige kan finde ud af at skrive dit verdenshit, og jeg ikke får Nobelprisen, så kan vi jo altid søge hos A. P. Møller. Til værdigt trængende.

Han smider cigaretstumpen og træder på den.

- Pøj, jeg burde holde op, siger han.

- Hvor længe har du røget?

- Siden jeg var 12.

Jeg fløjter.

- Men du er jo også en af de slemme drenge. En af de onde, siger jeg.

Af en eller anden grund ser dette ud til at glæde ham. Han ser mig smilende i øjnene. Så tager han blikket til sig igen. Vi går videre. Lidt hurtigere.

- Man siger, at hunden er menneskets bedste ven, siger han og fægter med hænderne i luften. - Men det er helt forkert. Hunden er mandens bedste ven. Den ligner ham. Trofast og dum. Katten er kvindens. Selvstændig. Uberegnelig. Farlig. Blød pels, bløde muskler, blød at røre ved, men i alt det bløde – kløer. Der river. Du kan ikke forudsige det. Jeg har kendt mange kvinder, siger den 16-årige erfarne verdensmand, - og jeg har ikke forstået en eneste af dem. Og de har ikke forstået mig. Hvad fanden er det, de vil have?

- Hvis jeg vidste det, ville jeg skrive en bog. Og så ville vi have pengene. En formue. Folk ville komme valfartende til os. Bygge kirker og templer for os. Opfinde ritualer. Tilbede os.

Han griner. Der indtræder en lille tavshed. Vi smiler til hinanden.

- Nå, måske skulle man bare blive munk, siger han så.

Jeg tænker lidt.

- Ja, eller Pave. Du kunne samle kristendommen. Til den endelige kamp mod lyset, videnskaben. Armageddon. Omvendt Armageddon. Eller Armageddon på den forkerte side. Ja ja, der er mange muligheder.

- Tror du på dét?

- På hvad?

- På Gud.

- Det tror jeg ikke.

- Hedning! Siger han leende. - Men vi har vore metoder. Vi skal nok vække dit højere jeg. Vi kunne for eksempel prøve med hjul og stejle.

- For mildt! Der skal mere til.

Han tænder en ny cigaret. Han ryger meget.

- Du, kan du holde på en hemmelighed? Siger han så. Jeg nikker. - Tina har pæne tænder. De er som store mønter. Femkroner, mindst. Jeg vil vædde på, at hun ikke har et eneste hul.

Det er sagt i spøg, men han mener det. Han ser mig ind i øjnene. Jeg ser væk.

- Jeg kan bedre lide Anne.

- Anne? Tja, hun er meget lækker. Men lidt for tyk.

- Mmm.

Klokken ringer. Vi ser på hinanden og ler samtidig. Så går vi ind i aulaen.

- Skal du noget i eftermiddag? Siger jeg inden vi går til hver vores klasseværelse.

- Nej, jeg er fri. Fri som fuglen. I bur.

- Ses vi?

- Det kan vi da godt. Skal vi sige på Hansens?

- Flipper!

- Er der noget galt i at være flipper? Jeg skal personligt vise dig, hvordan man flipper en tyvekroneseddel op på disken og veksler den til naturalier. Kort sagt: Ø!

- Så giver jeg næste gang.

- Hov, jeg betaler ikke. Du er den rigeste af os. Tag fra de rige og giv det til mig.

- Hvor ved du dét fra? At jeg er rigere end dig?

- Min far er murerarbejdsmand. Min mor socialrådgiver. Dine må mindst være bankdirektører. Begge to. Mens lille, stakkels Polle bare er en arbejdsløs student.

- Hvorfor lige bankdirektører?

- Jeg kan se det på dillen. Den lille krokofant du har på blusen.

- Nå, den købte jeg for de penge jeg tjente i ferien. Kioskarbejde. I øvrigt er min far maler. Min mor går hjemme. Og jeg er flad.

- Ok, så betaler vi, efter disse hårde forhandlinger, siger han og peger højtideligt som en dommer op i luften, -hver for sig.

Vi er nået hen, hvor vi skal skilles. Eleverne strømmer omkring os. Der er en råben og larm.

- Altså i eftermiddag! Siger han højt.

- Yep.

- Vi mødes ude ved cyklerne. Eller du har måske knallert?

- Go away!

- Nå, men nyd matematikken. Det siges, at den er indgangen til en højere verden.

- Nyd historien. Det siges, at den gentager sig. I hvert tilfælde for dig hver tirsdag og torsdag.

Han griner, peger på mig som med en pistol, og trykker af.

- 1-0 til dig, ler han. - Der fik du mig!

- Vi ses, siger jeg og går ind til timen.

Jeg når lige at få et sidste glimt af ham, inden han går hurtigt, fugleagtigt ind i klassen ved siden af.

2

Der er fest for 1. g´erne. For at ryste os sammen. Paul og jeg og nogle andre har siddet i forvejen og drukket hos Per. Jeg er efterhånden blevet ret beruset. Til festen raver jeg rundt efter Anne, som flygter, halvt bange, halvt smigret.

Men Paul virker ædru. Selv om han har drukket lige så meget som os andre. Kliché´ s ”Millitskvinder” brager ud af højtalerne som det sidste nummer. Så tændes lysene, og afslører et sceneri som på Picassos ”Guernica”. Det er en krigszone. Jeg føler mig som en maskine, der er sat i gang, og nu brutalt mod sin vilje bliver standset af lyset. Rusen sitrer gennem min krop og tanker.

Paul kommer hen til mig.

- Er du klar? Spørger han.

- Mnjaj. Jeg tror bare, at jeg skal hjem.

- God idé.

Han tager om mig, og fører mig ud af aulaen, ud i mørket. Rusen får himlen til at dufte. Af roser og kvinder.

- Hvad holder dig oppe, mand. Hvad er dit brændstoff? Du har altid oversskudet. Hvad er du på, mand? Siger jeg beruset, mens vi begynder at gå.

- Så så, griner han, - vi har kun kendt hinanden i fjorten dage. Det kan vi altid snakke om.

- Hold kæft, mand, så du Anne. Hun er virkelig bare så lækker. Jeg elsker hende. Jeg ææelsker hende, mand.

- Selvfølgelig gør du dét.

Jeg har taget en øl med fra festen. Jeg stopper og tager en slurk. Paul står smilende ved siden af. Pludselig får jeg det dårligt. Den sidste slurk var for meget. Jeg raver ind til hækken og brækker mig. Det kommer i lange konvulsioner. Paul holder mig for panden.

- For helvede, mand, siger jeg mellem opkastene.

- Så så, siger Paul. - Du har bare fået for meget. Er du færdig? Er det overstået?

- Det tror jeg. Hold kæft, mand, hvor er jeg syg.

- Kom. Stille og roligt. Jeg følger dig hjem.

Han tager fast om mig. Trods sit spinkle ydre er han stærk, kan jeg mærke. Det virker beroligende. Vi begynder at gå igen.

- Jeg gør det aldrig mere, siger jeg, - drikker. Åh, mand.

- Så så.

Da vi kommer hjem til mig, er min mor og far oppe. De venter. Far får mig til at sidde ned et øjeblik ude i køkkenet.

- Nå, Jens. Hvad siger vi så? Vil du have en øl? Siger han.

- Årh, mand. Jeg vil bare sove.

- Husk hvordan du har det nu. Lige præcis som nu. Til næste gang du overvejer at drikke dig så fuld.

- Årh. Jeg kan ikke klare det.

- Kom, skat. Du skal i seng, siger mor og tager om mig, og følger mig ned på værelset. Paul følger efter uden at sige noget.

Min mor putter mig. Jeg føler jeg skal dø. Far står i døråbningen.

- Nå, den unge mand har indtaget verden, siger han.

- Schhh, siger mor.

- Jeg går nu, Jens, siger Paul. - Du har det sikkert, æh, bedre i morgen. Vi ses!

- Ja ja, vi ses.

Han går. Far følger ham ud. Jeg kan høre at de veksler et par ord, men kan ikke skelne dem. Mor bliver siddende ved min seng.

- Skat, siger hun stille. - Det sker for alle. Du skal ikke være ked af det.

Mine tanker kan ikke finde hvile noget sted. Det er som om jeg ligger i en centrifuge af fysisk smerte. Så var det heller ikke i aften, at det skulle ske. Debuten. Jeg er ved at tude af selvmedlidenhed. Det sidste jeg husker er, at min mor stryger mig blidt over kinden.

Næste dags formiddag taler jeg med ham i telefonen. Det er ham, der ringer.

- Nå, den var svedig i går, ikke?

- Det var den vel.

- Hvordan har du det nu? Igen dette fuglelette anstrøg i stemmen, som et blad. Men hele tiden havde jeg en fornemmelse af, at noget var galt. At han bar på noget.

- Ondt i hovedet.

- Prøv at drikke noget vand. To liter. Mindst. Det hjælper.

- Det skulle jeg vist have gjort inat. Hvor var du da jeg behøvede dig? Griner jeg. Jeg tager mig i det. Mit kranium duer ikke til at udtrykke glade følelser denne formiddag.

- Right by your side, baby!

- I know.

Der er en lille pause. På trods af tømmermændene nyder jeg at tale med ham. Jeg kan næsten se, at han sidder og smiler.

- Du ved, begynder han igen; der er en let knitren i røret. Måske sætter eller lægger han sig godt til rette; - de dybe ånder er dem, der har prøvet mest. Tænk på det nu. Selv om jeg tror nu ikke, at der ligger geniale,

naturvidenskabelige opdagelser gemt på bunden af en flaske whiskey.

- Ha ha. Det er muligt. Lige nu tænker jeg ikke på opdagelser af nogen art. Jeg prøver bare at blive menneske igen.
- Fik du talt med Anne?
- Ikke rigtigt. Jeg var for stegt. Jeg tror aldrig hun taler til mig igen.
- Nå nå. Det skal du ikke være sikker på. Der er pludselig en stor blidhed i hans stemme. Så slår han det hen i spøg.
- Du ved, kvinder elsker at blive jaget. Du kunne være blevet en stor neanderthaler. For en million år siden.
- Sjovt nok, så føler jeg også, at mit hoved ser sådan ud nu. Som en neanderthalers. Så måske er det ikke for sent med berømmelsen.

Han griner.

- Åh Jens, åh Jens, hvad skal det blive til med dig? Jeg føler, at jeg har kendt dig i en evighed. Nå ja, tiden står stille for den lidende, ikke? Just kidding. Der er stille lidt i røret. - Noget helt andet. Vil du med på stadion i eftermiddag? OB spiller. Mod B 1903. Er du frisk?
- Jeg tror lige, jeg skal prøve vandtricket først. Men måske. Jeg ringer.
- Du kunne reparere derude med en fadbamse eller to. Jeg giver.
- Onde menneske!

Han griner igen.

- Come on. Det er ikke den første eller sidste brandert du har båret hjem. Eller rettere: Egentlig var det jo mig, der bar dig. Men det skal ikke koste dig. Kun ganske lidt. Jeg er billig.
- Næste gang er det måske mig, der bærer dig. You never know.
- Jeg er aldrig fuld. Jeg kan tåle alt.
- Hvordan kan det være?

Han bliver pludselig alvorlig.

- Jeg ved det ikke. Sådan er det bare.
- Nå, men jeg tror alligevel, at jeg gerne vil med på stadion. Jeg tror, at det går lidt bedre nu.
- Der kan du bare se. Jeg er en stor healer. "What becomes of the brokenhearted"? De kommer til mig. Og så syr jeg dem sammen igen. Selv om jeg ikke tror, at det var dit hjerte, der bristede i går.
- Nå, hvad var det så, din filur?
- You tell me.
- Prøv lige at høre. Jeg går i bad nu, og så kommer jeg over, og så følges vi ad ud på stadion. Deal?
- Yeah, man.

Jeg lægger røret på med et smil.

Skønlitteraturens billede af tankeprocessen er mig bekendt ret upræcist. Som jeg ligger der i solen i Munke Mose, tænker jeg egentlig ikke på noget bestemt. Jeg er ét med varmen, sveden og den lette susen i træerne. Af og til lyder der et råb fra et barn. Fra tid til anden stiger en tanke frem i mit sind – om Anne, om Paul, om sex, om alt muligt. I vilkårlig rækkefølge og med vilkårlig intensitet. Nu og da anspændes og målrettes min tanke, idet jeg prøver at forstå de noter jeg læser. En afhandling om beregning af den statistiske usikkerhed ved fysiske eksperimenter. Så slappes tanken, og jeg er igen ét med omgivelserne og de fremstigende, vilkårlige tanker. Det er som om omgivelserne fremkalder associationer. Og at tanker føder nye tanker eller associationer. I en uendelighed.

Jeg har prøvet at forstå det. Forstå tanken. Tankeprocessen. Uden at have læst ret megen psykologi eller filosofi. Bare ved studiet af min egen tanke. Men jeg er nået frem til, at det at forsøge at fatte tankens natur, tankens centrum og væsen er som at prøve at se sine egne øjne. Uden spejl. Jo tættere man kommer tankens rod, jo tungere bliver skridtene, og man får en let krampe i hovedet. Parallelt til Einsteins teorier om masse og hastighed og energi, at det kræver mere og mere energi at accelerere et legeme, jo hurtigere det bevæger sig. Og at det er umuligt for et fast, fysisk legeme at nå lysets hastighed. Det er umuligt. Tanken kan ikke se sig selv. Den kan højst komme med udsagn á la: Hvad er en paraply? Det er når det regner, som min fysiklærer siger, når vi udtrykker os upræcist.

Der er også forskel på, om en tanke kommer indefra eller udefra. Når tanken fødes er den enten fokuseret eller ufokuseret. Når vi forsøger at løse et tankeproblem, så fokuseres tanken, og man er på en måde i en tilstand af spændt, skabende stilhed. Indtil man med ét løser problemet, og den færdige tanke synker ind. Når vi for eksempel læser noget, eller ser på et billede, når tanken kommer udefra, så er den selvstændige tanke som regel mindre påfaldende, deltagende. Fordi man kun gentænker noget en anden allerede har tænkt. Det er min tanke, at det er den selvstændige tanke, der opbygger mennesket. Og således lever vi i en stadig, somme tider spændt, somme tider afspændt, tilstand af evig skabelse. Af os selv.

Nå, jeg ligger altså i Mosen, og pludselig fokuseres min tanke. Et øjeblik blandet glæde og panik. Anne kommer cyklende. Hun får øje på mig, og standser ved siden af mig.

- Hej, siger hun glad.

- Hej, siger jeg.

- Nå, du ligger rigtig og boger den?

- Tja. Egentlig ikke. Jeg tror nærmest det er et alibi.

- Bare lad være. Jeg ved, at du er en stræber.

Hun børster et eller andet af T-shirten, stiller cyklen, og sætter sig ved siden af mig på tæppet. Så lægger hun sig ned og lukker øjnene. En smuk måde at tilgive på.

- Synes du ikke det er hårdt? Spørger hun.

- Hvad er hårdt?

- Skolen.

- Tjo, der er så meget.

- Nogle gange ville jeg ønske, at jeg var et dyr, siger hun med halvt lukkede øjne. - Bare møffe rundt i stalden hos en glad bondemand, æde og sove, og en gang imellem brøle af frustration, når maden er et kvarter forsinket.

Jeg ler lettet.

- Ja, det lyder nemt. Og dejligt.

- Hvilket dyr kunne du godt tænke dig at være, hvis du kunne? En ko? En tiger?

- Det har jeg sjovt nok aldrig overvejet. Men måske en ørn. Den har vist ingen naturlige fjender, og udsigten er sikkert god.

Hun ler. Så slår hun mig let på skulderen.

- Nej, du skal altså lige høre.

- Hvad?

- Til festen, ikke? Ved du hvem Lisa gik hjem med. Troels! Af alle mennesker på Guds grønne Jord vælger hun Troels.

- Hvad er der galt med Troels?

Hun snøfter.

- Årh, han er da verdens største nørd. Ham og hans computere. Han påstår, at han er ekspert i Comal 80. Og Basic. Det skal nok passe. Han har sikkert oveni købet tilladt sig at nyde det.

- Sikkert.

- Nå, men hvorfor fortæller jeg nu dig dét? Det er vist tøsesnak.

- Fordi jeg er en tøsedreng? Smiler jeg.

- Ja, sikkert. Ja, det er sikkert derfor. Men tøsedrenge er de sødeste. Bare man ikke skal giftes med dem.

Noget falder til bunds i mit indre. Et håb, der slukkes. Jeg er lettere forstumlet. Jeg er lige blevet tilgivet og derefter brændt af. På fem minutter. Jeg beslutter mig spontant for en sidste offensiv.

- Hvordan er din drømmefyr?

- Årh, han er stærk, intelligent, har penge. Og så er han fem år ældre end mig.

Det sidste håb slukkes. Men idet det dør, opstår muligheden for venskab. Selv om jeg stadig er forelsket. Lidt.

- Du, kan du ikke sige mig, hvad det er kvinder vil have? Du må jo vide det.

Der foregår virkelig meget, som ikke bliver sagt.

- Hvad kvinder vil have? Det ved jeg virkelig ikke. Jeg kan kun tale for mig selv.

- Men kan du ikke se, at netop dét er det fortvivlende. Der er ingen svar.

- Ingen klare, entydige svar, mener du. Men svar. Livet er ikke en videnskab. At du ved det.

- Nå. Nej, det er det vel ikke.

- Men hvad er det så, vil du spørge, Spørge Jørgen.

- Præcis.

- Jeg aner det ikke. Måske kan vi ikke forstå det, fordi vi er midt i det. Vi er for tæt på. Måske døden giver svaret.
- Det lyder uhyggeligt.
- Eller fortrøstningsfuldt.
- Eller som en flugt.

Hun sukker.

- Så farligt filosofisk du er i dag. Er det noterne?
- Det er et stående problem. Til alle tider. For alle mennesker.
- Nå, det behøver vi jo ikke løse. Lige nu. Men måske på torsdag, ler hun.
- Speaking of which, siger jeg spøgende, men er dødsens alvorlig. - Hvad skal du på torsdag? Kunne du ikke tænke dig at gå med en tøsedreng i byen. Vi kunne se en film.
- Først filosofisk, så romantisk. Det lyder farligt. Men eftersom du jo er en tøsedreng, er der intet at frygte. Alvorlig talt; jeg kan ikke. Jeg skal skrive dansk stil. Til aflevering fredag. Kender jeg mig selv ret, så sidder jeg hele torsdagen og pukler. Måske også om natten. Men indtil da er jeg bare en glad, lille gris.

Jeg smiler.

- Men måske en anden gang, fortsætter hun. Først stok, så gulerod. Paul har ret. I alt det bløde – kløer.
- Ok.
- Nå, jeg må smutte. Vi ses lige pludselig.
- Ja, vi ses.

Hun rejser sig, samler cyklen op, fører hånden strakt op til tindingen til militærisk hilsen. Det slår mig, hvor smuk hun er.

Da hun er kørt, samler jeg noterne sammen, pakker tæppet, og bevæger mig slentrende hjemad. Byen er varm. Asfalten brænder. Det slår mig pludselig, hvor mange muligheder der er. Tanken både opløfter og skræmmer mig. Hvad nu, hvis jeg vælger galt. Hvad nu, hvis jeg forpasser chancen? Men følelsen er rund og varm og lys. Med en svag, iskold understrøm. Som Styx.

4

Fredag aften har vi besøg af et midaldrende ægtepar. Manden er psykiater. Jeg husker denne aften særdeles tydeligt. Jeg forstod ikke det, han, psykiateren, Peter, sagde dengang. Men langt senere forstod jeg det.

Far og mor havde været lidt nervøse for besøget. Bekendtskabet var relativt nyt, og – manden var psykiater. Jeg overhørte en samtale mellem far og mor, kort før gæsterne kom.

- Tror du han er rigtig klog? Spurgte far.
- Det er patienterne, der er syge, sagde mor, - han forsøger at helbrede dem.
- Men hvad nu, hvis han tror, at vi er gale. Åh, der er altså noget ved disse psykiatere. Man ved aldrig, hvor man har

dem.

- Det skal nu nok gå.

Gæsterne kom. Far og mor virkede glade, men jeg er ikke sikker på, at fars glæde stak så dybt.

Da vi er gået til bords, og har spist og skålet et par gange, siger far:

- Nå, hvordan er de så? De gale?

Peter studser lidt. Så rømmer han sig. Og siger meget, meget alvorligt:

- Som dig og mig. Men de er også nogle stakler. Skyldfølelsen og vreden, som normalt er meget fremtrædende i sygdomsbilledet, er, selv om de kan være meget store og dybe, kun overfladen. Bag alle psykiske lidelser ligger grænseløs sorg. Grænseløs sorg. Det vi læger kan gøre er at forsøge at lindre smerten, så de kan overleve, indtil livet selv graver sig ned til denne sorg. Men nogle klarer det ikke. De dør. Af smerte. På den ene eller den anden måde. Mere eller mindre direkte. Kun sorgen kan afgifte sindet. Sorgen gør ikke ondt, men godt. Når den er ægte.

Jeg kan se, at far er lidt flov. Han sidder og piller ved sin serviet.

- Det lyder forfærdeligt, siger mor. Hvis mit barn... Hun gør ikke sætningen færdig. Hun lukker øjnene et øjeblik, optaget af en grufuld tanke.

- Ja, det er forfærdeligt, siger Peter. - Tragisk. Men samtidig er nogle af de klogeste mennesker, jeg har kendt, psykisk syge mennesker. Nogle bliver raske igen. Og deres styrke, dem, der bliver raske, er kolossal. De har selv tilkæmpet sig, gennem år, det, vi andre tager for givet: Glæden, ja, nogle gange lykken. De har selv hentet guldet op fra dybet – og dette sjældne guld som de finder på bunden, er det smukkeste, der findes.

Jeg forstod som sagt ikke, hvad han sagde dengang. Men senere skulle jeg indse, at dette var det dybeste, jeg nogensinde har hørt et menneske sige.

Far er stadig lidt befippet.

- Tror du ikke, at jeg også er gal. Bare lidt? Siger han afsides til mor.

- Bindegal, svarer hun ærgerligt, mellem tænderne.

Peter sidder tavs lidt. Jeg benytter lejligheden til at snakke lidt med hans kone. Som etiketten foreskriver, flirter husets unge søn med de kvindelige, voksne gæster.

- Hvad laver du? Spørger jeg smilende.

- Lige nu? Lige nu prøver jeg at spise en dejlig middag hos jer.

- Nej, kom nu, jeg mener professionelt.

- Nå, det var dét, du mente. Jeg er maler. Kunstmaler.

- Det lyder spændende. Er det ikke svært?

- Det er en proces. Jeg er ret uheldig, eller heldig, alt efter hvordan man ser på det. Jeg er under stadig uddannelse. Bliver aldrig færdig. Arbejder også om natten. Til en slaveløn.

- Sælger du ikke?

- Jo, lidt. Faktisk pænt. Jeg har lige solgt et billede for 10000 kr. Det stikker selv van Gogh. Da han levede, altså. Ofte solgte han sine billeder for en pakke tobak eller andre småting. Så jeg klager ikke.

- Hvor finder du inspiration?

- Dybt spørgsmål. Hun tager mig vist ikke helt alvorligt. - Jeg prøver at udtrykke noget. Mig selv, måske. Men det er ikke altid at værket "letter", hvis du forstår. At skabe et kunstværk er på en måde som at føde et barn. Det er en kliché, men den holder. Barnet skal ud, man skal klippe navlestrengen, og ikke hele tiden male sig selv personligt ind i billedet. Værket skal leve selvstændigt. Nå, men jeg snakker, og røven går.

Det sidste har hun sagt ret højt. Far glipper med øjnene. Min flirt er håbløs. Hun er en sten for min store, maskuline charme.

- Mere sovs? Spørger mor kunstmaleren, som i øvrigt hedder Lise.

- Ja tak. Men hvad laver du selv? Hvad optager dig? Spørger hun så, henvendt til mig.

- Fysik. Matematik. Naturvidenskab.

- Så du vil gerne være naturvidenskabsmand? Fysiker? Astronom?

- Atomfysiker.

- Excentrisk. Spændende. Jeg har hørt, at atomfysikere er store elskere. Du går en glad fremtid imøde.

Gør hun nar? Hvorfor har jeg denne distinkte følelse af at det er pay back time?

- Hm, siger jeg bare. - Det har jeg aldrig hørt.

Hun vifter med hænderne, som om hun visker en tavle ren. Så ler hun.

- Nej, det må du undskylde. Jeg kunne ikke lade være. Det lyder oprigtigt talt spændende. Atomfysiker. Hm. Det er vist noget med verdensgåden og sådan noget, ikke? Du må hjælpe mig, jeg er håbløs på dét felt.

Jeg smelter fuldstændig. Nu er jeg pludselig forelsket i *hende*.

- Det handler om verdens mindste byggestene. Protoner, neutroner, elektroner, og sådan noget. Der er vist også noget, der hedder kvarke. Drømmen er, at finde den mindste enhed, og ud fra den finde forklaringen på alt, siger jeg beskedent.

- Forklaringen på alt. Hm. Kan du så ikke starte med at forklare mig, hvorfor en begavet ung mand som dig bruger sin tid på sådan noget, i stedet for at prøve at score nogle søde tøser?

Denne bemærkning gør mig konfus. Jeg gribes et øjeblik af en latterlig skyldfølelse. Hun ser min forvirring, og trækker nu i den anden retning igen.

- Det jeg mener er, at der findes da nok piger, som kunne være interesseret i sådan én som dig. Uden at du behøver gøre noget særligt for det. Du er jo en flot fyr.

- Hm. Tak. Jeg tror nu, at de fleste piger synes, at jeg er lidt nørdet. Og måske lidt for flink.

Så får jeg med grovfilen igen. Jeg er snart helt rundt på gulvet. Det eneste jeg ved er, at jeg er forelsket.

- Ja, du er en pæn dreng. Og du har helt sikkert gået i flinkeskolen. Det har jeg også. Engang. For hundrede år siden. Tag mig det ikke ilde op, men det er simpelthen for kedeligt.

Jeg bliver mere og mere mundlam. Jeg ser på hende, og ved ikke om hun vil fortsætte spanken eller afsløre sig som drømmeprinsessen. Jeg tier. Vi er nået til desserten. Mor sætter istallerkener på bordet og lægger teskeer til os. Det er en chance for at komme ud af edderkoppens spind.

- Jeg skal lige på toilettet, siger jeg og går.

Ude på toilettet stirrer jeg stift ind i spejlet. Jeg er overbevist om, at jeg har en bum på kinden. Hvad har jeg gjort hende? Det er uretfærdigt! Farer det mig gennem hovedet. Nu gik det lige så godt. Nå, men dejlig, dét er hun! Og så fri. Og smuk, tænker jeg højt for at døve min fiasko. Er det dét man kalder åndelig kastration, spørger jeg usikkert mig selv. Mine kønsdele er i hvert tilfælde små og ynkelige og svedige nu. Nej, hun *er* dejlig! Ingen tvivl om dét!

Jeg trækker ud i toilettet uden at have været på eller tisset. Så går jeg ind til de andre igen. Da jeg ser hendes triumferende smil, ved jeg pludselig, hvad jeg egentlig føler for hende. Jeg hader hende, og undgår hende resten af aftenen.

- Alt i orden? Spørger mor.

- Ja ja. Hyggelig aften, svarer jeg.

- Sikker?

- Hold nu op!

Aftenen går med den obligatoriske flirt på tværs af parrene. Jeg tænker ”velbekomme”, da far læner sig over mod Lise og spørger hende, hvad hun arbejder med.

5

Det er den sidste fredag før efterårsferien. Vi er til fælles standpunktsprøve i matematik for 1. x og 1. z. Efter en periode med tørt og varmt vejr er det slået om og er blevet blæsende og regnfuldt. Prøven er tilrettelagt så vist, at vi først får resultatet efter ferien, og derfor kan gå og ryste og bæve hele den tid. Det er dét, man kalder en ”seriøs skole”.

Paul sidder med benene oppe på bordet. Jeg skæver til ham. Så begynder han at lave lyde. Dybe gutturale lyde, som en abe. Så brummer han. Som om han har mægtige indsigter. Han bekræfter sine geniale indfald.

- Paul! Siger Anders, matematiklæreren. - Vær venlig at være stille. Og få lige fødderne ned. Lad nu være med at være så barnlig.

- Ja, jeg må ikke være barnlig. Jeg skal nok skrive det et tusind syvhundrede halvtreds gange pi gange på tavlen.

Han fortsætter med sine lyde.

- Paul!

Jeg ser op på læreren.

- Lad ham nu bare være!

Pauls lyde bliver skingre.

- Ok, så er det ud! Siger Anders vredt. - Ud! Han peger mod døren.

- Motherfucking asshole! Siger Paul og går ud.

Prøven fortsætter. Men jeg er urolig og kan ikke rigtig koncentrere mig om opgaverne.

Efter prøven møder jeg Paul ude i aulaen.

- Hvad fanden laver du, mand?! Siger jeg vredt. - Er du ude på at blive smidt ud?

- Jeg går frivilligt. Som Jesus gik frivilligt ud af synagogen efter at have splittet den ad. Hvad rager det dig?

- Hey, mand. Hvad er nu dét? Siger jeg, stadig vred.

- Du kan rende mig! Jeg går. Du ser mig ikke mere.

- Hey, hey, hey. Hvad sker der? Den laver du ikke med mig, den dér!

- Du svigter mig, siger han næppe hørligt.

- Hvad mener du? Jeg får tårer i øjnene. - Helt ærligt, Paul, jeg forstår det ikke. Jeg vil bare gerne se dig. Please, please, please, lad nu være med...Jeg fægter med hænderne i luften.

Han tørrer næsen.

- Jeg vil også gerne se dig, siger han lavt, mellem tænderne. Så ser han på mig med en fortvivlelse så stor, at jeg ikke kan bære det. Jeg græder.

- Hvad er der, Paul? Sig mig det!

- Du vil ikke forstå det.

- Hvad vil jeg ikke forstå?

- En dag får du en chance. Den første og sidste. And don't give me bullshit this time!

- Ok ok. Jeg er med dig. Jeg er bare forvirret.

- Du skal lytte. En dag skal du lytte. Virkelig lytte. Og så vil jeg se, om du er min ven.

- Ok. Jeg er din ven. Jeg svigter ikke. Men mener du det med at droppe ud? Det er sgu da for åndssvagt.

- Oh oh, here we go. Det tegner ikke godt.

- Du er en komplet gåde lige nu!

- Det er dét, jeg mener.

- Nå, men dropper du så ud? Helt ærligt!

- Ja. Jeg dropper skolen. Seriøst. Det er ikke noget for mig. Satser på musikken. Han ser med ét uendelig trist ud. - I'm gonna rock you all, siger han stille.

- Hvor går du hen nu?

- Hjem. Og så ned og øve. Du kan komme og høre os.

- Skide godt! Siger jeg glad.

Men der er ingen glæde i hans øjne. Han ligner en, der lige har fået at vide, at han skal dø.

Om eftermiddagen kører jeg ned og hører Paul og de andre. De kalder sig "Heavenly ghosts". Paul synger og spiller guitar.

- Og nu, mine damer og herrer, siger han ind i mikrofonen, - kommer det nyeste hit med "Heavenly ghosts". Det hedder "All alone", jeg har selv skrevet det, siger han med et glimt i øjet.

Der er et forspil. Det lyder ok. Men da Paul begynder at synge, isner det i mig.

"All alone

With my pain

Always hurt

And I aint know why

My brother oh beloved brother

Where are you now

I miss you so bad that I could die

All alone

In the whole world there are none

Who can share my pain

Always hurt

And I aint know why"

Han synger det to gange. Med en sådan desperation i stemmen og blikket, at jeg må se væk. Jeg hører ikke rigtig efter ordene, ser bare hans vilde, forpinte blik. Da nummeret er færdig, klapper jeg langsomt, lidt forvirret, men klar over at dette betyder noget for ham. Så klapper jeg højere. Han smiler, igen sig selv. Han begynder at klovne.

- Det var bedre, siger han. Hvis du er heldig, får du engang en medalje af guld. Eller kan sølv gøre det? Nå ja, bronze er heller ikke at foragte, hvorfor ikke tin, hvorfor ikke bare ingenting? Han tier, igen trist.

- En dag skal du høre en historie, siger han så. - En rigtig historie. En historie fra det virkelige liv. Men jeg kan ikke fortælle dig det nu. Det må vente. Det er stadig for tæt på.

- Ok, vi tager det i dit tempo, siger jeg.

- Anyone who have seen a heavenly ghost aroun´ here? Spøger han så. Og de andre peger på ham og griner. - Tak, guys! Siger han.

Vi følges hjemad. Vi går i stilhed. Vi trækker cyklerne.

- Kender du smerten? Spørger han endelig, stille. - Ved du, hvad det vil sige, at det gør ondt, og der findes intet

lægemiddel for det. Du må bare leve med det. Kender du dét?

- Hey, mand, jeg bliver helt bange for dig. Jeg bliver virkelig bekymret.

- Forget it.

Så liver han op.

- Hey, tror du ikke vi kan blive berømte? Og rige? Og score en masse dejlige chicks?

- Helt sikkert. I skal bare øve.

- Come on. Det er sgu da skide ligegyldigt! siger han så, - Jeg tror hellere ved nærmere eftertanke, at jeg vil spille lirekasse i gågaden.

- Nej, altså, hvad er nu dét? Du er virkelig mystisk i dag. Du må da have et mål. Et eller andet.

- Fred, siger han meget stille.

Jeg gyser. Jeg føler mig slet ikke gammel nok til dette.

- Altså, hvad mener du?

- Glem det. Glem det, Jens. Vi snakker om det en anden gang.

Vi skilles foran hans opgang. Da han er nået ind og på vej op ad trappen, vender han sig pludselig om, og sender mig et fingerkys. Og et smil.

Da jeg er kommet hjem til mig selv, fortæller jeg mor om min skøre ven. Hun studser lidt, da jeg fortæller det, han fortalte om smerten.

- Er han ikke alt, alt for ung til at tale sådan? spørger hun.

Jeg trækker på skuldrene. Jeg er rolig. Jeg har fået mit kys og mit smil.

6

Det næste halve års tid, hen over jul og nytår og et stykke ind i det nye år, virker Paul gladere og mere ambitiøs med sin kunst. Det er som om, at han ved at droppe gymnasiet er kommet af med en tung byrde. Vi ses tit. Næsten hver dag.

Men hen på foråret går det galt. Jeg hører fra Bjørn, bassisten i bandet, at Paul en dag er gået amok, og har truet ham. Det er kommet som ud af den blå luft. Dagen for inden har vi været sammen, og har spøgt og hygget os som vi plejer. Thomas, trommeslageren, har ringet til Pauls mor, og sammen har de overtalt ham til at tage ud på hospitalet. Paul bliver frivilligt indlagt på ungdomspsykiatrisk afdeling.

Jeg tager ud og besøger ham. Han sidder nede på sit værelse, da jeg kommer.

- Nå, tiger, det er noget lort, hva'? Siger han halvt glad, halvt trist, da han ser mig.

- Tja. Hvad skete der?

Han vifter med hænderne i luften, og ryster på hovedet.

- Don't know, man. Det blev bare for meget.

Det er svært at se ham sådan. Han virker skræmmende rolig. Afklaret. Resigneret.

- Hvad gør de ved dig her? Spørger jeg.

- Ikke noget. Jo, jeg har fået noget medicin. Hold kæft, mand, hvor bliver man træt af det. Det er som at få lagt en dyne over hjernen. Jeg tænker ikke. Jeg eksisterer bare. Vi hænger bare ud nede i opholdsstuen. Ryger. Drikker kaffe. Snakker lidt. Jeg har trukket mig tilbage fra det vilde liv, siger han med et glimt i øjet. - Og nu glæder jeg mig til et roligt otium.

- Hold kæft, mand, du skal da ud igen. Om en uge er du frisk igen. Du skal bare have lidt ro. Du er bare kommet lidt for tæt på Solen, mand, for tæt på hajerne derude, siger jeg og peger ud ad vinduet.

- Thanks, man.

- Hvad får du for noget medicin?

- Trilafon. 8 mg om morgenen og 8 om aftenen. De siger, at jeg har været psykotisk. Men hvad skal jeg bruge dét til? Jeg koksede bare, mand. Bjørn har også været her. Det er iorden. No hard feelings. Når jeg kommer ud, skriver jeg det store hit. Han smiler trist. Så liver han op igen. - For resten, jeg spiller også her. Der er guitar. Og klaver. Jeg spiller for de andre. Jeg har mit eget publikum. Og fans. Det er fedt, mand. Du skal møde brødrene.

- Hey, man, head up, feet down.

- Det er som en menighed. Vi har bare ingen guru. Jo, Jesus måske. Der er mange her, der taler om ham. Vi venter på udfrielse. Det er som at være i Limbo. Mellemtilstanden. Har du hørt om dét? Vi er ikke rigtig levende, og ikke rigtig døde. Men for helvede, mand, siger han trist, - der er intet håb her. Vi er dysset i dvale. Vi venter. Men vi ved ikke på hvad. For helvede, mand.

- Har din mor været her?

- Ja, i formiddag. Hun er knust. Og dét knuser mig. Hey, man.

- For helvede, Paul, du må ikke miste håbet. Det er hårdt lige nu, men vi venter på dig. Rio, remember? Chicks?

- I går ild, i dag vand, i morgen...Hvem ved?

- Hvad mener du?

- Ikke noget.

- Hey, spil for mig.

- Hvad skal jeg spille?

- Det må du bestemme.

- Ok.

Vi går ned i musiklokalet. Paul tager en guitar og spiller "This is my life" med Gasolin. Han gør det så blidt og resigneret og afklaret, at jeg må skjule mine tårer.

Vi sidder stille lidt. Jeg har lyst til at omfavne ham, knuge ham, sige, at det hele nok skal blive godt.

Pludselig kommer en ung pige ind i lokalet. Hun stormer hen til klaveret, og begynder at hamre i tangenterne. Hun

synger en sang, en vrøvlesang, jeg forstår ikke ordene. Jeg er chokeret. Paul griner.

- Hey, det er Pia. Hun kommer fra stjernerne. Hun er ved at pakke sine vinger sammen, så hun kan leve blandt os dødelige. Sig hej til Pia, Jens.

- Hej Pia, siger jeg betuttet.

Pia holder op med at spille. Hun vender sig om mod mig.

- Hej, siger hun. Der er et vanvittigt skær i hendes blik. - Kommer du fra kommunen? Spørger hun. Jeg studser.

- Mm. Nej.

- Fra statsministeren?

- Heller ikke.

- Hvad fanden laver du så her? Dette er kun for VIP' s. Jeg har lige været i audiens hos dronningen. Jeg har klaget min nød. At jeg bliver behandlet dårligt her. Hun sagde, at hun vil se på sagen. Men jeg kan ikke vente. Der skal ske noget. Ellers bliver jeg vanvittig.

Jeg ser på Paul for at få hjælp. Han roterer en finger omkring tindingen og griner.

- Hey, Pia, hvad var det nu, du sagde i morges? Om fjernsynet? Siger han.

Hun griner.

- Ja, det er altså, at de kun sender programmer om mig. Det er svært at være så kendt. Jeg kan aldrig gå i fred. Vil du have min autograf, spørger hun mig venligt.

- Tjoaj.

- Den bliver penge værd. Når jeg kommer ud. Pia Andersen. Husk navnet.

- Det skal jeg nok, siger jeg mere og mere desorienteret.

- Hey, lad os gå en tur, siger Paul så. - Ilden er stærk herinde i dag. Lad os få noget luft.

Vi går en tur ude på volden, der ligger omkring afdelingerne. Jeg mærker en sorg arbejde sig frem i mit sind. Paul virker uanfægtet.

- Hey, maden er god her. Vi får det hele serveret. Vi lever som konger. Plejerne er vores slaver. Det er slet ikke så tosset. Men jeg håber ikke, at du kommer til at opleve det, siger han eftertænksomt.

- Jeg snakkede med din mor i går. Hun siger, at du har brug for fred. Jeg ville sådan ønske, at jeg kunne gøre noget. Hvis der er noget, anything, så bare sig til.

- Hey, man, det er ikke Røde Kors det her. Og jeg er ikke død endnu. You talk like it's the end of the world. Verden begynder først nu. Det her er skabelsen. Om syv dage kan vi tage den i brug. Verden. I'm gonna rock the world.

Jeg smiler.

- Rock on, baby. Jeg er med dig. Og dem der ikke er med os, er imod os. Var det ikke det, han sagde, ham den kloge mand.

- Lige netop. You´ ve got it. You´ ve got the shit.

Vi småsnakker videre. Det er faktisk helt hyggeligt. Da vi tager afsked, virker han oplivet. Vi skilles foran indgangen til afdelingen.

- Tak for besøget, siger han alvorligt.

- Hey, man, det er ikke Røde Kors det her, siger jeg og dasker ham på skulderen, - remember?

- Nå ja, griner han.

- Jeg kommer igen i morgen.

- Jeg skal se om jeg kan klemme dig ind i kalenderen. Min mor kommer også. Og måske min far. Efter arbejde.

- Vi ses.

- Yeah.

Da jeg kommer hjem går jeg ind i stuen til mor. Jeg sætter mig i sofaen. Min mor ser opmærksomt på mig.

- Det gik godt, siger jeg til hende.

Hun ser alvorligt på mig. Så lægger jeg hovedet i hænderne og brister i gråd.

7

Jeg er tit ude at besøge ham. Men jeg distraheres på en anden front, noget der giver mig lidt dårlig samvittighed i forhold til Paul. Måske forsømmer jeg ham lidt. Jeg har mødt en pige. Michala. Vi mødtes til en privat fest hos Esther. Vi faldt i snak. Vi var lidt berusede. Og så syntes jeg med ét, at hun var Jordens dejligste. Hun er meget seriøs, og har, ligesom jeg selv, et klart mål med skolen. Hun vil være jurist. Gerne i Justitsministeriet. Ja, så langt tænker hun altså. Men dét gør jeg egentlig også. Jeg vil gerne arbejde som forsker på Niels Bohr Institutet.

Hun er en smuk pige. Langt mørkt hår, ofte redt tilbage fra panden, hun har grønne øjne, og det grønne synes jeg står så godt til det mørke. Jeg foretrækker brunetter. Og hun er slank. Dyrker yoga. Og gymnastik. Og så snakker vi så godt sammen.

En dag nævner jeg Paul for hende. Jeg siger forsigtigt, at han har alvorlige problemer. Uden at sige hvordan.

- Er han skør? spørger hun. - Jeg kan godt huske ham. Det var ham, der gik i 1. x, ikke? Men gik ud? Jeg syntes, at han så underlig ud.

Jeg føler et stik af vrede.

- Han er min ven.

- Sorry. Jeg mener bare, han virkede så rodløs. Så usikker. Måske er han meget følsom?

- Det er han sikkert. Men vi kunne jo tage ud at besøge ham sammen. Han er ikke mere skør end dig og mig. Han har bare haft et sammenbrud.

Om torsdagen tager vi så derud på hospitalet sammen. Michala er lidt nervøs, men jeg kan også mærke, at hun er forbeholden. Måske jaloux. Jeg er også nervøs. Sikkert på Pauls vegne. Jeg har talt meget varmt om ham til hende, og er nu bange for, at hun skal opdage et eller andet uforudset, en eller anden brist ved ham, som jeg ikke kan se.

Men Paul er i sit allerelskværdigste og roligste hjørne, da vi kommer. Jeg har ringet derud i forvejen, og fortalt ham, at jeg gerne vil præsentere ham for min kæreste. Som sædvanlig tager han lidt gas på mig i telefonen:

- Hun er vel en furie, hm? Der skal vist en præmiehoppe til at holde styr på dig.

- Hold op. Vi har lige mødt hinanden. Men hun er meget sød. Jeg tror, at jeg elsker hende.

- Den kærlighed, den kærlighed, siger han let ironisk, - men hvad skal der så blive af den lille Polledreng, når nu du har bundet dig for livet og for evigt til denne herlige ungmø? Skal i snart giftes?

Jeg fniser.

- Så hold dog op! Hvis du er umulig, kommer vi slet ikke.

- Nå, det hedder allerede "vi". Aha!

- Come on. Nå, du kan jo spille for os. En serenade. O solo mio eller sådan noget. Har du ikke en eller anden tåreperser på lager?

- Jeg har mange. Men jeg er bange for, at det er dig, der smelter, og ikke hende. Og så ser du ikke hende igen. Du må være hård og stærk. Ikke give efter for føleri. Pigerne hader det. De siger, at de vil have en, der forstår dem og værdsætter dem. I virkeligheden vil de bare have smæk.

- Nu lægger jeg snart på, griner jeg.

- So do I. See you tomorrow.

- Yeah.

Da vi kommer ind på afdelingen, sidder Paul sammen med nogle andre og spiller Trivial Pursuit. Han griner til os.

- Jeg er lige ved at banke de her åndspadder! Oven i alle de andre tæsk de får, siger han. - Velkommen til Villa Nutcakes.

Jeg ser, at Michala synker noget.

- Desværre, I må spille videre selv, - siger han så til de andre, - Pligten kalder. En travl mand som mig, har ikke tid til pjat ret længe ad gangen. Adjø! siger han, og fører hånden til tindingen. De andre ler.

Vi går ind på hans stue. Jeg har været der mange gange før, men ser det nu med Michalas øjne. Jeg scanner lynhurtigt rummet for fejl, og ser - hans tegninger. Vilde, sorte fantasier på rød baggrund. Af drager, af krig og soldater, der dør, af (oh gru!) nøgne kvinder i forvredne stillinger. Og én tegning af et kæmpestort sort kors i flammer. Jeg håber, at hun ikke ser dem.

- Har du lavet dem? spørger hun, og peger på tegningerne.

Paul smiler undskyldende.

- I et vildt øjeblik, ja. Deres ærbødige kunstner.

Michala ler. Men de når ikke hinanden. Hun trækker sig tilbage fra ham.

- Spil noget for os, Paul, siger jeg, - spil "Stairway to Heaven"! Eller noget andet.

- Okey dokey, siger han og tager guitaren, der står ved væggen.

Og så spiller og synger han Led Zeppelins hit, smukt og indfølt. Som sædvanlig når han spiller, løber det mig koldt ned ad ryggen. Hele tiden denne følelse af at stå overfor et dyb, jeg ikke kender. Men som han viser mig i glimt.

Da han er færdig, klapper Michala overdrevent. Men jeg kunne se, at også hun var bevæget et øjeblik, da han spillede.

- Du *er* jo kunstner, siger hun. - Du kunne leve af det!

- Det er lige præcis også min plan, siger Paul glad og griner. - Årh, for helvede, siger han så, - der findes nok hits i verden og for få autentiske mennesker til at bære dem.

- Hvad mener du? spørger hun.

- Ikke noget. Ærlig talt har jeg slet ingen planer. Andet end at komme ud herfra.

Jeg kan se, at Michala tænker sit.

- Men du må da have et eller andet i ærmet, siger hun. - Noget du brænder for.

- Nix. Ikke andet end cigaretter, sprut og nøgne pi´r. Og så lidt Trilafon, selvfølgelig. Dét er supervigtigt, siger min psykiater. Ellers er han ligeglad.

Michala siger ikke mere. Har opgivet ham. Det smerter mig, at de to vigtigste personer i mit liv lige nu ikke kan enes. Jeg begynder at forsvare ham:

- Det er sgu rigtigt, Paul, siger jeg, - det vigtigste lige nu er, at du kommer på fode igen. Forget the rest.

Michala siger stadig ikke noget.

- Ikke? spørger jeg hende.

- Det er det sikkert, siger hun åndsfraværende.

- Nå, men nu skal jeg lige vise jer to turtelduer lidt af samfundet her. Der er mange interessante personligheder. Kom med!

Og han præsenterer os for en, der råber på gangen, og som ikke ænser os, og dernæst for en af sygeplejerskerne, der hilser venligt på Michala. Slaget er tabt.

Da vi følges hjem fra hospitalet, siger Michala på et tidspunkt:

- Jeg tror, hvis det altså skal være os, at du på et tidspunkt kommer til at vælge.

- Hvad mener du?

- Det ved du godt.

- Ja, det ved jeg godt, siger jeg, og føler en overvældende træthed og tristhed i mit hjerte.

8

Endelig får jeg min debut. Det er en temmelig rodet forestilling. Michala og jeg er alene hjemme i hendes forældres hus, hun har disket op med stearinlys og rødvin og det hele. Hidtil har hun været meget tilbageholdende seksuelt, hun ville være sikker, sagde hun, men da hun ringede og inviterede mig, lå det i luften, hvad hun gerne ville.

Romantisk som jeg er, har jeg taget en enkelt, langstilket rød rose med til hende. Hun tager imod i entreen i en sort, gennemsigtig skjortebluse og stramme cowboybukser, der fremhæver hendes smukke, slanke skikkelse og hendes bløde hofter. Hendes hår er stilet op med mousse. Hun smiler da hun ser blomsten:

- Det havde du da ikke behøvet. Ih, tak!

Vi sætter os ind i spisestuen i det store hus på Langelinje. Hun har også lavet mad. Moussaka. Jeg er faktisk sulten, og nyder duften og stemningen.

Vi spiser uden at snakke ret meget. Jeg tror, at vi begge to er ret nervøse. Jeg er i hvert tilfælde. Måske, tænker jeg, er det også første gang for hende. Dér tager jeg nu fejl.

Efter maden sætter vi os ind i musikstuen. Michala sætter en LP på. Mozart. Jeg genkender musikken som Mozarts 21. klaverkoncert.

- Nu skal vi rigtig hygge os, siger hun med et smil. Så slår hun øjnene ned. Blufærdigheden klæder hende. En stor ømhed for hende stiger i mit sind.

- Det er et smukt hus, siger jeg, da jeg ikke rigtig ved, hvad jeg ellers skal sige.

- Tja. Det er ikke dårligt. Desværre bor der mest gamle mennesker i området. Der er meget lidt liv. Mange pensionerede advokater og læger. Men også nogle, der stadig er bid i...Er der også bid i dig? Spørger hun.

Jeg har en let kvælningsfølelse. Og en let angst. Men også vild lyst.

- Det vil vise sig, siger jeg beskedent. Vi ved begge nøjagtigt, hvad der skal ske.

Jeg tager hende ind til mig. Jeg har en lyst til at beskytte, men om det er hende eller mig selv, kan jeg ikke blive klar over.

Hun lægger en hånd på mit lår. Så glider hendes hånd op. Jeg er stiv. Hun gisper. Så lægger jeg en hånd på hendes venstre bryst. Det er som at stikke hånden ned i en spand med stivnende fløde. Hun kysser mig. Det er hende, der fører. Og så er det, at jeg indser, at dette *ikke* er første gang for hende.

Jeg føler, at det er tiden, hvor jeg bør røre ved hendes skridt. Jeg gør det først uden på bukserne. Jeg bliver mere og mere stiv.

- Du må gerne mærke indeni, hvisker hun.

Min hånd fumler med lynlåsen i hendes jeans. Mine fingre er let svedige. Jeg får den op. Jeg fører hånden ned oven på hendes små trusser.

- Nej, indeni, silly!

- Nå, ja.

Jeg mærker den utrolige og vidunderlige blødhed af en kraftig behåring. Så finder jeg revnen. Hun er våd. Meget våd. Og endnu mere blød dér. Jeg føler det, som om en eller anden står og bearbejder mine kønsdele med en håndmixer af kød.

Jeg lægger hende ned. Hun giver villigt efter. Det er verdens ældste skuespil. Kvinden styrer alt, og får manden til at tro, at han er en vidunderlig, brunstig tyr, der har check på tingene. Jeg aner ikke, hvad jeg skal gøre. Hun mærker min usikkerhed. Hun rejser sig op.

- Kom! Tag tøjet af, siger hun.

Jeg adlyder blindt. Vi tager tøjet af sammen. Hun hurtigt og elegant, jeg langsomt og klodset. Jeg er ved at falde, da jeg krænger bukserne af. Endelig står vi overfor hinanden. Nøgne. Unge. Smukke? Ja.

Hun fører mig hen til den brede lædersofa, og lægger sig på den.

- Så er det nu! Hvisker hun smilende. Hendes øjne er dybe og varme. - Du må godt. Jeg vil gerne have det. Du skal!

Jeg lægger mig ovenpå hende. Hun fører en hånd ned til mit rejste køn, og fører mig ind i sig. Jeg kommer i samme øjeblik mit lem rører ved hendes skamlæber.

Min flovhed kender ingen grænser.

- Undskyld, hvisker jeg.

Hun stryger mig bare blidt over kinden og panden.

- Jens, Jens, Jens, hvisker hun tilbage. - Jeg elsker dig. Elsker du mig?

- Ja. Men hør, jeg glemte helt kondomet. Bruger du noget?

- Jeg er på pillen.

- Og...og...AIDS. Hvad med dét.

- Well, I feel that this is my lucky day. Tag det roligt. Risikoen er minimal.

- Næste gang bruger jeg kondom. Jeg lover det.

- Jeg havde lige så meget lyst som dig.

- Men...øh, jeg elsker dig. Du er meget smuk. Du er meget smuk, når du er nøgen. Jeg mener, du er også smuk, når du har tøj på, men...

- Schhh...Bare nyd det.

Jeg føler en salig ro i hele kroppen efter måneders indestængt, voldsomt begær. Jeg føler mig som en stor balje med fed mælk, der langsomt bliver rørt i. Som om tusind små fedtperler langsomt opløses og forsvinder nedad. Jeg har hundrede, nej, tusind gange forestillet mig dette, og hvordan hun ser ud uden tøj. Og hun er perfekt. Virkeligheden, den nøgne Michala, har en dybere tone og tyngde end fantasierne. Jeg har onaneret et hav af gange ved tanken om hende. Men intet af dét har været nær så godt som virkeligheden. Jeg føler med ét en stor taknemmelighed mod hende.

- Tak, siger jeg pludselig. Det ryger bare ud af munden på mig.

- Jeg ved det, siger hun.

- Hvad?

- Lige meget. Fra nu af er det os to. Os to mod verden. Vi kan klare det hele. Overkomme alt. Udholde alt. Tror du ikke?

- Jo.

Med ét ser jeg i min tanke et billede af Paul. Paul som han er, når jeg besøger ham uden Michala. Glad, sørgmodig,

opstemt, deprimeret. Ærlig. Er Michala ærlig? Jeg ved det ikke. Er jeg selv?

9

Månederne går. Jeg er meget sammen med Michala. Mindre med Paul. Og aldrig sammen alle tre. Michala mener vist, at Paul er dårligt selskab for mig.

Paul er kommet hjem. Han er mest hjemme i lejligheden. En dag hen under jul besøger jeg ham. Han virker usædvanlig alvorlig. Men på en måde også apatisk. For en gangs skyld uden en frisk bemærkning. Han har ikke fået gjort meget ved sin musik på det seneste.

Vi sidder på hans værelse. Udenfor daler sneen trøstesløst.

- Du, siger han.

- Hvad?

- Lige meget.

- Nej, sig det nu, gamle jas. Hvad er det?

- Kan du huske, at jeg sagde, at jeg en dag ville fortælle dig en historie. En virkelig historie. Den handler om mig selv.

- Skal det være lige nu?

Jeg er bange for ham. Og jeg har valgt. Med ét ser han uendelig trist ud. Så liver han op.

- Du, skal vi ikke gå i byen, siger han. - Ud at score nogle dejlige chicks? Remember?

Jeg siger ikke noget.

Så kysser han pludselig sin egen hånd. Jeg har en følelse af, at han tager afsked. Men jeg ved ikke med hvem. Han ser på mig med bundløse øjne. Jeg ser væk.

- Jeg må gå, siger jeg.

- Ja, siger han bare. - Vi ses.

- Ja, vi ses.

Ifølge buschaufføren gik han bare lige ud foran bussen, som efter en pludselig indskydelse. Han var død på stedet.

10

Den forenede feltteori. At finde en samlet teori for de stærke og svage kernekrafter, elektromagnetismen og tyngdekraften. Jeg begraver mig i arbejde. Chokket over Pauls død er så stort, at jeg ikke kan rumme det. Jeg føler, hvordan noget i mit indre langsomt men sikkert knuger sammen om mit hjerte og sind. Det var min skyld. Fordi jeg ikke var der for ham, da han havde brug for mig. Fordi jeg valgte ham fra. Samtidig er der vreden. Det begynder langsomt at sne i mit indre.

Der er gået et års tid. Michala og jeg er stadig sammen. Men hun siger i fortrolige øjeblikke, at hun er ved at miste mig. Og at jeg må vælge. Jeg føler ikke, at jeg har noget valg.

En dag er vi sammen hos hendes forældre. Hendes far er læge. Hendes mor lægesekretær. I samme praksis. Benny, hendes far, skænker en whiskey op til mig.

- Nå, hvordan går det med fysikken? spørger han. - Jeg har hørt, at du er flittig. At du gør noget ved studierne. Dét er godt. Michala er stolt af dig.

- Hm, siger jeg bare.

Vi sidder i den store lædersofa. Den hvor... Astrid, moren, står ved klaveret og nipper blomster.

- Fortæl om din fodbold, siger Michala så. - Måske skal du alligevel ikke være atomfysiker. Måske skal du score mål for OB?!

- Mnaj. Jo, måske, siger jeg af høflighed.

Benny studser lidt. De har vist også mærket forandringen.

- Tænker du stadig på Paul? spørger Astrid.

- Jeg tænker ikke på andet.

- Det skulle du måske, siger hun.

- Mmm.

Michala læner sig ind til mig. Hun er der nu. Jeg smiler kort til hende.

- Lad de døde begrave de døde, siger Benny så.

Jeg har aldrig hørt noget så ufølsomt og afstumpet. Jeg hader ham i dét øjeblik. Men jeg skal være høflig. Vise respekt. Jeg har lyst til at pande ham én.

- Måske er dét mig, siger jeg.

- Hvad mener du? siger han overrasket.

- Ikke noget.

Michala trækker sig lidt væk fra mig. Hun kan ikke rumme min fortvivlelse. I starten var hun der. Hele tiden. Men efterhånden som tiden er gået, og jeg ikke kommer mig over det, rykker hun væk. Langsomt. Men uafvendeligt. Jeg føler, hvordan verden langsomt rykker væk fra mig. Selv min mor kan jeg ikke tale med mere. Jeg føler mig helt alene. Som Paul. Uden at jeg kendte hans hemmelighed. Min hemmelighed er kendt af alle. Og alle viste i starten stor medlevelse og medfølelse. Men tiden er gået, og jeg bliver vist mere og mere sær og indesluttet. Jeg føler ikke, at der er noget jeg kan gøre ved det. Jeg er startet på en langsomt nedadgående kurve i mit liv. En rutsjebane, der ender...hvorf?

- Du kunne også blive forfatter, siger Michala så.

- Mm, forfatter. Hvorfor dét?

- Jeg tænker, med din historie, og sådan...

- Jeg hader at skrive stil. Jeg kan ikke finde ordene.

- Men når der en dag går hul på bylden, så kan du skrive.

Nu er hun der pludselig igen. Jeg smiler taknemmeligt.

- Og så vil jeg være der, fortsætter hun. - Jeg vil hjælpe dig. Med det hele.

Hun prøver at nå mig. Men kan ikke. Det rører mig, at hun siger det foran sine forældre, "offentligt". Men jeg er alene i snestormen. Jeg føler en tiltagende vrede mod alt og alle. Det går heller ikke længere så godt med det seksuelle. I starten af vores forhold kunne jeg hele tiden. Men nu kan jeg ikke slappe af og nyde det. Det bliver næsten en voldshandling. Og det giver mig dårlig samvittighed. Jeg frygter for at skade Michala.

Hun har også foreslået mig at gå til boksning. "Få det ud", som hun siger. Men det er meningsløst. There aint no cure for the summertime blues. I stedet prøver jeg kræfter med feltteorien. Og dét ligger selvfølgelig lysår fra mine åndelige kræfter. Jeg tror, det er det samme, der får enkemænd til at tage til Peru for at flytte klippestykker med de bare næver.

- Måske, hvisker hun stille.

11

Hvis bare jeg vidste, hvorfor han gjorde det. Tvivlen nager og piner mig. Men der er ingen svar. Ingen klare og entydige svar i hvert tilfælde, som Anne engang sagde.

Der er vreden. Og en enorm angst. Jeg tror, at jeg er bange for, at vreden vil splitte mig ad, hvis jeg giver den frit løb. Og så er der skyldfølelsen, mindreværdet. Som jeg desperat prøver at dulme med mine højtflyvende, naturvidenskabelige bestræbelser. Andre mennesker trækker sig tilbage fra mig som jeg fra dem. Vreden og angsten gør sikkert mit blik forfærdeligt. Andre mennesker synes at gyse, når de ser mig i øjnene. Så kigger de væk. Og jeg er endnu mere alene. Jeg begynder at tro, at mit blik er direkte skadeligt, og ser derfor heller ikke selv andre i øjnene.

Jeg arbejder. Jeg bliver en ægte stræber. Jeg har ry for at være intelligent, og danner på en måde en klike med skolens kvikkeste hoveder. Jeg står en dag i kantinen sammen med én af dem, Jesper Hoffmann, som går på samfundssproglig linje. Han er meget interesseret i politik og politisk filosofi. Vi har mange "lærde" diskussioner. Jeg prøver at jorde så mange som muligt. Jeg prøver at overgå også ham. Men han virker interesseret i mig som menneske.

- Nå, liberalisme er noget lort, ikke?! siger jeg til ham.

- Det er vel nærmest lige meget, svarer han. - Så længe der er damer til, kan verden for min skyld være trekantet eller lilla med blonder. Bare jeg får min del.

- Men alligevel. Adam Smith var helt galt på den, da han snakkede om "den usynlige hånd". Alt afgøres centralt. Via politiske beslutninger, ikke?

- Nå, ok. Nej, det er ikke rigtigt. Summen af vores alle sammens handlinger ligger uden for al central styrings kontrol. Det er som om en fisker ville besværges havet, og få det til at lægge sig i en brandstorm, så han kan fange fisk. Det er umuligt. Adam Smith havde ret.

Jeg er slået af argumentet. Jeg tier. Og føler angsten tage til.

- Du, vil du ikke med til fest på lørdag, spørger han så. - Lene holder noget. Kun for en lille kreds. Men der kommer masser af chicks. Nå nej, du har jo dame på, ikke?

- Jo. Jeg kan heller ikke komme. Arbejde, du ved. Jeg har fået job i abonnementsafdelingen på Stiften. Tager telefon og sådan noget. Rent idiotarbejde. Men det giver gode penge.

- Du skal sgu da ikke på arbejde lørdag aften, vel? Den må du længere ud på landet med. Nej, nu skal jeg sige dig hvad der holder dig tilbage. Jeg er profet. Og profeten udtaler: Du skal læse. Ærlig talt, du skulle give dig selv lidt mere fri. Slappe lidt af. Somme tider virker du så anspændt.

Hans forståelse griber mig et øjeblik om hjerteroden. Så klemmer angsten til igen.

- Nej, jeg kan ikke, beklager.

- Suit yourself. Nu har du fået buddet.

- Tak.

Anne kommer hen til os.

- Nå, her står så blomsten af Sct. Knuds forenede stræberrøve og holder møde, siger hun - kort sagt røven af 4. division. Kan en almindelig struds lige indspærke en bemærkning i de lærde forhandlinger?

Vi nikker smilende.

- No offense, men du står altså og hælder yoghurt ned ad din skjorte, siger hun til mig. Jeg ser ned ad mig. Hun har ret. I et øjebliks panik ramler alt sammen inden i mig. En tilsyneladende uskyldig bemærkning. Men jeg føler mig afsløret. Som om alle nu kan se mit indre slam. Jeg tørrer hurtigt yoghurten af med min serviet. Så skynder jeg mig ud på toilettet, idet jeg forlader den måbende Jesper.

Da jeg kommer ud på toilettet, brister jeg i gråd. Jeg hulker. Så tørrer jeg mine tårer bort, vasker ansigtet, og går ind til næste time. Jeg er verdens kloak.

12

Jeg kan kun koncentrere mig om det faglige. I det menneskelige slår jeg ikke til mere. Alt det, der før gav mig glæde og tryghed, småsnakken, hyggen ligger lysår borte fra mig nu. I mit indre foragter jeg alt og alle. Jeg tænker, at dét er jorden, når bare de andre ikke opdager det.

En dag er Michala hjemme hos os. Hun og mor kommer vældig godt ud af det med hinanden. Mor går rundt og støver af og vander blomster, Michala står ved skænken. Jeg sidder forstenet i sofaen.

- Det lyder spændende med det yoga, siger mor. - Det kunne jeg godt tænke mig at gå til engang.

- Jamen, det er da bare at gå igang, siger Michala smilende. - Det er ikke engang særlig dyrt. Og det giver en fantastisk ro.

- Måske det var noget for dig? spørger min mor mig.

- Hmnej.

- Årh, hvorfor ikke, siger Michala. - Du kan da ikke altid sidde med næsen i de bøger. Vær nu lidt fleksibel.

- Jeg har nok i mit, siger jeg afvisende.

- Men, hun griber i luften efter ordene, - du snakker snart ikke om andet end fag. Fysik. Du må altså videre.

- Da vel ikke til dig? spørger mor Michala.

- Jo, også til mig. Alle de andre henne i skolen siger det samme. Hun smiler udglattende. - Nå, det er nu engang min skæbne at skulle giftes med en bogorm. En rigtig lille Einstein.

Mor ler forsigtigt. Jeg føler, hvordan jeg hele tiden kommer til kort.

Michala opgiver mig i samtalen, og hun og mor giver sig til at småsnakke igen. Jeg sidder og bliver mere og mere indebrændt i mig selv. Som om jeg er en glød, der langsomt brænder ud og kun efterlader aske.

- Så hold dog kæft, siger jeg stille, midt i deres samtale.

Mor ser undrende på mig.

- Hvad sagde du? siger hun.

- SÅ HOLD DOG KÆFT!!! råber jeg.

Michala tager hånden op for munden og spiler øjnene op. Mor skynder sig hen til mig.

- Det er Michala du taler til, siger hun forskrækket.

- JEG VED DET!

- Hør, vi ved at det var hårdt at miste Paul og...

- I VED IKKE EN SKID! I FORSTÅR INTET! JER OG JERES ELENDIGE LORT!

- Jeg tror, at jeg går nu, siger Michala hurtigt. - Farvel, siger hun til mor.

Hun går uden at sige farvel. Min mor følger hende ud. Jeg kan høre, at hun undskylder mig. Så kommer hun ind igen, og ser på mig med store, bange øjne. Jeg er ved at gå i hundene. Og hun ved det.

13

På et tidspunkt vender vreden og bliver til depression. Lange depressive perioder, hvor jeg dårligt kan komme ud af sengen. Da vi skal op til studentereksamen må jeg opgive det. Jeg er brændt totalt sammen. Dét er dråben, der får bægre til at flyde over for Michala. Jeg er hjemme hos hende en eftermiddag efter hendes studentereksamen, den sidste eftermiddag vi har sammen.

- Du, siger hun stille, blidt.

- Hvad? spørger jeg.

- Det kunne have været.

- Hvad mener du?

- Os. Det kunne være blevet os.

- Men?

- Det er slut, Jens. Jeg forlader dig. Jeg har ondt af dig, men jeg elsker dig ikke mere. Der har været for meget. Jeg ved ikke, hvad det er du gemmer på, men du vil ikke lukke mig ind.

- Jeg kan ikke.

- Men kan du ikke se, at dét betyder, at vi må gå hver til sit? Jeg ville dele alt med dig. Men du lukkede mig aldrig ind. Jo, i starten måske. Men efter dét med Paul, så...

- Hold Paul udenfor.

- Nej, han er lige præcis kernen i det her. Du er aldrig kommet over ham. Dét er synd for dig, men jeg kan ikke være din barnepige. Du må finde din egen vej. Uden mig.

- Hvis det er sådan, du vil have det...

- Nej, det er *dig*, der vil have det sådan. Jeg har hele tiden sagt, at du må vælge. Ham eller mig. Og du har tydeligvis valgt. Og valget faldt, hendes læber bæver let, - ikke på mig.

- Du har ret.

- Farvel, Jens.

- Farvel, Michala. Men jeg elskede dig. Engang. Engang var du den eneste. Men alt det...

- Nå, lad os nu ikke blive sentimentale, siger hun og hanker op i sig selv.

- Held og lykke.

Hun siger ikke noget. Ser kun på mig med et langt blik. Så går hun. Uden at vende sig om.

14

Så slår depressionen over i mani. Euforisk lykke. Jeg tror, at jeg er millimeter fra at have afsløret gåden om feltteorien. Det ligger lige om hjørnet. Men det smutter hele tiden væk igen. Jeg griber ekstatisk efter sandheden, som barnet, der sparker bolden væk, lige før det når den.

Jeg begynder at skrive. Jeg fylder den ene kinabog efter den anden med noter til løsning af den forenede feltteori. Jeg skriver også på væggene i mit værelse. Og på gardinerne. Jeg prøver at skjule det. Er bange for, at mor skal opdage det, og sende løsningen til russerne. Men en dag opdager hun det.

Pludselig er far i værelset sammen med en læge.

- Goddag, Jens, siger lægen.

Jeg forsøger at gemme mine noter så godt jeg kan. Ingen må se det.

- Hvordan går det? spørger han videre.

- Godt. Jeg har det fint.

- Ved du hvad, det tror jeg ikke. Jeg tror, at du har det rigtig skidt. Rigtig rigtig skidt. Jeg tror, at du er nødt til at have hjælp. Jeg kan hjælpe dig. Vil du lade mig hjælpe dig?

Jeg er bange for, at han skal opdage sandheden om feltteorien, og går ind på hvad som helst han siger, for at få ham ud af mit værelse. Så jeg følger pænt med, da han følger mig ned til en bil, der kører mig ud på hospitalet. Psykiatrisk afdeling.

Da jeg kommer derud, falder jeg helt sammen. Jeg har ikke sovet i flere uger, sådan føler jeg det. Jeg er dødamrende træt. Jeg lægger mig på den seng, jeg får anvist, og falder straks i søvn efter at have fået en beroligende indsprøjtning. Jeg sejler ind i et mørke uden lys, uden erindring, uden Michala, uden Paul, uden min mor. Jeg drømmer, at jeg er alene mørket. I mørket græder et barn. Jeg tager det op med mine brækkede arme, og synger det til ro.

15

De første uger på hospitalet går i vild panik. Jeg prøver at overbevise plejerne og lægerne om, at jeg har banebrydende nyt at tilbyde naturvidenskaben. Jeg taler og taler. Også til de andre patienter.

Men efterhånden som medicinen begynder at virke, bliver jeg mere rolig. Tankerne om feltteorien rykker langsomt, gradvist i baggrunden. Jeg glemmer det. Jeg bliver mere og mere apatisk. Nu forstår jeg det, Paul sagde om Limbo, Mellemtilstanden.

En dag sidder jeg nede i opholdsstuen sammen med Lena, en af de andre patienter. Hun er 25 år. Hun siger, at hun hører stemmer. Jeg spørger hende hvad stemmerne siger til hende.

- Det er min datter. Hun døde i et trafikuheld. En spritbilist. Han fik to år og fire måneder. Jeg fik livstid. De siger, at jeg ikke må se hende. Og hun siger, "mor, mor, hvor er du?" hele tiden. En dag kunne jeg ikke klare det mere. Jeg søgte hjælp hos stemmerne. Det endte med, at de forbandede mig.

Jeg prøver at forstå.

- Det er svært, siger jeg så, - jeg føler mig faktisk hjemme her.

- Den der kender smerten, kan trøste, siger hun.

- Men hvem trøster dig, Lena?

16

Jeg har fået udgang. To timer hver eftermiddag. Til at starte med. En dag går jeg hjem til det værelse, jeg er flyttet ind i for mig selv. Der ligger et brev i postkassen. Jeg har en sær følelse af skæbne. Som om dét brev vil afsløre hemmeligheden om mit liv. Og jeg tager ikke fejl. Det er fra Ruth, Pauls moster. Jeg åbner brevet med rystende hænder. Brevet lyder:

"Kære Jens. Jeg skriver til dig fordi der er noget, jeg synes, du skal vide. Jeg har opholdt mig nogle år i USA i forbindelse med mit arbejde, og er først lige kommet hjem til Danmark. Her hører jeg så om dig, og at du stod Paul nær. Der er noget i forbindelse med hans død, jeg gerne vil sige til dig. Lyt. Paul havde en bror, en tvillingbror, Jan, hed han. Paul og Jan var uadskillelige. De var altid sammen, legede sammen, tænkte ens, talte ens; kort sagt - de havde det, som mange tvillingsøskende har det. En dag var de ude at lege sammen. De var ni år. De legede nede ved Papirfabrikken. De var løbet ud på et stort rør af en art, et rør, der var hævet nogle meter over jorden. I kådhed skubbete Paul til Jan. Han faldt ned og slog hovedet mod en sten. Han døde senere af sine kvæstelser. Paul kom aldrig over det. Han påtog sig den fulde skyld for ulykken. Han troede, at han havde dræbt sin egen bror med vilje. Jeg er sikker på, at det var dét, der til sidst sendte ham selv i døden. Han kunne ikke leve videre med det. Han var ni år, Jens.

Hvordan du vil modtage det, jeg her har meddelt dig, ved jeg ikke, men jeg syntes, at du skulle vide det. Kærlig hilsen Ruth."

Jeg tager mig til hovedet.

- Åh nej, åh nej, åh nej, Paul, min lille fugl, skriger jeg.

Jeg lægger mig på min seng i fosterstilling. Jeg ligger længe. Og så kommer gråden. Den vælder op i mig fra uanede dybder. Sorg. Mine tårer synes at smelte de isbjerge, jeg har gået rundt med i så lang tid. Nu forstår jeg. Der var en bror. Det var dét, han prøvede at fortælle mig. Stakkels, stakkels, stakkels Paul.

Min sorg gør mig godt. Og så er det, at jeg kommer i tanker om Peters, psykiaterens, ord om den rensende sorg. Jeg føler, at noget andet fødes samtidig med sorgen - glædens mulighed. Muligheden af igen at føle sig selv. At have sunde følelser.

Og når jeg nu går ud fra hospitalet hver eftermiddag, gruer jeg ikke mere så meget for livet derude, det, der før fyldte mig med så usigelig rædsel. Nu virker det mere som en mulighed. For liv.

Jeg kommer igen til at tænke på den eftermiddag for så længe siden, hvor de mange muligheder opløftede og skræmte mig. Ja, måske valgte jeg forkert. Men alligevel rigtigt.

Jeg kan ikke vække Paul til live igen. Men det skal jeg heller ikke. Jeg skal forstå, at det han valgte, var et personligt valg, der intet havde med mig at gøre. Og jeg begynder langsomt at forstå det. Skylden aftager i takt med sorgens indtræden i mit liv. Jeg har mange tårer at græde endnu. Men jeg har været nede på bunden. Og dér har jeg fundet noget, som ingen kan tage fra mig. Noget, der kun er mit. Mit helt eget. En følelse, en grund, et fundament, der kan bære et helt liv...

cpo 2006 og 2007

Dante for dummies

Roman af

Carsten Ploug Olsen

Tilegnet Solen, lysomhyllingen og OpenOffice.org uden hvilke denne fortælling næppe var blevet til

1. dag

Jeg drømmer om en fortælling. En myte. Men jeg kan ikke skrive den. Jeg har for længst passeret de 40 og lider af kunstnerisk impotens. For at skrive den myte, jeg drømmer om, kræves et geni, som jeg ikke besidder. Jeg forestiller mig noget eventyragtigt, noget med guder og mennesker og skjulte kræfter, der søger deres forløsning. Men, som alt sagt; jeg kan ikke.

Her ellers lidt om mig selv: Jeg er som sagt godt over de 40, hver 14. dag får jeg sprøjtet 216, 4 mg trilafon dekanat ind i ballemusklen (for nogenlunde at kunne fungere) og desuden tager jeg hver aften 80 mg Zeldox i forbindelse med aftensmåltidet, hvilket tager det værste af depressionerne. Jeg er troende, men når jeg er i dårligt humør, håber jeg på, at ateisterne har ret, og der ingenting venter efter døden.

Da jeg var 23 år gammel oplevede jeg en dyb kærestesorg. Jeg blev sindssyg af smerte. Nogle tror, at sindssygen, sammenbruddet er en lettelse – lidt ligesom det intet som ateisterne forestiller sig. Dette er ikke tilfældet. Psykose er en permanent druknefølelse. Eller helt præcist: Som det øjeblik lige før druknedøden indtræder og smerten er maksimal. Gentaget igen og igen over uger, måneder eller år. Min grundfølelse er sorg.

Selvkritik: Jeg er pumpet med medicin og vil gerne fortælle om livets skønhed – et liv som jeg selv dårligt kan holde ud. Jeg vil fortælle om Guds kærlighed – selv forbander jeg Ham ofte fordi jeg synes, at Han ikke drager omsorg for mig. Hvorfor al denne smerte? Hvor er retfærdigheden i at jeg nu på 25. år lever med en kronisk psykisk sygdom?

Desuden har jeg ikke den nødvendige afstand til emnet. Min personlige historie blander sig hele tiden. Jeg vil skrive en myte, der skal udtrykke noget universelt. Jeg ved præcis hvad det er, men hvorfor iklæde det mytens dragt, når

jeg bare kunne skrive det ud ad landevejen? Er dét ikke at skjule i stedet for at vise? Er det ikke en utilstedelig drøm om storhed? Et håb om at blive fejret i stedet for hånet hvis jeg bare skrev som det var?

... i logos hviler den gyldne vilje og den sølverne tanke. Kun guderne kan forene dem og skabe det store smykke, Ringen. Imellem dem er mørket, den onde kraft. Fra intet driver den onde tåge ind over tankens og viljens landskab. Tågen tager form efter landskabet. Når tågen helt indhyller landskabet og smerten er maksimal, lyder domshornet: Da vil Gud bestemme om det skal blive evigt liv eller evig død...

Er det sådan det skal være? Eller lyder det ikke allerede bekendt? En Tolkien-light historie? En Dante for dummies? Jeg ryger meget, når jeg skriver. Sætter musik på anlægget. Jeg er kort sagt i forlegenhed overfor min historie.

Men nu har jeg allerede skrevet så meget og tænkt så mange tanker, at jeg er blevet træt. Jeg vil høre the Cure, "Pornography" og så håbe på at inspirationen melder sig senere. Klokkeren er 9. 37 søndag morgen d. 23. marts 2008 (påskedag).

(Min historie som altså insisterer på at komme ud på denne sære måde gør modstand, som det sig hør og bør. Jeg har båret på den i årevis – nu vil den ud. Jeg er helt blank med hensyn til fortsættelsen og ved ikke om den lykkes. Ikke tidsfæstet.)

Det hjalp med lidt musik, at sætte en vask over og at ryge en pipe tobak (Orlik Golden Sliced). Desuden har jeg lavet kaffe. Jeg prøver at skabe orden i kaos. De seksuelle tvangstanker kværner som sædvanlig – kredsende sig om de kvindelige kønsorganer. Det er ikke let at skaffe sig ørenlyd når det mørkt astrale melder sig – tvangstanker, ord og billeder, sætninger som intet – jeg sværger! - har med emnet at gøre. Det er som at gå på line mens tre klovne og syvogfyrre søløver prøver at få min opmærksomhed. I sjældne øjeblikke, skabelsens øjeblik, tier de. Som nu. Klokkeren er 10. 41 samme dag.

På den anden side: Er det ikke netop dét myteforfattere gør: Iklæder sandheder som står klart for dem men som verden ikke har forudsætninger for at forstå i samtiden en dragt af fiktion og derved sikrer historiens overlevelse hvor den ellers ville blive glemt? Altså:

... sådan siger den gamle myte. Tilintetgørelsens mulighed er lysets dybde. Vergil ser prøvende på forfatteren. Så går han hen til kaminen, lægger et stykke brænde i og siger: "Men dette hjælper os ikke. Du ser djævelen. En skygge hér, et vindpust dér. Han er her. Du fornemmer ham. Hører ham. Hører hans kaldende røst. Han råber: "Spring!" Og du står dér ved svælget, og mærker suget fra dybet. Og du ængstes. For dette dyb er dit. Der er kun dette svælg. Hinsides dét...?"

Måske. Men det er endnu ikke helt godt. Jeg kan ikke give disse kræfter autenticitet og fylde som jeg ønsker det i mytens dragt. Jeg mangler nogle originale, fiktive skikkelser, skabninger af min egen fantasi som for eksempel J. R. R. Tolkiens hobitter og elvere eller J. K. Rowlings denatorer. Men min fantasi er ikke frodig nok til dét. Hvorfor ikke bare skrive som det er?

I baggrunden toner Beethovens Kreutzer-sonate (Arthur Rubinstein, Piano, Henryk Szeryng, violin). 12. 31 samme dag.

Men nu vil jeg igen give Vergil, den gamle rotte, ordet. En idé har meldt sig:

... "du skal rejse langt, og undervejs på din rejse vil du møde engle og dæmoner og mennesker. Og til sidst vil du se djævelen som han er i sin sande skikkelse. Da vil styrken af dit sværd, det sværd du fik da du fødtes til livet og som langsomt tildannes, afgøre om det skal blive det ene eller det andet, liv eller død. For som du ønsker og vil det, således bliver det"...

Mennesket er som en knibsk jomfru: Egentlig har hun mægtig lyst, men ved ikke rigtig hvordan man gør. Så hellere grine og fnise og håne og spotte den erfarne elsker lidt. Og således vogter hun sin dyd, sin renhed. Hun ved ikke, at det er erfaringen, der gør hende ren. I samme ånd lader de kristne en jomfru føde deres gud. En kvinde, som ifølge det eneste virkeligt sandfærdige vidnesbyrd vi har om Jesu liv og færden, "Vandrer mod Lyset!" (udgivet 1920 ved Michael Agerskov), konstant gennemheglede Jesus for de nye ideer han bragte og bebrejdede ham, at han ikke blev

i den fædrene tro. Men kunne vi være hans, Jesu, ideer foruden? Nuvel, lad da børnene lege, stik jomfru Maria et sjippetov eller en hinkesten, men jeg kræver at hun og hendes lige er stille når de voksne taler.

Men børnene taler, råber og skriger i ét væk og har dannet egen skole. Her må intet siges, ingen skal komme og fortælle børnene noget som helst. Så dét er også forfatterne holdt op med. I stedet har de kastet sig ind i den almindelige tummel og uorden, skyder med viskelæder og giver buksevand, laver ballade. Og gud nåde og trøste den, der forsøger at hæve stemmen, og kalde til orden! Han eller hun bliver udstillet i gabestok, mens de små labaner hujer og håner. Derfor de mange myter. Kl. 13. 50, d. 23. marts.

... da jeg kom hjem fra Vergil og låsede mig ind til mig selv, så jeg mig et øjeblik rundt i værelset som jeg nu måtte forlade. Dér sengen, dér mit standur, dér min kogeplade, dér min snavsede vask. Jeg kunne forlade det uden vemod. Så rev jeg mig løs, snuppede min rygsæk og lagde et par rene t-shirts og en tandbørste og en ny tube tandpasta ned i den. Jeg åbnede køleskabet, tog et par humpler ost og lidt pølse og lagde det i rygsækken sammen med det sidste brød og en lille kande med vin. Jeg følte mig pludselig meget træt og lagde mig et øjeblik på sengen. Jeg må være faldet i søvn med det samme, for pludselig befandt jeg mig i en skov sammen med en jæger. Jeg var en pil i hans kogger. Langsomt, omhyggeligt udvalgte Bueskytten mig, lagde mig på strengen, trak tilbage med kæmpekræfter, sigtede og skød. Jeg fór gennem luften men kun en meter eller så. Så borede jeg mig ind i et træ, der straks tabte alt løvet, hvorefter alle træerne i skoven gav sig til at græde. Jeg fik at vide, at jeg sad i skovens centrale træ, der var Gud, og at jeg havde gennemboret hans hjerte. Til sidst så jeg et glimt af Bueskyttens ene, behårede ben og hørte hans rungende latter. Jeg vågnede, jeg havde kun sovet nogle få sekunder, og forstod at det jeg havde taget for en latter i virkeligheden var klokkerne i Vor Frelsers Kirke, der bimlede og bamlede. Klokken var altså seks aften. Jeg snuppede min rygsæk, gik hen til døren, så mig en sidste gang tilbage, og smuttede så stille ud...

Jeg har det lidt ligesom humlebien, dog anderledes: Jeg ved ikke at jeg ikke kan skrive, jeg gør det bare. Skrevet på papir ovre ved min kæreste d. 23/3 kl 17. 41.

... da jeg kom lidt udenfor byen gik jeg ind i en skov. Jeg lagde mig under et træ, samlede nogle blade sammen om mig, og forsøgte at sove. Jeg ønskede bare at forsvinde, lade aldrene passere hen over mig uden at jeg var med og forpligtet, glide ned i Urdybet og aldrig ånde og leve igen. Til sidst faldt jeg i søvn. Jeg drømte da at jeg befandt mig i et uendeligt mørke. Pludselig flød et mægtigt lys ned i mit hoved og i lyset var der en stemme: "Jeg er Gudfader, du skal kæmpe!" Jeg vidste instinktivt at det betød, at jeg skulle forsøge at vende mig om og se, hvad det var, der holdt mig så pinefuldt fast. Og jeg vidste, at jeg da ville se Bueskytten fra før. Jeg kæmpede for at dreje hovedet, og en tiltagende hyletone fyldte verden. Men jeg magtede det ikke. Jeg var for bange. Jeg vågnede op med et gisp, og så at jeg havde spredt bladene som jeg søgte at dække mig med til alle sider. En følelse af dyb sorg strømmede igennem mig. Jeg opgav at sove mere dén nat, og usikkert rejste jeg mig og vaklede ud i natten ...

Måske går det meget godt alligevel. Men. Hvor er kontinuiteten? Er det hele ikke noget værre rod? Hvad vil jeg egentlig med denne historie? Jeg ved det ikke. Den melder sig med uimodståelig kraft, det er næsten overfald. I baggrunden lyder U2' s "The unforgettable Fire". Klokken er 21. 03 stadig samme dag.

... jeg hører stemmer. En nynnen. Den kommer inde fra skoven. Forsigtigt nærmer jeg mig. Det er en ung kvinde. Hun sidder ved et bål der kaster dybe, orange skygger på stammerne omkring. Hun er nøgen. Hun synger. Siddende på knæ. "Hallo!" siger jeg højt. Hun farer forskrækket sammen. Ser lynhurtigt mod mig. "Bare rolig, jeg vil intet ondt, jeg hørte dig. Du synger smukt". "Hvor kommer du fra? Hvem er du?". "Odense. Inde fra byen. Jeg er bare en ulykkelig ung mand. Hvem er du?" "Jeg hedder Majbritt." "Hvad laver du her? Hvorfor har du ikke tøj på?" Hun smiler. Så trækker hendes pupiller sig sammen. Smilet forsvinder. "Jeg er på flugt." "Det er jeg også". "Hvem flygter du fra?" "Fra Bueskytten. Han viser sig i mine drømme. Jeg fornemmer ham overalt. Måske er jeg skør. Men hvad med dig?" "Jeg flygter fra min familie. Fra min storebror. Han misbruger mig. Jeg vil aldrig se dem mere. De dækker over ham." "Hvor vil du tage hen?" "Det ved jeg ikke. Væk. Bare væk." "Vi kan følges". "Ja." Jeg lægger min jakke over hende, hjælper hende op. Hun lægger jakken igen, tager sit tøj på, lægger jakken over os begge i den kølige natteluft, og sammen vandrer vi hen ad stien. Månen lyser gennem løvet. Jeg kan ikke afgøre om natten er fuld af angst eller om det er fred...

Sådan. Det var Majbritt. Enhver helt har en kvinde. Lad os nu se, hvad der videre sker:

... næste morgen nåede vi ud til fjorden. Majbritt rystede af kulde og jeg havde det ikke bedre. "Skal vi svømme?"

spørger hun. "Ja, lad os se hvor langt vi kan nå". Hun ser bedende på mig. Så nikker hun. En tåre falder ned ad hendes højre kind. Vi tager tøjet af, sopper forsigtigt ud, så begynder vi at løbe. Ingen af os siger noget. Vi dukker under samtidig. Majbritt tager min ene hånd under vandet så jeg må holde op med svømmetagene. Så tager hun den anden. Vi ser på hinanden. Idet vi synker...

Stop stop! Lad være med dét! I er heltene i min historie, og ingen ægte helt lader sig kyse af en smule modgang. Jeg bliver nødt til at gribe ind. Jeg ryger en rød Corner king size og lægger hovedet i blød. Kl. 21. 30 søndag aften.

... Vi synker synker. Jeg hører en råben, "Stop stop!" oppe fra bredden og en mumlen som jeg ikke kan skelne. Jeg vil stoppe men vandets kulde har allerede lammet mig. Jeg fornemmer at Majbritt kæmper ved siden af mig. Men jeg ved ikke om hun er på vej op eller dybere ned. Pludselig tændes et lys omkring os. Jeg ser min mor og far. De er kede af det. Måske er det dem, der råber. Jeg synker dybere ned i lyset. Scener fra min barndom passerer forbi. Dér sidder jeg på skødet af min mor. Familien er samlet. Min mormor spørger mig om jeg kan sige hendes navn. Jeg siger det højt og tydeligt og alle ler. Jeg putter mig forskrækket ind til min mor, der favner mig beskyttende. Og hér er jeg ved stranden en varm sommerdag. Min mor har bagt brunsviger som vi har med. Far ryger på sin pibe, og bander lidt over blæsten, som gør det svært for ham at tænde den. Så kigger han ned på avisen, der ligger bredt ud på tæppet. Tine, min storesøster, løber ude i vandet. Pludselig vender hun sig mod mig, peger anklagende, ryster på hovedet, og råber "nej! Det er ikke tid!". Lyset forsvinder. Der er igen mørkt og koldt. Så opdager jeg, at det er fordi mine øjne er lukkede. Jeg må alligevel være flydt op mod overfladen, for da jeg åbner øjnene, ser jeg Solen lidt oppe. Jeg tager et par beslutsomme svømmetag opad, og bryder igennem overfladen med et gisp. Lidt henne ligger Majbritt, også i overfladen. Hun bevæger sig ikke. Jeg svømmer hen til hende, tager hende om brystet og bjerger hende ind til bredden. Jeg bærer hende op på stranden med mine sidste kræfter. Jeg ved ikke om jeg har bjerget en levende eller en død...

Aha. En ægte cliffhanger. Men jeg er så spændt på fortsættelsen, at jeg ikke kan lade være med at sige at:

... da jeg har sundet mig lidt, ser jeg angst over på Majbritt. Men hun er der ikke. Jeg må have sovet eller været bevidstløs en stund. Ihvert tilfælde er hun væk. Men jeg ser hendes spor i sandet. Hun lever! Hendes tøj er også væk. Men under en af mine egne sko har hun lagt en besked skrevet på et stykke gammelt ispapir: "Nej. Men når du finder mig igen, finder du dig selv." Jeg holder papiret højt op mod himlen, kysser det. Så falder en tanke mig ind. Jeg tørrer mig og tager mit tøj på og går med faste skridt væk fra stranden, ind i landet. Jeg må finde hende, finde hende for enhver pris. Der er ikke tid til flere svinkeærinder. Jeg fornemmer en trøstende hånd på min skulder og hører nogle opmuntrende ord for mit indre øre og ...

That´s the spirit. Good boy. Du finder hende igen. Måske. Måske ikke. Måske er det noget andet du skal. Måske skal du netop miste hende. For evigt. Måske er hun kun en drøm. Måske er hun en del af dig selv. Husk, dette er, ihvert tilfælde delvist, en myte. En drøm med andre ord. A propos drømme så er klokken 22. 10 (stadig søndag aften) og jeg skriver ikke mere nu og må altså vente til en anden dag med fortsættelsen.

Jeg kunne selvfølgelig ikke dy mig, men blev oppe for at se hvad der nu sker. Madonnas, "Hung up", glider forbi mit trætte hoved. Men, hang on, baby, der kommer mere. Klokken er langt over min sengetid; har dog endnu ikke passeret midnat. Nu vil jeg sove.

... sorgen over den forsvundne Majbritt var dyb og gennemgribende. Jeg prøvede at trøste mig med, at hun dog stadig levede, men det var ikke helt nok. Da jeg var kommet et stykke ind i landet så jeg på en mark nogle mennesker, der stod ved nogle telte. Jeg gik henimod dem. De fik øje på mig. Jeg spurgte dem, om de havde set en kvinde gå eller løbe forbi dér. Mændene (der var også enkelte kvinder) tav og dannede truende kredse om mig. Så så jeg motorcyklerne, der stod inde mellem træerne og deres læderveste. Hells Angels. For sent. I min fortvivlelse havde jeg glemt forsigtigheden. Den største af dem så hånlige på mig og sagde: "Hvem fanden er du? Ved du ikke at der er dødsstraf for at overvære de hellige riter." En anden af dem, han som jeg antog for deres anfører, lagde en beroligende hånd på den stores underarm. Anføreren sagde til den store: "Ham her er helt uskadelig. Et sølle pjok. Men måske skulle vi give ham en lille lektie, som han kan fortælle om i skolen på mandag." De andre lo støjende, hårdt. "Kom, Lexus, kunstner, vis denne idiot hvem vi er!" En fed, skaldet fyr trådte frem, trak sin kniv og stak den op til min næse. Så førte han den højere op og dybere ned i luften foran mig. Han førte den ned til min mave, sprættede min t-shirt op og begyndte at snitte. Jeg skreg af smerte og angst. Han skar og skar, blev ikke færdig. Jeg følte det varme blod løbe ned ad maven, ned på mine bukser, der langsomt gennemvædedes. Så var han

endelig færdig. ”Dém er vi. Hans tjeners tjener. Fortæl alle at vi findes!” sagde anføreren, da snitteren slap mig. ”Og skrid så!”. Jeg vaklede fortumlet væk fra pladsen og ind i skoven. I en time vandrede jeg således, indtil jeg ikke kunne gå mere. Jeg lagde mig jamrende ved roden af et træ. Jeg var såret. Men ikke dødeligt. Han havde kun snittet i overfladen. Jeg så ned ad mig. Min mave var smurt ind i blod. Jeg forsøgte at tørre det væk. Lidt efter lidt så jeg, at snitteren havde lavet en figur på min mave. En slange. Cobra. Jeg gøs. Og mistede bevidstheden. Jeg drømte (eller var jeg stadig vågen?), at der stod en lille skildpadde foran mig ved træet. Den så på mig med små blå øjne. Omkring den en aura af lys. Så begyndte den langsomt at gå over mod mig. Jeg følte mig sært tiltrukket af denne mærkelige skildpadde. Jeg tog den varsomt op og lagde den ved mit bryst. På ryggen af den stod skrevet følgende ord med gyldne bogstaver: ”Jeg er Vergil”. Så opløstes den langsomt og jeg følte min puls falde til ro og feberen aftage...

(Lang, intensiv drøm om Dante, der sidder fast i en elevator. Jeg hjælper ham fri ved at vande en mark hvorpå der gror skildpadder, som vokser til gyldne, fredelige hundehvalpe. Jeg sidder og overvåger det hele fra et telt i en oase i ørkenen sammen med Beatrice, der venter længselsfuldt på Dante).

2. dag

Skildpadder! Rockere! Slanger! Hvad er det dog for en historie, jeg har rodet mig ud i?! Er det mig, der digter historien, eller er det historien, der digter mig? Jeg har helt ondt af forfatteren, der nu vandrer skamskåret omkring uden mål og med og derfor:

... jeg vandrede omkring flere uger uden mål og med. Feberen var forsvundet, men det smertede stadig fra såret eller sårene på maven. Til sidst lægedes det dog, og tilbage blev en sårkant, der også faldt af og efterlod et fint ar. Jeg så hele tiden ned på arret og gøs indvendig. Ja, jeg havde fået en lærestreg. Jeg var bange. Bange for de kræfter, der lå bag ved og styrede de mørke engle. Men det var ikke det værste. Det værste var, at jeg havde mistet Majbritt. Jeg kom til mig selv ved en lille butik, hvor jeg kom i tanker om, at jeg ikke havde fået noget at spise i mange dage. Jeg gik ind i butikken for at proviantere. Ved kassen stod en ung, smuk pige i en lyseblå butiksskjorte og et lille mørkeblåt tørklæde om halsen. Jeg spurgte hende hvad dag og dato det var. Hun så forundret på mig og svarede. Jeg regnede efter. Knap tre uger havde min vildelse varet. ”Har du brug for hjælp?” spurgte hun så. ”Du ser noget forkommen ud.” ”Nej tak”. Hun så prøvende på mig. Så sagde hun: ”Hør nu. Jeg er alene her i butikken. Du ser fredelig ud. Der er et bad oppe på 1. salen, hvor du kan tage et varmt bad. Bagefter kommer du herved og får noget at spise. Jeg bikser et eller andet sammen fra butikken. Du behøver ikke betale, hvis du ikke kan. Jeg gir. Bare tag dig god tid. Chefen kommer ikke i dag. Han er ude med sin elskerinde. Hvad siger du?” Jeg blev helt varm. Så var det som om noget løsede sig og jeg brød hulkende sammen. Pigen gik om på min side af kassen, tog om mig og hviskede beroligende, indtil jeg havde grædt færdig. ”Undskyld” sagde jeg. ”Det gør ikke noget. Du skal se, det hele går nok. Gå nu bare op og tag dit bad. Jeg venter her.” Ør gik jeg op og fandt badeværelset, tog mit beskidte, stinkende tøj af, trådte op i badet, tændte for den varme hane, og lod salig det varme vand strømme ned over min krop. Jeg satte proppen i karret, så det langsomt fyldtes. Da det var fuldt, slukkede jeg for bruseren og lagde mig ned i karret. Et dejligt velvære fyldte mig. Så tørrede jeg mig, børstede tænder, tog noget rent tøj på, og gik ned til pigen i butikken, der havde varmet lidt pølser og noget brød i ovnen ude i bagbutikken. Hun satte en stor flaske sodavand foran mig sammen med maden, og jeg spiste og drak koncentreret og tavst. Til sidst, da jeg var færdig med at spise, lænede jeg mig tilbage, vippede lidt på stolen, og smilede til pigen. ”Hvad hedder du?” ”Bettina. Og hvem er du?” ”Det har jeg glemt. Men jeg har en rigtig god ven, der hedder Vergil. Det er ham, der har sendt mig ud på den her tur. Egentlig er han en skildpadde, eller, det vil sige, ikke en rigtig skildpadde, en lys-astral skildpadde, hvis du forstår...?” ”Nej, ikke rigtig” sagde hun smilende. ”Men det lyder spændende. Hvad er det for en tur, du er ude på, hvis jeg må være så fræk at spørge?” ”Jeg skal finde Bueskytten og tilintetgøre ham. Nå ja, Bueskytte, det vil sige, egentlig er han en djævel, faktisk djævelen, men jeg løber sur i det. Jeg mistede min kæreste på turen, hun er væk, og nu leder jeg også efter hende, men det hele er lidt uklart for mig...” Hun så på mig som om noget pludselig gik op for hende. Hun smilede stille og sagde: ”Jeg vil gerne hjælpe dig med at finde din kæreste. Jeg er også træt af jobbet her. Hvad hedder din kæreste?” ”Majbritt” ”Og hvad er det for noget med en djævelsk Bueskytte?” ”Det kan jeg ikke forklare dig. Jeg forstår det heller ikke selv.” Bettina smilede igen. ”Nå, men nu er vi altså to”...

Bravo, Dante! Godt, Bettina! Det er lige dig jeg har brug for. Og selv om I ikke er helt lige i udgangspunktet, går det nok. Klokkeren er 7. 35 d. 24. marts (2. påskedag) og jeg begynder så småt at tro på historien. Bachs ”Goldberg Variationer” kører stille i baggrunden i Glenn Goulds fremragende fortolkning. Jeg vil have en kop kaffe.

Men stadig: Hvorfor ikke bare skrive lige ud? Det ville da være nemmere. Men det ville ikke blive forstået. Jeg er nødt til at have det andet med, selv om det hele egentlig kan siges med ét ord. Ét eneste ord, som en lille dråbe af lys. Men jeg må have skyggen med. Ellers kan man ikke se lyset.

Historien river mig med som en mægtig flod... Hér er der kraftige strømhvirvler, dér sidder jeg fast og dér er der stille, hér er der svalt, dér brænder Solen nådesløst... Stadig mandag, stadig Bach. Klokken er nu 7. 49.

... da Bettina havde pakket det mest nødvendige, forlod vi butikken. Klokken over døren ringede muntert da vi gik. Det var en varm dag. En sommerdag havde forputtet sig i foråret. Vi gik ned til en å, hvor Bettina bredte vores soveposer, som hun havde taget i butikken uden at betale, ud på græsset under et stort birketræ. Vi satte os. Bettina strakte benene ud. Så lagde hun sig ned og sukede velbehageligt. "Du" hviskede hun. "Ja." Hun sukede igen. "Jeg føler mig som en astronaut i et rumskib. På vej mod en anden og bedre galakse. Jeg vil med dig." Så tog hun min hånd og lagde den på sit bryst. Det var varmt og blødt, livsånden bølgede gennem brystet. Jeg kærtegnede hende. Hun vendte sig mod mig og omfavnede mig. Så så vi et kort øjeblik på hinanden. Bettinas øjne strålede. Vi rejste os hurtigt, tog alt tøjet af, lagde os ned, og elskede hurtigt, intensivt. Bagefter lå hun i mine arme. Hendes fingre fulgte forsigtigt mit ar. "Hvem er du, hvem er du?" hviskede hun. Jeg smilede men sagde ikke noget. For jeg kendte ikke svaret...

... vi rejste os, tog hinanden i hænderne og vandrede sammen ud ad landevejen. Vi fulgtes ad flere måneder. Indtil jeg også mistede hende. Det gik for sig på følgende måde: Hen ad sommeren kom vi til en lille by, hvor der var fest. Bettina var ligesom vokset i den tid, der var gået. Hun så sund og stærk ud, hendes hår var viltert, uret, og hun havde små rifter på kinderne, i panden og på brysterne, men hendes øjne skinnede. Jeg var for forelsket til at se feberen i dem. Vi blandede os med folkene i byen, drak stærke øl i sommernatten, blev fulde og overstadige. På et tidspunkt sad vi på en bænk ved et bord under den lyse nattehimmel sammen med nogle rødder, der gerne ville have lidt mere gang i festen. "Hvem er I?" spurgte Bettina. Rødderne så kort på hinanden. "Din dybeste længsel og dit værste mareridt" sagde en af dem. "Nå, men dét her er altså min mand" sagde hun leende og pegede på mig. Jeg skulle lige til at protestere, da en anden af dem sagde: "Er du og din mand med på noget sjovt?" "Det kommer an på. Om du nu er min længsel eller mit mareridt." Fyren grinede smørret. "Det kommer ud på ét". Så tog han en lille æske frem og fremdrog nogle små hvide piller fra den og gav os hver én. "Tag den. Og du vil se dit inderste. Hvis du er god ser du noget godt, hvis du ikke er god, ser du ikke noget godt. Tør I se?" Bettina og jeg så kort på hinanden. Så lagde vi pillerne i munden, skyllede ned med øllet og gav os til at vente. Jeg så ikke noget. Men pludselig begyndte Bettina at skribe. Hun skreg og skreg idet hun pegede på et punkt lige frem for sig. Jeg tog hende om skuldrene, ruskede hende, men hun blev ved med at skribe. "Et net, et spind, et net og i midten, åh Gud..." skreg hun. Langsomt fik jeg beroliget hende, og til sidst holdt hun op. Men hendes blik var forandret. Lyset i hendes blik var slukket. Jeg førte hende væk, ud af byen, jeg var stadig fuld, men nu bange. Pludselig satte hun sig i en grøft. Med tonløs stemme sagde hun: "Jeg går." "Hvad mener du". "Jeg går. Fra dig. Farvel." Hun blev siddende. "Gå!" sagde hun så. "Jamen...?" "Bare gå. Gå nu". "Bettina...". Hun vendte blikket væk. Et frygteligt blik, fuldt af kulde og afstand, helt ædru. Jeg kyssede hendes pande. Strøg hende forsigtigt over kinden. "Skal jeg virkelig gå?" Hun svarede ikke, havde tilsyneladende glemt mig. Grædende gik jeg fra stedet, hvor hun sad og mumlede usammenhængende. Da jeg havde gået lidt, standsede jeg. Et mægtigt raseri greb mig. Da rakte jeg mine knyttede næver truende mod himlen og forbandede min Skaber...

... denne gang var feberen af psykisk natur. Jeg vandrede planløst rundt og begræd mit nye tab mens jeg truede himlen med hævn. Om natten lå jeg og vendte og drejede mig, kunne ikke sove. Jeg frøs. Havde ikke nok at spise. Jeg tabte mig stærkt og var ligeglad. Jeg truede himlen med korsfæstelse, bål og pest og mord. Jeg vandrede om dagen og om natten, hvileløst. Mørket strømmede ind i mine tanker og jeg var ligeglad. Jeg ville nå Gud gennem Hans børn. Jeg var natten, hævnen...

Hævn? Men ved du ikke at himlen ikke giver efter for trusler? Hvert slag du retter mod det høje, sender dig kun dybere ned i dit eget helvede. Og himlen venter til din trods smelter. Men nu er det tid til lidt stille musik, Bono´s "The ground beneath her feet". Klokken er 9. 36 d. 24/3 og jeg er lige så fortvivlet som min helt. Måske jeg skulle gå en tur og lade det usædvanligt kolde martsvejr blæse mig igennem.

Sådan. Nu kan jeg skrive videre, se hvor fortællingen bærer hen. Klokken er 12. 14 mandag. Simple Minds´ "Speed your love to me".

... og sådan vandrede jeg rundt nogle dage. Indtil jeg nåede ydergrænsen for mit raseri. Da brød jeg grædende sammen og hviskede undskyld til den tomme, udeltagende, strålende himmel. Og den gyldne vilje og sølverne tanke nærmede sig hinanden end mere. Jeg mærkede det som en let men dyb rystelse i undergrunden – et bud om store kræfter i mægtige dybder. Landskabet kælvende...

... i den følgende tid var jeg stille indeni. En tavshed, en forventning om godt eller ondt var i mit sind. Jeg holdt mig mest for mig selv, groede som en plante. En dag kom jeg til en lille eng, som lå ved en sø. Jeg lagde mig i græsset og så mod himlen. Er det som jeg tror, spurgte jeg mig selv, eller er alt øde og tomt. Jeg kendte ikke svaret. Jeg fik øje på et lille hjortekid, der kom henimod mig. Roligt, tillidsfuldt kom det nærmere indtil jeg kunne røre ved det. Jeg strøg det blidt over mulen, kløede det bag øret, hviskede beroligende, lokkede for det. Pludselig rettede det sig op, så på mig med skræmte øjne, og løb væk. Det zigzaggede nogle gange henimod skoven, som om noget ondt jagede det. Det forsvandt. Jeg var igen alene. Og jeg vidste, at nu var det tid...

Nat

... jeg følte en uro indeni. Som af et uvejr, noget ondt der nærmede sig. Kunne ikke sove. Begyndte igen at vandre hvileløst rundt. Jeg søgte efter noget. Men jeg vidste ikke om det var noget godt eller ondt, noget ydre eller indre. Jeg mærkede det komme. Tankerne hvirvlede rundt i hovedet på mig, som pisket til storm. Mit ansigt ændrede sig, blev hårdt. Jeg mærkede det trække sammen i mig eller om mig. Jeg var parat. Bange men fuld af håb. Jeg var alene. Langsomt trak menneskene sig væk fra mig og jeg fra dem. En aften stod jeg på en bakke nær kysten. Jeg så ud over vandet. Himlen var mørk men klar. Det var vinter. Et vindpust fejer med ét hen over vandspejlet og rammer mig. Et slør gled fra verden og jeg så dét, jeg havde frygtet og ventet hele mit liv: Et væv, et spind, støvet, grænseløst stærkt. Det fylder hele universet. I midten sidder han. Edderkoppen. Et hvidt kors på den orange, afskyelige krop. Hovedet nedad. Venter tålmodigt. På mig. Jeg holdt mit sværd parat, håbede at jeg kunne fælde ham, og at klingen ikke ville knuses mod hans mægtige, stenagtige krop, at den var stærk nok. Så gav det et ryk i ham. Han vejrede sit bytte. Tavst svingede han sin røde klinge mod mig. Jeg dukkede mig, og råbte af fuld kraft: Ja! Jeg svingede mit sværd mod ham. Dét havde han ikke ventet. Klingens skar sig igennem hans krop og ind til hans hjerne. Med opbydelsen af alle mine kræfter stødte jeg til dér og... med et suk slap han grebet om spindet, en gysen gik gennem hele hans krop og ben. Så faldt han. Ned i den afgrund han selv havde skabt. Han var væk. Sløret gled igen for verden og jeg stod på bakken. Hel, uskadt. Og den gyldne vilje og den sølverne verdenstanke forenedes. Smykket var skabt. Ringen. Den eneste, det smukkeste, der findes, nedlagt i hjertet af Gudfader. Jeg var hel. En endeløs fred fyldte mit sind. Jeg vendte mit blik mod himlen og hviskede: Tak!

3. dag, morgen

... Jeg sov længe og dybt. Indtil jeg vågnede en morgen og så ned ad mig og igen så arret. Det spændte i det. Jeg mærkede en uro ved halebenet og kom i tanker om helvedesenglens ord; tjenere af tjeneren. Det var ikke forbi endnu. En morgen gled sløret halvt fra verden. Og jeg så tjeneren, cobraen, mayaen. Den tårmede sig op for mig i al sin væld, væld over væld indtil den fyldte hele mit synsfelt. Den hvæsede med en dyb torden. Jeg skreg i angst. Jeg stod fast. Den huggede ud efter mig. Jeg undveg. Igen svingede jeg mit sværd, og sværdet gik dybt i ham, indtil det nåede hans hjerte. Jeg stødte til. Og langsomt faldt den sammen. Og der blev fred i verden, sløret gled helt til for ikke at fjernes igen... Vergil stod ved min side. Han smilede lettet. "Hvor kommer alt dette dog fra?" spurgte jeg ham. Han så mig dybt i øjnene, og jeg fornemmede et lys i ham, et lys, der vidste. "Jamen, Dante" sagde han endelig, som om han irretesatte mig, "det var jo dig selv. Altsammen. Majbritt, Bettina, hele landskabet, tågen, slangen og djævelen, alle du har mødt, alt hvad du længtes efter og fandt for enden af denne mørke vej. Du er hovedpersonen i en myte, der fortæller om universet og verden som er dig. Du er både gud og fanden. Du skaber selv dine afgrunde og dine tinder. Men før eller siden måtte du vælge. Og du valgte rigtigt. Husk som jeg sagde til dig engang: Som du ønsker og vil det, således bliver det. Du har skabt en smuk verden. En hel og ikke en splittet verden. Det er dig selv. Og havde du ikke valgt rigtigt denne gang, havde du gjort det den næste. Eller den næste igen. Der er altid tid nok. Hvad tror du," her smilede han glad, "et menneskeliv er mod evigheden? En hel del eller ingenting, ikke sandt?! Schhh," sagde han og lagde en finger på læben og blev alvorlig, "vi tier nu!"

(Nå, det var sådan historien var. Der kan man bare se. For skams skyld skal det til sidst siges, at her er altså historien, hemmeligheden, evighedsmaskinen, gralen, sammenholdt i ét ord, der bærer universet: Ja!)

SKÆBNESYMFONIEN

Af Carsten Ploug Olsen

PRÆLUDIUM

Jeg trak mig tilbage som et dyr. Forvirret, med en sorg og en vrede jeg ikke havde sprog for og derfor ikke kunne rumme.

Den lette knitren af det frosne rugbrød på brødristeren vækker mig, trækker mig ud af trancen, ulykken, og jeg lægger to skiver ost på brødet da det er færdigt, og oven på det hindbærmarmelade. Jeg er alene. Det er november. Regn. Skyerne driver meningsløst hidsigt over den tomme himmel, fra intet til intet, sort over mørkt gråt.

Da jeg har spist, går jeg hen til pejsen og roder op i ilden. Tidlig morgen. Jeg er vågnet af en drøm, som forsvandt så snart jeg slog øjnene op. Rædsel. Adrenalinet pumper i kroppen, jeg er klar til kamp, men her er ingen fjender. Jeg er som en bokser, der efter et tilintetgørende knock-out ligger i canvassen og i tågerne kun husker, at han vil slås, at han ikke må give op.

Hvordan ser sorg ud? Som en olieskinnende, solariebrun bodybuilder på podiet med pumpede muskler eller som en sortklædt teenager til koncert med støjende, aggressiv musik og et badge med ordet "hate" ved hjertet? Hvordan smager sorg? Som et rustent syvtommersøm som man knaser mellem tænderne? Hvordan lugter sorg? Som den sure, metalliske sved man har, når man vågner fra et mareridt, og finder en virkelighed, der er værre?

Jeg husker.

Lidt op ad formiddagen går jeg en tur ned til stranden. Vinden pisker mig i ansigtet, og det slår mig, at jeg er det helt forkerte sted. Jeg burde være inde i byen, liggende på knæ foran hende, men så tænker jeg, at tiggeri ikke er tilladt og bliver straffet hårdt i kærlighed.

Så dette er altså hvad jeg kan finde ud af. Engang ville jeg forstå alt, sige hende alt, og endte derfor med intet at sige.

En stor, sort hund dukker op af intet, og står et øjeblik foran mig tilsyneladende uden at kunne bestemme sig til, om den skal bide eller om den vil klappes. Jeg fanger dens tomme blik, så stikker den af igen.

Da jeg har været i sommerhuset i to dage, kommer Mads, min ældste søn, hened, hvilket irriterer mig. En sætning bygger sig op i mit hoved, da jeg ser hans bil ude på vejen; "hvor vover du at forstyrre mig" og til min beskæmmelse fortsætter tanken; ", sorgens konge". Jeg ved, at jeg spiller den latterlige rolle, mænd alle dage har spillet, når de bliver forladt af deres koner. Når smerte gør mænd til små drenge. Men det er som om dét er den eneste mulighed nu, som om et urgammelt instinkt er vågnet med fuldfærdige tanker og replikker.

Men den del af mig, der ved dette, og er taget hened for at finde en anden sandhed, en form for retfærdighed, som hun kender, og som jeg ikke kender eller har glemt, den der nu råber til mig alle steder fra, den hun råbte til mig med knyttede hænder og lukkede øjne, men som jeg ikke kan tyde, byder ham velkommen.

Det første Mads gør, da han er kommet indenfor og har banket fødderne af på måtten, er at stille en flaske Chivas Regal 12 års på bordet og sige;

- Nu skal vi drikke.

Jeg undslår mig, hvilket irriterer ham grænseløst som altid. Jeg kan godt lide smagen af alkohol, men ikke virkningen. Jeg har aldrig fortalt ham om det grænseløse dyb af mørke, det svælg, der åbner sig i mig, når jeg drikker. Det rager ikke min søn. Han tror, jeg spiller hellig, at jeg er bedre end ham, at jeg er hævet over alle andre. Tværtimod.

Jeg sætter i stedet kaffe over, og tænker, nu da han er kommet, at jeg endelig nu må måle dette mørke, inddæmme det, blive herre over det. Det presser sig mere og mere på. Snart vil det flyde over, og...hvad så? Vil jeg blive vanvittig? Og så igen kujonen; vil der være en lettelse i dét?

Mads sukker opgivende og sætter kaffekopper på bordet.

- Nu skal du fortælle mig noget, siger han, - nu skal du fortælle mig, hvad der sker.

- Vi skal skilles.

- Nej, det er ikke det, jeg mener. Jeg mener; hvad sker der egentlig?

Men jeg ser bare ud på græsset, ser ingenting, tier.

- Jeg ved det ikke, siger jeg endelig.

Længe efter vi var mødtes og efter at afkommet, to drenge med to års mellemrum, var sikret og den seksuelle spænding var aftaget, stillede naturen os, som så mange andre, i forlegenhed. Hvad skulle vi egentlig nu med hinanden? Sex havde vi sjældent, vi prøvede med mad i stedet. Med det resultat at vi begge bulede ud, og var fælles om den hårde kamp for at tabe os igen.

Men hvem var hun egentlig? Hvem var jeg? Hvad ville vi? Hvad ville jeg?

Kujon som jeg er, forsøgte jeg med mere arbejde. Mest for at komme væk. Hun der var lige så fej, kastede sig ud i velgørenhed og lokalpolitik. Udadtil havde vi succes.

Alle vore ungdomsdrømme om total kærlighed og forståelse var naturligvis tidligt gjort til skamme af vores fælles uduelighed og manglende mod til at holde linjerne åbne. Og jeg kunne mærke, at min kone langsomt men sikkert sænkede sig i bitterhedens hav. Jeg gruede for, at min kone som tresårig ville være en af disse tilsyneladende livsglade, hvidhårede damer, der går til spirituelle foredrag, eller lidenskabeligt dyrker blomster, eller løber maraton, eller som overøser selvskeer med latter, kun for når vi var alene at vise hvad hun var: Et kuldsejlet menneske.

Og jeg gruede for den jeg selv var ved at blive til. Hvis en gud en nat åbenbarede sig for mig, og krævede svar på det enkle spørgsmål; Hvem er du?, så ville jeg kun kunne pibe mit ynkelige: "Jeg er bange".

Hvorfor er jeg så fortvivlet? Menneskehjertet er indrettet forkert. Det reagerer på smerte med flugt og indkapsling, fortrængning. Selv nu, som seksoghalvtresårig flygter jeg. Jeg længes efter at stille mig op i den rivende strøm, stå fast, være mand.

En uge efter at Mads var kommet gik jeg stadig ikke ud. Mine gåture stoppede, da han kom. Hvordan han fik tid til at være sygepasser for mig, ved jeg ikke. Han må vel have taget fri. Hans omsorg rørte og irriterede mig. Han sørgede for de praktiske ting, lavede mad, gjorde rent, kørte til Spodsbjerg for at købe ind. Mens jeg sad og rugede.

Men så på ottendedagen stillede han sig op midt i stuen, lagde armene over kors og sagde:

- Nå, nu er det nok med den komedie. Nu fortæller du mig, præcis hvad det er, der nager dig sådan. I skal skilles. Men det er du ikke den eneste, der sørger over. I de dage jeg har været her, har du forvandlet dig til en klynkende baby. Du, min far! Du har indtil middag. Hvis du ikke kommer i skred inden da, er jeg den der er skredet. Og så kan du klynke i dine egne arme.

Da klokken nærmede sig elleve, gik jeg ud til ham på terrassen, hvor han gik og fejede.

- Du kan godt komme ind nu. Jeg skal nok fortælle dig det.

ALLEGRO CON BRIO

Jeg har altid haft afgrunden i mig. Først en sprække, der langsomt udvidede sig og blev til dette vældige sorte, som jeg gruer for. Som barn kunne jeg se op mod nattehimlen mens det isnede i mig ved tanken om det uendelige, tomme, iskolde rum. Da vidste jeg, at jeg skulle dø.

Men det var ikke dét. Det var noget andet, noget jeg nu prøver at fortælle dig.

Min egen far var som du ved stolt og en smule hård. Ikke ond. Han fortalte mig om, hvordan livet kan knuse et menneske. Da jeg var 13 lo jeg ad ham. Jeg forstod det ikke. Da jeg var 16 år modsagde jeg ham hidsigt, og sagde med hele min 16 årige visdom og foragt, at livet er, hvad man gør det til.

Til daglig var han fåmælt og lidt kold. Kun når han drak sig fuld, hvilket skete jævnligt, i weekenderne, begyndte han at flæbe og blive sentimental, og jeg hadede ham for det. Skammede mig. Så var det tid til foredrag om livets grumhed og uendelige malstrømme.

Og jeg besluttede aldrig at blive som han.

Så, da jeg mødte din mor, og jeg blev alvorligt forelsket for første gang, begyndte hjulene at rulle også for mig. Jeg ved ikke, om du bryder dig om at høre det her, men jeg fortæller videre. Jeg ved knap nok selv, hvad der kommer, og alligevel kender jeg det til bunds og har altid gjort det. Du spurgte, jeg svarer. Altså; lyt. Du er gammel nok til at forstå det.

Jeg var 21 år gammel, lige begyndt på mit drømmestudium på universitetet, alt gik godt. Da jeg første gang hørte din mors stemme, til en fest på uni, hun studerede som du ved jura, følte jeg taget over mig forsvinde, alt åbnede sig, jeg åbnede mig, verden blev med ét rund og varm. Det var stemmen. Ja.

Det var ulykke ved første blik. Det var præcis i det øjeblik, at afgrunden åbnede sig, og blev til det liv, jeg fik. Jeg troede, at hun var en anden.

(intermezzo, Mads)

Far, hvad er det du prøver at sige? Jeg forstår det ikke.

ALLEGRO CON BRIO (FORTSAT)

Det kommer. Det kommer alt sammen. Nu skal du bare lytte.

Jeg ville måle verden. Det var derfor jeg begyndte at læse fysik. Jeg ville forstå dens inderste kerne. Da jeg mødte din mor, forestillede jeg mig, at jeg ville kortlægge verden, stille en diagnose. Din mor skulle dømme den. Sådan cirka tænkte jeg, ja, du ved, hvor tåbelig man kan være, når man er forelsket.

Prometheus stjal gudernes ild. Jeg ville være som han, jeg ville stjæle ilden en gang til... hun... jeg...

(intermezzo, Mads)

Du græder jo...

ALLEGRO CON BRIO (FORTSAT)

Nej, Mads, jeg ler. Åh, hvis jeg kunne, ville jeg forbyde mennesket årene lige efter de tyve, og springe direkte til

halvtresserne. Ja, du må undskylde, du er jo selv så ung. Og jeg gad også vide, hvad du egentlig tænker.

Men... det jeg ville sige var... det var jo slet ikke dét. Det var... Det var... længslen. Jeg ved ikke efter hvad. Et andet menneske. Men ikke et hvilket som helst menneske. Et ganske bestemt menneske. Et jeg kender, men som jeg aldrig har mødt. Jeg har søgt, højt og lavt, overalt, men nej. Dette menneske har jeg aldrig fundet. Måske findes det ikke. Men det er dét jeg længes så forfærdeligt efter. Måske har alle det sådan, måske er jeg den eneste. Men det er sådan, præcis sådan det er.

Forelskelsen forandrer den elskedes ansigt, så det ligner dette menneskes. Til forveksling. Det var derfor, jeg troede, at din mor var en anden. Jeg troede, at hun var dette menneske.

Og efter din mor... kom der andre, som også lignede, men som jeg ikke turde gribe efter, jeg ville jo heller ikke forlade din mor, og så kom I jo, du og din bror...

Længslen. Min forbandelse og min velsignelse. Hvis den dør, dør jeg. Sådan, præcis sådan, er det. Længslen, dét er dette vældige mørke, men også himlen og luften jeg trækker ned i lungerne. Den er afgrunden, men også tinden.

Kan du høre dette mørke kalde på dig? Det kalder på mig. Det ser på mig, og jeg ved ikke om det virkelig *er* mørke, eller om det er lys. Jeg ved ikke, om det er guds eller djævelens blik, der hviler på mig.

ANDANTE CON MOTO

Men... dette menneske er min største glæde og min største sorg.

(intermezzo, Mads)

Men... hvordan ved du, at det findes? Hvordan er det? Hvordan ser det ud?

ANDANTE CON MOTO (FORTSAT)

Jeg ved det ikke. Som jeg selv, tror jeg. Men... det er en kvinde. Gennem mit liv har jeg lært at lytte indad. Finde min kerne. Og lige så sikker som jeg er på, at denne kerne er evig, lige så sikker er jeg på at dette andet menneske findes.

Men selvfølgelig. Alt kan jo være tilfældet. Efter at have arbejdet med astrofysik i mange år, er det en af de tanker, jeg er kommet frem til. Dette siger jeg som videnskabsmand. Nogle mener, at universet engang vil falde sammen igen, andre at det vil udvide sig evigt. Men hvad er evigheden? Hvis de første har ret, kan man forestille sig, at universet udvider sig og trækker sig sammen igen fra evighed og til evighed i en evig pulseren. Som et hjerte. Med milliarder eller billioner af år imellem pulsslagen. Men det ligger lige på vippen. Det afgørende er universets masse. Hvis det udvider sig evigt, bliver det til sidst revet fra hinanden, og så er evigheden lig med døden.

Men der er ingen, der siger, at denne verden er den eneste, der findes. Måske er døden bare et skift af dimension. Måske var det Gud, der engang åndede på den ene singularitet, der eksploderede, måske var det Gud, der satte pulsslaget i gang. Måske skriver Gud verdenslegenden fra the Big Bang til verden dør, og mennesket vandrer videre i andre og smukkere verdener.

Men intet af dette er sikkert rigtigt. Det er ikke smukt nok. Lige så sikker jeg er på at min kerne er evig, og at det andet menneske eksisterer, lige så sikker er jeg på, at verden dybest set er smuk. Og derfor har vi brug for en smuk idé om verden.

Men... alt dette er for så vidt ligegyldigt. Engang vil jeg møde dette menneske, og så vil det gøre mig meget lykkelig. Ligesom jeg vil gøre det meget lykkeligt. Måske længes det også lige nu, mens vi taler, efter mig, på samme måde som jeg længes efter hende.

Måske vil jeg først møde hende, når jeg skifter dimension, når jeg dør. Måske er vi i forskellige verdener. Det der

forbinder de to verdener er længslen. Når jeg spørger mit hjerte, så er det sådan det er.

Måske skal jeg holde op med at lede. Måske vil jeg først finde hende, når jeg holder op med at søge. Måske er hun lige her. Måske hvisker hun lige nu i mit øre, at hun elsker mig, og at hun venter på mig, og kan vente evigt. Men jeg hører det ikke, jeg er døv, nedsunken som jeg er i min egen længsel. Når jeg spørger mit hjerte, hvordan det hele hænger sammen, så får jeg det svar, at jeg skal vente, at jeg først skal kunne svare for mig selv. At jeg skal kende sandheden om mig selv. Jeg skal kunne sige sandheden til enhver, der spørger.

Og så vil længslen ikke dø men blive til noget andet, blive til... kærlighed.

ALLEGRO

Hvad er kærlighed? Er det de vage fornemmelser vi har, når vi synes om et andet menneske? Er det den storm, vi kalder forelskelse? Er det det, vi føler for vore børn?

Nej. Kærlighed er noget andet. Kærlighed er en altomfattende kraft stærk nok til at bygge verdener på. Kærligheden bærer verden oppe med al dens glæde og sorg og elendighed. Og livets egentlige spørgsmål til mennesket er: Er du denne kærlighed voksen?

Da din mor og jeg havde været gift et stykke tid, og de første tegn på, at vi egentlig var fremmede for hinanden dukkede op, den første irritation, dette frygteligt klare øjeblik, hvor alt bliver åbenbart som løgn, var mit svar nej; jeg er ikke kærligheden voksen. Og så kuldsejler et menneske, knuses et menneske.

Man bliver latterlig. Måske begynder man at drikke lidt for meget. Man forelsker sig i en anden. Man er utro. Man søger videre med de samme fejl, på samme håbløse måde. Og man foragter den, man før elskede. Og føler skyld over det. Man er kort sagt ulykkelig.

Jeg var ulykkelig. Ligesom din mor var det. Vi har aldrig fundet hinanden igen. Vi har aldrig lært at dele længslen. Vi har ikke forstået, at længslen er transcendent, at den eksisterer på tværs af tid, rum og dimensioner. Som længslen efter Gud.

Og nu vil hun altså skilles.

(intermezzo, Mads)

Men... er det så ikke også det bedste? Du ryster mig i mit inderste.

ALLEGRO (FORTSAT)

Nej, det er ikke det bedste. Hvis vi, din mor og jeg, kunne lære at dele længslen, ville vi også lære og frem for noget efterleve, at også kærligheden er transcendent. Det er det letteste at sige men det sværeste at efterleve.

Kærligheden er også en mægtig smedjemshammer, der hamrer på det vitale organ, til det finder sin form. Dette kunne vi være for hinanden.

Engang sagde jeg til hende: Vær som stjernerne. Lys. Men hun lo bare ad mig og troede, at jeg var fuld. Egentlig var det også mig selv, jeg talte til.

Jeg forestiller mig, at stjernerne er lykkelige. De lyser, og kan ikke andet. Men også stjerner dør, de brænder op, fortæres af deres egen ild. Som mennesket.

Jeg fortæres af ilden. Nogle gange tænker jeg, at evigheden måske ikke er så god en idé, at jeg ikke ønsker den. Fordi jeg ikke kan bære længslen længere, fordi jeg ikke er kærligheden voksen.

Men så tænker jeg, at jeg må blive stærkere så jeg kan bære den. Jeg tænker, at det at se kærligheden i øjnene uden

at vakle, at dét er evigheden. Og dén evighed ønsker jeg. Dén evighed ønsker jeg brændende og af hele min sjæl.

ALLEGRO

Men når alt kommer til alt, Mads, så er der en mere grundlæggende og meget enklere længsel, som jeg først forstår nu. Længslen efter at kunne stå frem for verden og sige, at jeg ikke skylder nogen noget. Hvis der er noget, jeg virkelig længes efter, så er det det.

(intermezzo, Mads)

Jamen, hvad er det for en skyld, du har? Hvorfor er du skyldig?

ALLEGRO (FORTSAT)

Åh, Mads, åh, Mads, Mads, nu forstår jeg det... Fordi jeg jo har svigtet din mor. Og dig. Og Kasper. Plus en hel masse andre. Altid kom min egen længsel, min egen sorg, i første række, aldrig kunne jeg sætte mig selv til side. Jeg har svigtet jer, åh, hvor jeg har svigtet. Jeg har misforstået alt. Tilgiv mig.

(intermezzo, Mads)

Jeg tilgiver dig. Og jeg ved, at mor vil gøre det samme. Men jeg ved ikke med Kasper. Han var nok den, der led mest, fordi du var så fraværende.

ALLEGRO (FORTSAT)

Ja, jeg var der ikke. For nogen anden end mig selv. Jeg må sone det. Åh, Gud. Men nu, du? Hvordan har du det egentlig?

(intermezzo, Mads)

Jeg klarer mig.

ALLEGRO (FORTSAT)

Dette er den sørgeligste og den bedste dag i mit liv. Den sørgeligste fordi jeg har fejlet i alt, og den bedste, fordi jeg nu ved dét. En ny begyndelse. Jeg vil starte med at ringe til din mor.

cpo; 2009

HVID ER MIN NAT

Romanette af Carsten Ploug Olsen

1.

Midt mellem himmel og helvede svæver Jorden som et lille blå komma. I Nordens milde sommeraftener daler et violet lys fra den lavtstående sol ned over marineblå fjorde, grønne enge og sorte bjerge. Jeg husker en sommer, nogle få dage i juni, et år, som nu ligger langt tilbage i tiden, hvordan min elskede blidt sang mig til ro med sin dybe elskov, jeg husker et ansigt, blond, smilende, fregnet, øjne, der spejlede stjernerne, øjne dybe af godhed og lyst, øjne, på bunden af hvilke jeg genkendte noget, jeg godt vidste, men havde glemmt, et smil hinsides tid og sprog, en urgammel kærlighed, en ro som jeg genfandt midt blandt livets forbiglimrende mennesker og kulisser. Jeg husker Anna.

Stearinlyset blafrer let i trækken fra gangen og vinduet, der står på klem. En kold efterårsvind blæser derude, jeg mærker sne i luften. Snart vil natten lukke sig om mig, fred med det. Jeg lader tankerne drive som både uden mandskab, og dog styrer de alle sikkert tilbage til den sommer for så længe, længe siden. Jeg har levet. En kort stund, der nu vider sig ud, og fylder mit hjerte, som et glimt af evigheden. Og dybt i min sjæl føler jeg, at dette ikke kan udslettes. Jeg hører med ét en dyb latter, varm og god og rund, nej, det er mig selv, der ler, latteren stiger i mit bryst, fra mit hjertes inderste dyb. Gamle tåbe, tænker jeg, og ler så tårerne rinder. Eller græder jeg? Aftenen er kold, sneen falder stille, men en varm hånd tager blidt om mig, mit hjerte, og minder mig om...at jeg elskede. Resten har ingen betydning. Denne aften er stille og fuld af smil og vemod. Jeg elskede. Jeg levede. Jeg prøvede. Anna...

2.

Solen blinker og glitrer i det kolde, klare, isblå vand. Mågerne skriger mod himmelens dybe tomhed, venter på godbidder fra bådens få passagerer. Til højre for mig står en mand i mørkt tøj med sin lille datter. Han forklarer hende, hvor faster Edel bor. Han peger ind over de stenede vidder, og hvisker noget, jeg ikke kan høre. Pigen klarer op, og ser forventningsfuldt ind mod land.

Det mægtige, tomme landskab knuger mit hjerte. I dag er Solen grusom, den afslører en stenet, svidende, mægtig, tom verden, forladt af Gud, besat af mennesker og vanvid. Inde ved det lille fjordleje myldrer små sorte menneskeprikker rundt. Jeg får med ét en vanvittig trang til at kaste mig overbord, og forsvinde i det iskolde vand. Men jeg bliver pænt stående, og smiler til den lille pige, som ser sky op på mig. Jeg spørger hende, hvad hun hedder. Hun vender hovedet væk, og siger genert på syngende norsk: Alma. Hendes fars og mit blik møder hinanden et kort øjeblik. Jeg smiler anerkendende. Jeg tænker, at vi aldrig mere vil se hinanden, og at hvis han dør i morgen, vil jeg være ligeglad, jeg vil ikke vide det.

Båden lægger til, unge knøse med sixpence og overalls løber frem og tilbage på kajen. Her og dér står gamle mænd, som er født og vokset op hér, som har levet og skal dø hér. De tygger skrå, og spytter af og til ud i vandet. Oppe ved det lille havnehus står nogle få unge kvinder, de fleste blonde, med falmende bluser og halvlange, mørke nederdele, lænet til det solvarme træværk, og lytter halvt smilende, halvt skræmte til halv voksne knægte, der ikke er meget yngre end jeg selv. Nu og da ringer deres lyse latter ud over fjorden. Store havfugle svæver på vinden, eller vandrer rastløst rundt på jagt efter føde, flakser op et kort øjeblik, skræmt af en aggressiv artsfælle eller et menneske, der leende sparker ud efter dem.

Jeg hanker op i min kuffert, og går i land. En karl med kasket og hørfarvede bukser kommer hen imod mig. "Er det Anders?" spørger han på sit syngende mål. Jeg bekræfter. "Kom, vognen holder lige herhenne". Jeg følger beklemt efter ham. Han følger mig hen til en lille hestetrukket, stærktbygget trævogn. Jeg sætter mig op ved siden af ham. Pisken knalder én gang, og med et ryk sætter hesten sørgmodigt, melankolsk i et let trav ind over stenene. Snart vokser fjeldet op ved siden af vejen, mørkt, ældgammelt, mægtigt, det opsluger os.

Med ét viger fjeldsiderne, og åbenbarer en lille dal med knæhøjt enggræs, hvorfra gule, hvide, røde og blå blomster med små, bløde, sarte kroner titter frem, vugget let af vinden. Vejen svinger i en bred bue ned mod en lille bebyggelse af falmende træhuse, der ligger i læ af fjeldet, i bunden af dalen. Thorbjørn, karlen, peger tavst mod husene. Vi er fremme.

Hr. Jensen selv, min fars ven, præsten, tager imod mig på trappen af sognegården. Han tager alvorligt min kuffert. "Velkommen til Arås! Der er middag om ti minutter i spisestuen" siger han, idet han går ind i huset. Så går han op ad en trappe, og betyder mig, at jeg skal følge ham. Han viser mig hen til mit kammer, hvor jeg skal bo de næste tre uger. Han forlader mig uden at sige mere. Jeg sætter mig på sengen, en gammel smedejernsseng, fjedrer et par gange, og kan ikke lade være med at le.

Ti minutter senere sidder vi alle, hr. og fru Jensen, deres tre børn, Anna, Michael, Sophus og jeg selv omkring det store, hvide spisebord i spisestuen. Ingen taler. Jeg er kort blevet præsenteret for fru Jensen og børnene. Anna, den ældste, er omkring 20 år vil jeg tro, Michael et par år yngre, Sophus omkring 16.

Der er noget særligt ved Anna, jeg ser det med det samme. Det er ikke bare hendes smukke skikkelse og ansigt. Det

blonde, halvlange hår falder harmonisk om hendes ansigt i bløde fald, hendes bryst og liv er slankt, spændstigt, men med bløde, kvindelige kurver. Hendes næse er lille og fast, svunget i en lige linje, der udtrykker vilje. Hendes læber er faste og fyldige men ikke vulgært sanselige. Det er mere hendes øjne. Hun udstråler en smilende ro, som står i skærende kontrast til den mørke alvor, som præger de andre. En enlig blomst har slået sig ned her i den stenede dal, fundet næring alligevel, og er vokset op til en ung, skøn kvinde, en rolig plet midt i den mørke sfære, en velsignelse, som mørket forsøger at kvæle med alvor og had, men som hæver sig sejrende over det; mørket må vige for hende, det lægger sig roligt, besejret for hendes fod. Sådan omtrent tænker jeg, da jeg første gang har set hende ind i øjnene, mørkeblå, smilende dyb af godhed og intelligens. Jeg forelsker mig med det samme, dybt og evigt i hende. Hun synes at mærke det, men smiler alligevel. Også min uro må vige for hendes ro. Jeg falder selv til ro.

"Vil du række mig saltet, Anders?" spørger hr. Jensen "Her holder enhver sig til sit" tilføjer han, da han ser, hvordan det er fat med mig. Jeg ser forlegen ned for mig, ved ikke, hvor jeg skal se hen. Jeg ser et kort øjeblik på Anna, der smiler undskyldende til mig. Hun trækker på skuldrene. Jeg slapper af, smiler tilbage. "Jeg vil gerne se dig nede på kontoret efter middag, Anders, så kan vi rigtig tale" siger hr. Jensen, først bøst, så udglattende. "Ja, hr. Jensen" svarer jeg uden at tage øjnene fra Anna.

3.

Jeg træder beklemmt ind i hr. Jensens store, mørke kontor, der er møbleret med stive, tunge møbler i mørkt, ædelt træ. For de små vinduer hænger tunge, lysegule gardiner. Jeg trækker vejret nervøst. Hr. Jensen fæstner et skarpt blik på mig, uden at hilse. "Nu ingen dumheder!" siger han med ét. Så slapper han af, og siger endnu engang, venligt: "Velkommen til Arås, Anders. Er din tur gået godt?" "Fint". "Din far skrev og bad mig om at tage mig lidt af dig, sådan ven til ven, ikke. Men du er jo en voksen mand, som nok kan svare for dig selv. Jeg skal sige dig, hvis du vil være præst, så er det først og fremmest karakter, det kommer an på. Du må gå foran med et godt eksempel. Aldrig vakle, aldrig være svag. Menneskene hader svaghed. Du skal være stærk, en mand, du skal lede hjorden til kilden, så den kan drikke. Nåden, Anders, nåden, du skal skænke din menighed nåden ved den herre Jesus Kristus, amen. Du skal vise dem, hvor rådne, betændte, kvalme de er på bunden af deres syndige sjæle, og så skænke dem nåden. Vise dem, at Gud elsker dem alligevel, på trods af deres notoriske ondskab og slethed, vise dem Guds nåde. Så vil de elske dig over al forstand, du og din menighed vil blive ét kød. Forstår du?" "Ja, men..." "Ikke noget men. Jeg har fulgt mit kald længe, i mange år, og jeg har krystet min menighed i kærlighed, jeg har talt dunder og torden for at få dem til at omvende sig. Det eneste de forstår, er en fast hånd. Menneskene vil ledes, menneskene hader at tænke selv. Du skal tænke for dem, være deres hjerne. Kristus vil være deres hjerte. Du skal korsfæste dem, Herren til efterfølgelse, du skal lære dem at tage korset op i frimodighed og munterhed, og piske dem, der tøver, lade dem smage kalken, for at bringe dem nærmere Herren, den selv samme bitre, bitre kalk, som Herren tømte til sidste drag i kærlighed. Du skal lære dem at dø for deres kærlighed til Ham, du skal..." "Jeg tror ikke..." Hr. Jensen ser bydende på mig, og fejer mig af med en enkelt myndig håndbevægelse. Jeg tier. Jeg føler en vrede ulme i mit sind. Jeg rejser mig i trods. Hr. Jensen rejser sig også, og hvisler så: "Du bliver fra Anna!" Jeg føler, at han trænger ind på et sted, hvor han intet har at gøre. Jeg drejer om på hælen, og går ud. "Du bliver fra Anna, hører du!" råber han højt efter mig. Så, til min bestyrtelse, hører jeg ham le, højt og støjende. Han ler og ler og ler. Jeg krymper mig. Huset ryster under hans latter.

4.

Samme aften møder jeg tilfældigt Anna ved havegærdet. Hun er på vej ind med en spand vand fra brønden. Jeg standser hende. "Du, jeg tror, det er en misforståelse." Hun ser spørgende på mig. "Hvad, Anders, hvad er en misforståelse?" "At jeg er kommet. Jeg rejser i morgen." "Men, men hvad er der sket?" spørger hun, og ser mig lige ind i øjnene. "Ikke noget særligt. Det er en sag mellem din far og jeg". Med ét får hun et bønfoldende blik i øjnene. Hun tager min arm. "Bliv! Bliv her! For min skyld. Jeg er så alene!" Jeg vakler. Jeg forstår, at jeg virkelig elsker hende. Jeg føler, at jeg på forunderlig vis kender hende. Følelsen er ikke ekstatiske, men rolig. Som en gammel kærlighed. Jeg ser ned i jorden. "Ja, jeg bliver". "Jeg vil vise dig, at der også er skønhed i Arås" siger hun fast, "kom!".

Hun tager mig ved armen, og sammen går vi op i fjeldet ad en lille, snoet sti. Enkelte forpjuskede træer vokser ved siden af stien. Vi siger ingenting, men går arm i arm. Vi ender langt oppe i fjeldet, ved en lille sø, der ligger skjæmet af det vældige fjeld. Solen er ved at gå ned, vandet er mørkt, sort, de første stjerner og månens lysende, kølige negl spejler sig fjernt, dybt i søens blanke, sorte fløjl. Syrenblade daler stille, og lægger sig som billeder på ødsel skønhed

midt i en ørken på søens mørke, stille vand. "Her" siger hun stille, "her er godt at være. Her kan man se stjernerne rigtigt" Jeg siger ingenting. Jeg føler hendes nærvær. "Elsker du mig?" spørger hun mig blidt, "tør du elske? Kender du mig?" "Ja, jeg kender dig, ja, jeg elsker dig. Tag med mig til Danmark". Hun ser sorgfuldt på mig, og ryster på hovedet, som ad et barn. "Jeg vil synge for dig" siger hun så, og går et par skridt væk. "Tag med mig!" siger jeg igen, og drager hende ind til mig. Hun ryster igen på hovedet og lægger en finger på læben. "Jeg vil synge." "Hvorfor ikke?" En let gysen gennemstrømmer hende. "Jeg... jeg er bange". "For hvad? Hvad er du bange for?" "Mørket. Schhh..." Hun gør sig fri, går et par skridt væk, vender sig. "Lyt" siger hun.

Jeg sætter mig ned på en lille bænk, der er rejst ved søens bred. Hun står tavs et øjeblik. Så begynder hun at nynne blidt, stille, som toner, hun fanger i luften. Sangen stiger, en bedrøvet, vemodig sang, fuld af smerte og lyst. Samtidig er der en næsten kosmisk afklaret, rolig skønhed i hendes stemme. Jeg ser fascineret på hende. Så holder hun inde, og ser væk. "Schubert" siger hun stille. "Jeg vidste ikke, du kunne synge" siger jeg med halvkvalt stemme. "Det var smukt, meget smukt". "Det var ingenting. Jeg har fået lidt undervisning. Det bliver ikke til noget." "Du kunne leve af det!" siger jeg med overbevisning. "Se!" siger hun pludselig højt, og peger mod himmelen. En klar, lysende linie farer hen over himlen. Jeg ønsker...

5.

Næste morgen går jeg ned til Hr. Jensen og melder, at jeg vil rejse. "Rejse?!" siger han med et lille smil. "Det var sgu hurtigt. Nå, det er din egen sag. Din far og jeg mente, at du ville have godt af at se lidt af verden. Og selv om der ikke er meget af den hér, så er det dog noget andet. Du vil rejse... godt! Jeg skal bede Thorbjørn om at køre dig til lejet."

Da jeg står oppe på mit kammer, og er ved at pakke, banker det med ét sagte på døren. Det er Anna. Hun ser bedrøvet på mig. "Rejser du?" "Ja, jeg rejser. Og du burde tage med mig. Det er enten-eller, Anna". "Giv mig en chance!" Tårene står hende i øjnene. Jeg behersker mig. "Du hører ikke til her, Anna. Du hører til hos mig." En tåre flyder over, og løber ned ad hendes kind. Hun går hurtigt hen til mig, kysser mig blidt på munden, ser mig ind i øjnene. "Farvel, Anders". Jeg står stiv, vender mig væk fra hende. "Nu eller aldrig!" siger jeg højt, fast. "Vær barmhjertig" hvisker hun, og går stille ud af døren. En hulken gennemryster mig. Aldrig mere.

6.

Hun blev berømt. Jeg så hende igen én gang, for mange år siden ved en koncert i Århus. Hun sang arier af Mozart. Hun stod der alene på scenen, og oplyste mørket med sin rene, lyse stemme, sin varme, sin kærlighed, sin ro. Med rolig højhed bølgede Mozarts musik ud i salen, og Anna sang "Vorrei spiegarvi, Oh Dio!". Jeg græd.

Men hvis der er noget sandt i alt det vrøvl jeg har præket siden, så er det, at døden ikke får det sidste ord. Jeg skal se hende igen.

Jeg døser hen. Jeg drømmer, at jeg igen ankommer til den lille bygd i fjeldet. En ren, hvid seng er redt op til mig midt på engen. Jeg lægger mig. Over mig på den stjernespækkede, mørke himmel, ser jeg med ét, at himlen ikke er sort men dybt violet. Jeg kan ligesom se uendelig langt ind i denne himmel. Et mildt ansigt toner frem på himlen. Uendelig kærlighed lyser fra det skønne, dybe, uudgrundelige åsyn. Det er Gud. "Er du rede?" spørger Han. "Ja, jeg er rede!" svarer jeg, og forlader mit legeme, der bliver siddende i stolen. Jeg ser tilbage på det, og ser et lille smil om dets læber. Derefter vender jeg mig om og ser dette mægtige lys, jeg havde glemt. Skønheden. Freden. Kærligheden. Det er fuldbragt!

DEN BLÅ VIOLIN

Romanette af Carsten Ploug Olsen

I æterens umålte dybder svæver verdenslegenden fra evighed og til evighed. Når mennesket nedsænkes i vor

verden, bidrager det med en tone, en farve, en sang, der med en svag efterklang bliver hængende i luften. Et ciffer er føjet til legenden, et bogstav er blevet synligt. Livet stiger fra ukendte dybder af frihed og nødvendighed, fra skjulte dybder, skjulte for menneskeøjne.

I nat drømte jeg, at jeg var på en øde, klippefyldt, natlig kyst. Jeg vandrede hen til klippekanten, så ud over det mørke, forrevne ocean, tog violinen frem og begyndte at spille. Langsomt, i takt med tonerne, sænkede lysets æter sig over havet og himmelen, bølgede sammen i stærke, violette, grønne, gule, røde og gyldne smalle striber. En enkelt hvid, lysstærk stjerne steg langsomt til zenith, gød sit milde skær over havet, og oplyste himmelen og æteren indefra. Det var livet. Kærligheden. Stormen lagde sig, stjernen svævede hen til mig, lagde sig ved mit bryst og forsvandt. En stor fred lagde sig over mig, og jeg tænkte: Ja, sådan, præcis sådan er det.

Journalisten er lidt forsinket. Han skal interviewe mig i forbindelse med Annette Hoffsteins og min opførelse i overmorgen af Beethovens sonate nr. 5, opus 24 i F-dur, "Forårssonaten". "Bare han ikke slagter mig helt" siger jeg nervøst til AnneMarie, som bærer kaffen og småkagerne ud i udestuen. Jeg følger efter hende, halvt vrisvende, halvt leende. "Dit gamle vrøvlehoved" siger hun gemytligt, "han vil bare have en god historie. Desuden er det først *efter* opførelsen, der måske falder brænde ned, det ved du godt!" "Ja ja, men alligevel, man ved aldrig, måske har han opsnappet en eller anden saftig historie fra min ungdom, og så er det hele ødelagt". "Nå nå, så saftig kan den vel heller ikke være, vel?" Jeg ryster tvivlende på hovedet, og sætter en CD på anlægget, mest for et syns skyld. Jeg vælger Johannes Brahms' violinkoncert med Viktoria Mullova og Berliner Philharmonikerne dirigeret af Claudio Abbado, og sætter afspilleren på repeat. Musikkens rolige højhed dulmer mine nerver. Jeg stiller mig op midt i stuen og lytter.

Klokken bliver kvart over ni før journalisten ringer på døren. Jeg går selv ud og lukker op. "Goddag, Hans Georg Rasmussen fra Information. Vi har en aftale i dag." "Kom indenfor" siger jeg og nævner ikke at gøre ham opmærksom på, at han faktisk kommer et kvarter for sent. Han ser så frygtelig ung ud. Jeg viser ham ud i udestuen, hvor AnneMarie har dækket op til os. Vi sætter os alle tre i de lette sommermøbler. Jeg byder Hans en kop kaffe. Han rækker koppen frem mod mig. "Næ næ, her er det kvinderne, der står for det huslige" siger jeg leende. AnneMarie skænker op for ham. Han hælder tankefuldt fløde i, og kommer to stykker sukker i kaffen.

"Kvinderne, ja" siger han "er det ikke dem, Beethovens sonate handler om?" spørger han efter at have tændt for sin medbragte båndoptager. Jeg sukker let. "Det er kærligheden. Mellem mand og kvinde, eller det mandlige og det kvindelige. Vi rummer begge dele, begge køn. Klaveret har det mandliges rolle, violinen det kvindeliges. Tilsammen danner de hos Beethoven en ubrydelig harmoni. Man kan spille mit instrument, violinen, sensuelt, forførende, smægtende, man kan spille det mandligt eller kvindeligt, man kan spille som man vil. Men man kan også spille det, som Beethoven tænkte det. Eller forsøge på det. For partituret er den rene idé, det rene værk, som vi andre mere eller mindre besudler med vores klodsede redskaber. Vi er håndværkere, der bygger det hus, arkitekten, komponisten har tænkt. Vi begår altid fejl, men man kan tilnærme sig idealet. Forsøge på det. Men det forhindrer ikke, at der af og til ryger en tagsten ned i hovedet på folk, eller at gipsen, eller hvad det nu hedder, ikke vil binde fordi det er lavet forkert."

Det giver et lille sæt i ham. Har jeg spændt buen for hårdt, så at sige? "De er en berømt mand, er det beskedenhed, der får Dem til at kalde Dem selv for håndværker? Jeg tænker på Deres mange, efter manges mening, sublime opførelser af den største musik."

"Nej, og så alligevel. Jeg ved det ikke rigtigt. Men der er så meget snobberi omkring dirigenter og solister og orkestre, så man næsten glemmer de virkelige mestre, dem, der udtænker ideerne, komponerer, skaber. Hvis man skal bruge et andet ord end håndværkere, kan man sige, at vi, musikerne, er formidlere af skønhed. Men råstoffet, skønheden skabes i komponisternes hjerner. Komponisterne formidler skønhed til os, som så formidler det videre. Det er som med Gud og englene. Gud får ideerne, englene fører dem ud i livet. Eller kvinderne, som du nævnte før: Kvinderne får ideerne, manden fører dem ud i livet, hvor tossede de end er!" AnneMarie ler kort. Journalisten ler længere.

"Er De religiøs?" vil han vide. "Jeg tror på Gud, men ikke på religionerne. De gør Ham for små. Hvis man vil forstå Gud, må man forstå kærligheden." "Men hvad med synd, død, fortabelse og sådan noget?" "Vrøvl. Ok, vi dummer os af og til. Og så er der konsekvenser. Men ikke evige. Gud Herren våger mildt over menneskebarnet". "Det var egentlig musik, vi skulle tale om, men emnet er interessant. Ser De nogen forbindelse mellem tro og musik?" "Musik er ikke tro, det er viden. Om Gud. Hør fx Mozarts skønneste musik, eller nu Beethovens mest afklarede passager. Der ser man, eller hører man Guds stemme. Tag nu 2. Satsen af det, vi skal spille på torsdag. Hvis man rigtigt slår ørerne ud, er man ikke i tvivl. Her taler Gud, gennem Beethoven, gennem mig, gennem dig, der lytter, gennem alle. Den bedste musik lægger sig som en velsignelse over kloden, og afspænder mørkets kræfter ved at velsigne menneskeheden. Det er store ord, men sådan er det. Komponisten søger og finder Gud, vi andre ser, hvad han ser, føler, hvad han føler, hører, hvad han hører. Komponisten bringer mennesket nærmere til Gud. Jeg skal give Dem et eksempel".

Jeg tager min violin frem, og begynder at spille "Exultate, jubilate" af Mozart, transkriberet for violin. Jeg spiller et par minutter, og lægger så violinen tilbage i kassen. "Ikke sandt, her er det Guds ansigt vi ser, Mozart ser, alle ser. Ikke i min gengivelse, men i det musiske ideal, som De måske fornemmer bag den konkrete lyd". Han ser lettere desorienteret ud. "Måske..." siger han tøvende. "Jo, musik er virkelig, der er realiteter bag noderne, ideer, sandheder. Musik er sandhed, ren sandhed. Og den kan opleves af alle. Musik er et internationalt, interplanetarisk fællessprog skabt af engle. Den dømmes os alle til frelsen. Ikke fordi den frelser nogen, men ved at påpege det sande i tanken om evig salighed for alle." "En smuk tanke" siger han og smiler. "Og en sand tanke, vel at mærke" tilføjer jeg.

"De taler meget om Gud og kærlighed" siger han så, "hvad er kærlighed for Dem?" "Kærlighed er det, der bringer en i harmoni med sig selv og verden. Ved at komme hinanden imøde, ankommer man langsomt til sig selv. Kun ved at elske er mennesket i harmoni med kosmos. Kærlighed er den største idé, der findes. Det er op til os at gøre den virkelig. Gud hjælper os med dét." Han skæver til båndoptageren. "Et sidste spørgsmål: Hvor er kærligheden i Beethovens "Forårssonate"?" "Overalt. Kosmisk kærlighed, kærlighed til Gud, kærlighed mellem mand og kvinde, en usigelig, men bæredygtig og sand kærlighed, der strømmer fra hver eneste note. Den 5. Sonate er kærlighedens ideal. Smukkere kan det ikke skrives. Men det kan skrives lige så smukt på mange måder, og mange har gjort det. Beethovens sonate *er* kærlighed!"

-

Da journalisten er gået, er jeg umådelig træt. Jeg lægger mig på sengen, og forsøger at slappe af. AnneMarie kigger ind i soveværelset. "Vil du have selskab?", spørger hun med et smil. "Meget gerne. Kom her, min smukke!" Hun lægger sig stille ind til mig. Jeg tager om hende med min venstre arm. "Er du meget nervøs for på torsdag?" spørger hun efter et stykke tid. "Nej, det vil sige jo. Bare de ikke slagter mig fuldstændig. Her sidder jeg og taler om Gud og kærlighed og musik. Hvis nogen læser dét interview, vil de, hvis de også kommer til koncerten, sikkert sidde og vente på at Gud skal dukke op midt i det hele, Herren himself altså. Jeg håber ikke, jeg har forvirret for mange. De skal ikke søge Gud i mig, men i sig selv. I deres eget hjerte. Hvorfor pokker sagde jeg ikke dét, når jeg nu var i gang med at præke. De slagter mig!"

"Jeg slagter dig ikke, min elskede. Du kan ikke gøre for, at de måske skal have det hele serveret på et sølvfad, uden selv at røre en finger. Du gjorde dit bedste. Du gør dit bedste. Jeg forlanger ikke mere." Hun kysser mig blidt på munden. Fred.

-

Torsdag aften viste Gud sit ansigt, sit hjerte i Tivolis Koncertsal. Som Han gør det hver dag, i hver en tanke og hver en handling, der udspringer af kærlighed. Verdenslegenden er skrevet med kærlig hånd. For dig og for mig. Den er skjult for menneskeøjne, indtil kærligheden når os i en af sine utallige skikkelser. Amen.

SYVSTJERNEN

AF CARSTEN PLOUG OLSEN

...elske det skønne...alt skønt i alle dets udtryk; F. M. Dostojevskij

PRELUDIUM

Det, der vender ind mod dig selv, er begær. Det, der stråler ud mod andre, er kærlighed. Det, der vender ind mod dig selv, er mørke. Det, der stråler ud mod andre er lys.

Således drømte jeg inat. Jeg så Solen på himlen, så dens lysende æter oplyse og give liv til alverden. Jeg så lyset.

Og jeg så et sort hul, så dets knusende magt fortære alt, så det opsluge selv lyset. Jeg så mørket.

Og jeg så de to overfor hinanden. Til venstre på hvælvets mørke bue, den oplysende, livgivende sol, til højre det aldræbende, altødelæggende sorte hul. En stemme sagde: "Disse to kæmper om mennesket. Lyset og mørket. Livet og døden. Lyset ser dig, mørket ser dig ikke. Lyset vil sejre i alle. Thi det har sejret ved mig. Mit barn, vælg trygt, og vælg frit. Vælg med klogskab. Og vid, at din vej ikke er vandret til ende, selv om du vælger mig. Vid, at mørket bestandig vil friste dig, bestandig vil søge at narre dig, thi dets veje er mange, og det kommer ofte snigende, som en tyv om natten. Men vid også, at det har tabt, og at du, og alle, engang vil komme hjem. Jeg, din Fader, hilser dig, du, mit elskede barn!"

Svimmel så jeg mod himlens mørke bue, hvor de to stod overfor hinanden. Solen hilsende smilende min ånd, jeg følte, at hos den havde jeg hjemme. Men fra mørket udgik mangfoldige fangarme, de greb efter mig, mine hænder, mine ben, snart vaklede jeg, snart faldt jeg. Men jeg rejste mig igen, kun for på ny at blive angrebet. Og jeg så ind i mørkets ene, blinde øje.

Da forstod jeg, at dette var livet. Da forstod jeg, at at leve, er at vandre under disse to stjerner. Og fjernt, dog med malmfuld røst, jeg kunne ikke afgøre om det var mig selv, eller en anden, der talte, langsomt fremsagdes følgende ord, samtidig med, at de blev skrevet over de to stjerner, skrevet med flammeskrift:

LOVEN

Som du elsker, så skal du blive elsket

Som du tilgiver, så skal du blive tilgivet

Som du velsigner, så skal du blive velsignet

Som du trøster, så skal du blive trøstet

Thi som du sår, så skal du høste!

LINEDANSERNE

Thi højt over Jorden, rækkende mod himles himle, vandrer mennesket på sin line. Over det stråler Solens evige lys, under det er kviksandet, den uhellige pøl, som vi kalder mørket.

Hvert nu træder mennesket frem på linen, usikkert, tøvende, ulykkeligt, eller lykkeligt, fast og sikkert. Linen er fastgjort bagud ved skabelsen, og fremad...er den uendelig.

Et enkelt fejltrin,...og mennesket synker ned i mørket, synker dybere eller mindre dybt, men holder det sig på linen, hæves denne langsomt mod evigheds svimlende tinder og himle.

Et enkelt fejltrin,...men bare rolig, der er en stige ved linens fod, den fører os atter op på linen, den stige har mørket ikke set. I sin dybe tåbelighed tager det vore fald for evige, thi det kender ikke, blindt som det er, Guddommens sejr.

Blidt støttes vi på vor linevandring af samvittighedens guddomshånd, blidt, evigt hæves linen, og bærer os lig en drøm mod himlens evige dybder.

Når vi falder af linen, bliver kærlighed til had, bliver sympati til had, bliver ven til fjende, bliver de kære forstødt fra vort hjerte. Tavse, forbandende livet og mennesket synker vi dybere og dybere, vore hadefulde skrig lyder som en gurglen i mørket, der langsomt lukker sig over os.

Thi den, der skader sin næste, skader sig selv. Thi den, der hader sin næste, hader sig selv. Thi den, der elsker sin næste, som han elsker sig selv, løftes mod himlene, hvor Guddommen med sin blide, men mægtige røst, af sit elskende hjerte byder os velkommen.

TO FLODER

Thi dybest i mennesket flyder to floder, tanken og viljen, livet og livet. Tåbe er den, der vil standse flodernes strøm. Thi den, der stræber efter tankes ophør og viljes standsning, stræber efter døden. Thi fortrængt tanke og fortrængt vilje er ikke fred.

Tåbe er den, der vil standse floderne for at granske en særlig smuk bølge. Thi tanken og viljen, thi livet er dynamisk. Det inddæmmede vand vil snart farves sort, blive urent, blive det vi længes bort fra, blive modsat det vi længes henimod.

Ja, tåbe er den, der vil standse livets evige strøm, tåbe er den, der vil plukke en rose for at se den leve.

Thi livet strømmer evigt gennem mennesket, thi døden er kun som en kort, tryk, rolig søvn, og så en opvågning, og så...lys.

For det unge menneske flyder livets to floder parallelt og adskilt, men langsomt nærmer de sig hinanden. Engang i fremtiden vil de to strømme sammen i et gyldent og sølverne, guddommeligt favntag - mennesket er helt, mennesket kan fortsætte sin vandring i andre verdener.

Men evigt strømmer to floder, tanken og viljen, livet og livet, adskilte eller sammensmeltede gennem det evige menneske. Menneskebarn, dit navn er evigt og helligt! Velsignet være du i al evighed!

HJERTETS GRØNNE ILD

Thi i fri luft, i forårssolen under bøgetræernes stolte, duvende kroner, eller under den sorte nattehimmels smilende stjernehav drømmer vi alle om kærlighedens mirakel. Vi drømmer om at blive elsket, men ofte uden at forstå, at kærligheden starter i os selv.

Tænd et lys for andre i dit hjerte, og lønnen for det vil komme til dig tusind gange tusind fold.

Thi at se bagom det tilsyneladende hos mennesket, er kærlighedens nerve. Giv det du selv gerne vil modtage, giv andre din opmærksomhed, din ømhed, dit lys, din varme. Thi mennesket længes efter at blive set, blive forstået, blive elsket.

Thi i ensomhedens trange cirkler længes vi efter, at nogen skal komme til os, længes vi efter at føle næsten, kind mod kind, sjæl mod sjæl, kerne mod kerne, som to hinanden venligsindede celler.

Vær da du den, der kommer til den lidende, vær du den, der trøster i den bange nat, vær du den, der tørrer den sørgendes tårer bort.

Thi hjertets grønne, hellige ild alene bærer alverden, thi hos kærligheden hører vi til, thi kærlighedens selvfølgelige almagt skal alene besejre alt mørke, og bringe os hjem!

YIN OG YANG

Thi det kvindelige, tanken, er udvidende. Thi det mandlige, viljen, er sammentrækkende. Således hviler, venter verdensægget i det kvindeliges mørke skød. Således befrugtes verdensægget af det mandliges lysende sæd.

Således undfanges verden af det kvindelige, således fødes verden, livet af det mandlige. Thi det kvindelige er tanke, thi det mandlige er vilje. Thi i samarbejdet mellem det kvindelige og det mandlige skabes den harmoniske handling. Thi handling er syntesen af kvindeligt og mandligt.

Thi det kvindelige er vorden, thi det mandlige er væren. Thi vorden bliver til væren, der igen bliver til tilværelse.

Således mødes det kvindelige og det mandlige under de unge stjerner, forenes, befrugter, undfanger, bærer og danner, og til sidst føder livet.

Således er alt modsætninger, men modsætninger, der udfylder og supplerer hinanden. Tanke og vilje, lys og mørke, godt og ondt, smukt og grimt, vådt og tørt, varmt og koldt, hårdt og blødt.

ALTINGS INDERSTE BALANCE

Thi altets inderste princip er balance. I urkosmos var tanke, vilje og lys og mørke i balance, sovende, dvælende på evigheds leje. Fire var de, der parvis afbalancerede hinanden. Kvindeligt og mandligt. Lys og mørke. Ånd og materie. Altet sov, intet bevægede sig og derfor var tiden ikke.

Indtil tanken og viljen, af ukendte årsager, samtidig reagerede mod mørkets kræfter og udstrålinger. Da skiftede altet fra 0 til 1, fra passivitet til aktivitet. Og da begyndte tiden.

Tanken og viljen nåede lysets to poler. Tanken og viljen vågnede helt. Tolv lysfunger udgik i natten, tankens og viljens hjælpere, forenede med tanken, forenede med viljen, og dog bevidste. Tanken og viljen kæmpede. Tankens og viljens hjælpere, selv tanker og viljer, kæmpede for urtanken og urviljen. Tanken og viljen sejrede. Tankens og viljens hjælpere sejrede. Og frem steg Guddommen og "Hans" tolv Hjælpere.

Vi, den Almægtiges børn, er led i den proces, der skal føre til mørkets harmoniske opgåen i lyset. Som tanken og viljen forenedes i elskende favntag, således skal lyset og mørket forenes, under personlighedernes kamp, i lysets elskende favntag.

Historien fra tidens begyndelse er historien om lidelse og kamp. Men det er også historien om en stadig større glæde, et stille smil, der langsomt breder sig over kosmos. Det er "Hans" smil, thi "Han" ved, at alt er såre godt.

Thi den, der faldt dybest, skal stige højest, thi dagens smerte er hjertets dybde og glæde i morgen, thi dagens dårskab er morgendagens visdom, thi dagens ensomhed er morgendagens fællesskab, thi døden i dag er morgendagens liv, thi dagens træthed er morgendagens livsglæde, thi dagens hæsighed er morgendagens skønhed, thi dagens kaos er morgendagens orden, thi altets inderste princip er balance.

LIVETS EVIGT SKJULTE GÅDE

Thi altings ophav er tanken. Thi hver erkendelse af materie og ånd føjer et ciffer til tanken og viljen. Thi tankens og viljens inderste natur dannes af et gådefuldt, sideordnet forhold mellem disse cifre.

Thi Guddommen holder nøje regnskab med det, kun "Han" kan fatte. Thi Guddommen alene er tankens og livets Herre.

OM ÅBNE OG LUKKEDE DØRE

Thi for at komme ind, det være sig i et hus eller i et hjerte, må man først spørge. Thi for at komme ind, må man ringe på, og acceptere et eventuelt nej. Thi hver er sin egen herre, thi tanken og viljen er frie.

Den, der løber med døren ind, bliver lukket ude, bliver overgivet til ordensmagten. Den, der spørger, kan måske komme ind. I et hus eller i et hjerte.

Således spørger jeg dig: Må jeg komme ind hos dig, eller vil du nu forlade mig? Valget er dit, jeg accepterer din afgørelse.

Thi kun fanatikerne løber med døren ind, thi fanatikerne alene afskærer sig, ved sin fanatisme, fra det han ønsker at opnå. Thi tryk avler modtryk. Og verden vil stritte imod, med præcis den samme kraft, som menneskene bruger på at omforme verden og hinanden i sit eget billede, på at løbe døren ind. Og hver af deres hellige motiver, gøres uhellige ved trykket.

Thi menneskets begær, afskærer det fra det, det begærer, efter begærets natur. Thi digteren og vismanden sagde engang: "Det, du ikke begærer, vil tryk komme til dig."

Thi kun kærligheden åbner dørene, thi kærligheden spørger kun og accepterer et nej, thi kærlighed stiller frit.

FRIHEDENS GYLDNE VINGE

Thi mørket er en urkraft, der kan binde tanke og vilje. Og derfor er frihed det ondes fravær.

Thi frihed er ikke ensomhed, fravær af bånd til andre mennesker. Thi frihed er bånd, knyttet efter lysets livgivende, frigørende metoder, bånd knyttet i kærlighed, venskab og tillid.

Da Guddommen mangfoldiggjorde sig i os, skabte "Han" vor ånd af lyset, da Guddommens evige liv udstråledes til børnenes talrige skare, gav "Han" os hver frihedens gyldne vinge, at vi ved hjælp af den kunne svinge os op under himles evige dybder og tinder, for at vi, gennem kendskabet til det, der begrænser friheden, mørket, skal kæmpe os til fuld frihed.

Skabt af lys og til lys, af kærlighed til kærlighed, er vi skabt til den absolutte frihed i kærlighedens evige haver. Som mørket svinder, tiltager friheden, for vor ånd og for altet. Thi frihed er det ondes fravær!

KÆRLIGHEDENS OG TOLERANCENS SMALLE STIER

Thi der er så meget, der forener os. På tværs af racer, køn, aldre, sygdomme, nationale tilhørsforhold, bør vi tale til dette i hver af os. Thi hvert menneske rummer et helligt punkt, hvorudfra der stedse strømmer kærlighed, lys, forståelse, overbærenhed, et punkt hvorfra vi forstår.

Thi hvert nu er det bedste udgangspunkt for forbedring af dine livsomstændigheder, din lykke. Jeg ser dig som du er, jeg accepterer dine fejl, dine tåbeligheder, dit had, din umodenhed, stille lægger jeg nu hånden på dit hjerte og spørger dig: Vil du det?

Thi du skal selv svare. Jeg accepterer dit svar. Du har lov at være præcis som du er. Som ven og broder siger jeg dig, at jeg, og mange andre, elsker dig uanset. Thi kærlighedens himmelstråle skal ramme ned præcis hvor du er, elske dig præcis som du er, ofte på trods af den du er.

Thi kærlighedens milde himmelvind skal danne luft omkring dig, luft så du kan ånde, så du kan leve, og så du kan elske dig selv. Kærligheden skal give dig den margin, indenfor hvilken du kan udvikle dig, hvor du kan spire og gro og sætte blomst. Ja, det er denne margin, vi kalder for kærlighed. Thi tolerance er kærlighedens abc.

Thi når eftertænkningens time slår, spørger jeg dig: Fik du redet dine kæpheste i mål? Eller endte de med, på kæphestes vis, at smide dig af i svinget?

Se ikke på det, der skiller, men på det, der forener. Den, der sparker nedad, sparker sig selv. Hvert skridt du tager for dig selv, er vandring på stedet. Hvert skridt du tager for andre, for kærligheden, er skridt fremad.

Ja, giv dine medmennesker en margin. Og vid, at den margin du giver andre, skal tildeles dig selv. Du er din egen dommer. Døm andre, som du vil dømmes dig selv. Lad ikke andre dømmes dig, thi din kærlighed, din sorg, dine lidelser, dine fejl og dine fremskridt, er ene en sag mellem dig og den Almægtige.

GLETCHER

Thi livet kan lignedes ved en mægtig gletcher, der skrider gennem din ånds landskaber. Når gletcheren rammer en ujævnhed, græder menneskebarnet. Thi det ujævne er dine begrænsninger, din uformåen, din blindhed. Thi ånden skal være helt glat og helt fin.

Thi når gletcheren glider over de landskaber, som andre tider gjorde rene og jævne, ler menneskebarnet. Thi det jævne er din visdom, din kærlighed, din harmoni, din balance. Og sådan skal du udvikles til perfektion.

Stående på en dampende eng i solopgangen, ser jeg ud over mine marker, mine dale, mine tinder. Jeg ser det, der bragte mig smerte, og som nu er jævnt og harmonisk, og jeg ser på de helvedestinder, begærets tusindhovede uhyre, der skal bringe mig mere smerte.

Og sådan vandrer mennesket, fra sorg til glæde, og fra glæde til sorg, i svindende og kommende aldre, medens livet skrider gennem vore sjæle, i livets tempo, lysets rolige adagio.

Men når livet ebber ud, når livets lue dør bort, skal kærlighedens flammende guddomsvinge bringe os til Hjemmet, hvor den Almægtige skal tørre hver en tåre bort fra vor kind. Og sagte skal Han hviske til os: Alt det var du, alt det led du, alt det har du elsket, alt det har du kæmpet. Mit barn, jeg vil vise dig alt det du skal blive!

Og atter drages mennesket til striden, den gode strid, striden for livet. Og sådan vil det være, til ånden er helt ren og helt jævn.

Jeg står på en klippe i mit landskab, smertens tinde, i solnedgangen. Grædende lægger jeg mit hoved mod den kolde grund og fortvivler. Gletcheren gnaver allerede lystigt af tinden. Grædende føler jeg smertens helvedesild gnave af mit hjerte, min Gud er borte, blæst væk af fortvivlensens storme. Thi den, der fortvivler, tror ikke. Jeg skriger ud i det tiltagende mørke: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Fader, vær barmhjertig!

Men det, der skal væk, skal væk. Lad det falde, som ikke kan stå. I smertens kulmination bliver alt pludselig stille. Stormene lægger sig, fortunlet rejser jeg mig op, og lytter. I det fjerne hører jeg klokkers dybe, malmfulde slag, det er min Gud, der svarer.

Som gyldne, evige slag af Gudfaders elskende hjerte, kommer dette til mig, med dyb, malmfuld røst oplader den Almægtige sin stemme for mit lyttende øre: Mit barn, din smerte er min smerte. Evigt er jeg hos dig, i din glæde og i din smerte, aldrig skal du kalde mig forgæves! Hvi troede du, jeg var borte? Jeg var hos dig, jeg var hver tåre du fældede. Thi hver tåre du fælder i smerte, bliver til en guldperle i din ånds skatkammer. Og jeg tæller dine tårer nøje. Thi det, der smerter dig i dag, bliver din fryd i morgen, thi din lidelse i dag, bliver din blidhed i morgen. Således bliver din ånd helliggjort, forædlet, rensat. Thi af smertes muld, gror kærlighedens skønneste blomster. Thi din smertes dybde, bliver også din kærligheds dybde. Gå trøstigt, mit barn, thi jeg våger hvert af dine skridt, thi jeg er dig evigt nærmest! Thi du er skabt af mit eget, mit elskede barn!

GUDDOMMEN

Thi Guddommen er i alt. Fra urkosmos' dvælende stilhed, over Guddommens opvågning, sejr og emanation, til livets sejrige fremmarch overalt, dvæler Guddommens smilende ansigt i alt, der er.

I den mindste livscelle, som i den største ånd, stræber Guddommens ild, en sagte ulmende lue, som i dyrets celler, eller et flammende lysvæld, som i Hans højeste børns ånd, mod fuldkommenhed. Fra Guddommen i altets centrum

og ud til altets dulgte grænser, strømmer livets evighed til stort og til småt, over stadig nedtransformerede, stadig opadstræbende former, fra guddomsflammer, til svage genskær mod altets mørke rum. I evighed stræber alt således mod lysvæld over lysvæld, skønhed over skønhed, stræber alt mod Guddommen.

Som et fnug mod altets uendelighed er vi mod Guddommen. Og dog bærer vi "Ham" i vort hjerte. Thi den kærlighed "Han" nærer til hver af os, er også vores. Således rummer mennesket uendeligheden. Som dansende fnug i verdensæteren, hver af uendelig og umistelig værdi og betydning, drages vi af fri vilje stedse nærmere Guddommen, eller hviler en tid, indtil "Han" endelig, endelig, kan knuge os til sit bryst.

Thi Guddommens hjerte kalder os evigt hjemad, thi "Hans" alkærlighed omslutter alle, som luffen om hånden i frosten. Thi Guddommen er altets centrum, thi "Hans" lysende Tanke og flammende almagt giver liv til alt, thi "Han" er i alt.

HARMONI

Thi harmoni opstår ved modsætningernes harmoniske forening ved lyset; tankens sammensmeltning med viljen, og mørkets harmoniske opgåen i lyset. Thi Guddommen har sat alt i en kredsagtig bølgebevægelse, med sig selv som centrum, med det formål at forene det ulige, al tanke og al vilje, alt lys og alt mørke.

Således danser altet, nærmere eller fjernere Guddommen, om "Ham", således svinger også menneskebarnets tanke og vilje, og dets lys og mørke, thi vi rummer det hele i svage genskær, om Guddommen, idet vi smilende, eller tøvende, rækker vore hænder mod "Ham". Fra Faderens hjerte til barnets hjerte udgår uendeligt fine og stærke lysranker, der evigt kalder os Hjem, i evig tiltagende harmoni og fred.

Thi kun begær og mørke skaber afstande og disharmoni. Således spørger Guddommen os med sagte stemme, når vi vandrer under de unge stjerner i støvets rige, eller vandrer i himles himle: Skal din næste være objekt for din lyst? Eller skal næsten være subjekt i dit elskende lys? Thi det, der er objekt for dig, er du ikke forenet med.

DOMMEN OVER MENNESKET

Thi menneskebarnet spejler sig i Guddommen. Og det vi da ser, er vor dom. Som tiden skrider og mørket i vore sjæle svinder, bliver der mindre og mindre, der dømmes os ved den guddommelige spejling. Indtil vore sjæle er helt rensede, harmoniske, lysstærke. Da skal Guddommen selv afsige dommen over mennesket. Og Han vil da sige til hver og en, alle, der har levet, alle, der lever, og alle, der vil leve: Mit elskede barn, vær velkommen i mit Rige, vær velkommen hos mig. Længe har jeg søgt dig, med smertelig længsel har jeg skuet ud i rummets svingende æter, søgende dig og dit. Du har vandret mine veje, kærlighedens veje trofast, nu skal kærligheden være dit evige smykke og skrud, jeg iklæder dig den gyldne og hvide kjortel, der er lysets evige velsignelse og lykke, thi jeg, din Fader, elsker dig uendeligt!

Thi i menneskehjertets trange svøb bor dets evighedslegeme, thi i hjertet bor guddommelig skønhed. Således skal menneskene åbenbares som de er skabt, to og to, i dualernes harmoniske forening, når de, par for par, indgår i Guddommens Rige.

TÅLMODIGHEDENS MÆGTIGE SVÆRD

Thi vejen til Guddommen vandres hurtigst til ende, når man på sit hjertes guddomsleje lægger tålmodighedens mægtige sværd. Thi vandringen mod Guddommen er en indre vandring, hvor det kvindeliges evige skønhed søger det mandliges evige varme, søger med visdom, med blufærdighed. Og det mandliges ild lyner mod det kvindelige, i trofast elskende, trofast herskende kongemagt. Thi viljen, det mandlige, afstikker retningen hvori du vandrer. Langsomt, med et suk, lader det kvindelige sig føre i viljens retning.

Thi hver vej, du vandrer, er veje i dit eget indre, over balancer og ubalancer, stedse fremad og opad mod højere lys. Thi hver omvej du vandrer, er også veje fremad, thi omvejene åbenbarer blot dine indre svagheder, der bliver synlige for dig ved dine famlende, vaklende skridt.

Thi alt liv stræber evigt fremad og opad, ledet af det mandliges stjernende, varmende, befrugtende ild, kysset af det kvindeliges perlende, sitrende, undfangende lys. Thi den korteste vej til Guddommen er den rolige hengivelse til lysets alsejrende magt. Thi alt hastværk er vandring på stedet, thi lyset har sit eget tempo.

Blidt, tålmodigt slår dets hjerte med århundreder mellem hjerteslagene, i lysets rolige kadance. Følg den. Thi pres er ingen vej, thi kun tålmodighed bringer dig fremad mod livets højere og højere landskaber, mod livets uendelige, mageløse skønhed og lykke.

FORELSKELSENS STORME - DE UROLIGE VANDE LÆGGE SIG, HJERTET FINDE FRED

Thi forelskelse er det kvindeliges begær efter det mandlige, eller det mandliges begær efter det kvindelige i det indre menneske. Således søger den forelskede sig selv, bag den elskedes dårende gøglebillede. Tidligt og silde holder man den elskedes billede op for sit indre øje, og svømmer hen i lyserøde, umulige lykkedrømme. Umulige, thi den forelskede vil omsmelte den elskede i sit eget billede.

Thi den ulykkelige forelskelse er sikkert menneskets dybeste smerte. Thi i den er det afskåret fra sig selv, som det begærer. Thi begær er smerte. Thi i begæret oplyses det indre menneske af billedet af det, det aldrig skal nå. Thi begæret er en utro tjener. Thi det bortstjæler det, man ønsker sig så brændende. Og mennesket sejler da ud på smertens mørke, stormpiskede hav.

Thi du skal lyse for den elskede, bringe hende til fred. Thi blidt skal du vise hende sig selv. Thi du skal være hendes spejl, ikke for dine egne drømme.

Thi begær skaber afstand, kærlighed skaber nærhed. Som mandligt synker ind i kvindeligt ved samlejets livgivende akt, som manden finder livets hele velsignende kraft i det kvindeliges skød, således skal du forenes med den elskede, idet du lyser på hende, for hende, idet du skænker hende din krafts og din varmes overskud.

Thi i forelskelsen tager du, i kærligheden giver du. Og den, der tager, skal intet få, mens den, der giver, skal gives alt. Thi lyset vokser ved at blive brugt, thi lyset forstærkes ved at blive delt af mange. Thi jo mere energi lyset udstråler, jo stærkere lyser det.

Så lys da for din elskede, som lampen ved den mørke, spejlblanke sø i natten. Lys for hende, at hun ved dit lys kan finde vejen. Til Guddommen og til dit elskende hjerte.

GLORIA CHRISTE

Thi i de jordiske tiders morgen faldt nogle af Guddommens først skabte børn for mørket. Derved kom de i den vibrationshæmmende energis magt, udskilte store mængder af denne energi, og skabte derved altets "kælder", eller "helvede", "under nul", under livsspiralprocessens evige fremadskriden mod keglens toppunkt, Guddommen.

Men Guddommens andre, ikke-faldne børn, lovede at bringe orden i den skete ødelæggelse, lovede at hæve altets vibrationslavpunkt op og over nul igen, og lovede at tage sig af menneskene, hvis legemer, men ikke ånd, de faldne havde skabt, lovede at lede alle frem og op mod Guddommen.

Og den første, der trådte frem med sit tilbud til Guddommen, på "Hans" forespørgsel om at bringe lyset til Jorden og Jordens børn, menneskene, var Kristus, ledet af sin duals medlidenhed, ledet af barmhjertigheden i sit indre. Derved blev han de ikke-faldnes leder, og menneskenes frelser, Guddommens skønneste afspejling, Guddommens højeste barn, kærlighedens evige mester.

Kristus levede flere jordeliv blandt menneskene, det sidste som Jesus af Nazareth, mesteren fra Nazareth, et liv i hvilket han fejlede på hovedpunktet i sin kærlighedsmission. Thi han formåede ikke at bede for den dybest faldne, og derved lede ham tilbage til Guddommens tilgivende kærlighed og barmhjertighed, og da menneskene, vildledt af den dybest faldne, af menneskene kaldet Satan, efterfølgende gav ham døden på korset, var hans sorg grænseløs. Thi kærlighedens lys brændte i hans hjerte, thi han led med de lidende, thi han tænkte med dyb sorg på de svære tider, der ville komme.

Og da Saul efterfølgende forkludrede alt med sin, af Satan, inspirerede forsoningslære, var de ikke-faldne nær ved at fortvivle. Thi dette bragte menneskene yderligere væk fra Guddommen.

Men Kristus fortvivlede ikke. Thi Kristus kæmpede, thi Kristus elskede menneskene. Og uset af dem kom han fra lysets verden til synderen, til forbryderen, til alle lovbrudere og ledte dem bort fra afgrunden. Thi Kristus elskede alle, thi for ham var kærligheden alt.

Da, den 3. Marts 1912, opsøgte Kristus den dybest faldne, Satan, i altets dybeste afgrund, langt, langt under nul i livsspiralbevægelsens kegleform, og talte trøstens, kærlighedens, eftertankens og håbets ord til den ensomt lidende. Og Satan fulgte ham, thi frelserens uendelige tålmodighed og aldrig svigtende kærlighed besejrede omsider den fortabtes trods, og smeltede isen om hans hjerte.

Kristus førte Satan til menneskers bolig, og disse mennesker bad, i menneskehedens navn, om fred og frelse for ham, der havde skabt en verden af synd, død og lidelse. Og Guddommen hørte deres bøn. Da vågnede sorgen og angeren og den dybeste fortvivlelse i den faldnes sind. Og han anråbte den Almægtige om tilgivelse for sin mægtige synd mod alle, anråbte allivets Fader om hjælp til at bryde mørkets magt. Og Guddommen hørte hans bøn.

Da drog den forhen fortabte tilbage mod himles himle, mod Guddommen, der modtog den angrende med inderlig glæde, og Guddommen tilgav og bortslettede det han, Satan, havde syndet mod "Ham". Men det han havde syndet mod menneskene, måtte menneskene og selv tilgive ham. Og snart var han tilbage til hvile og fred. Men angerens og fortvivlelsens bitreste ild fulgte ham, og han følte han måtte knuses af bevidstheden om sin synd.

Da dyssede den Almægtige den faldne og tilbagevendte søn i en "dødssøvn", at han i den kunne afvente menneskenes tilgivelse. Men fra hans dybe hvile, fra hans tankeplan, hjalp han menneskene med at sprede det mørke, han havde samlet om dem. Thi Satan sørgede i sin hvile, thi han ønskede nu menneskene sin velsignelse. Og Satan led mere end nogen anden led og har lidt, led under angerens dybe fortvivlelse, der viste sig i hans drømme som grædende børn, forladt af deres fader.

Men den, der faldt dybest, skal stige højest. Thi din smertes dybde bliver også din kærligheds dybde. Således skal Satan igen, ved altets inderste balanceprincip, engang, om evigheders evigheder blive den højeste, den skønneste, den blideste. Thi hans lidelse overgår enhver beskrivelse, thi hans smerte er enorm.

Thi sejren over mørket kan vi takke frelseren for. Denne sejr vandt han, Kristus, til evig hæder, ære og taknemmelighed til den højeste af Guddommens børn, Kristus, i dybeste forstand menneskenes frelser og forløser.

POSTLUDIUM

Det, der vender ind mod dig selv, er begær. Det, der stråler ud mod andre, er kærlighed. Det, der vender ind mod dig selv, er mørke. Det, der stråler ud mod andre er lys.

Således drømte jeg i nat. Jeg vil gribe sorgen i struben, jeg vil ramme lidelsens, begærets hjerte, og bringe mennesket til fred. Til det har vi evigheden. Thi mennesket er ungt, og dets vandring er lang. Jeg vil følge jer, og jeg slipper jer ikke, før alle er bragt til hvile i den Almægtiges favn.

En mand vandrer langs en flod i natten. Disen ligger let over flodens vuggende vande. På himlens mørke hvælv gløder stjernerne, lys over lys, i altets uendelige rum. Manden stopper op, som vejrer han en fremmed lugt. Han vender sig om, hans ansigt er i skygge for månelys, der bader landskabet i sølverne, kølige lysfloder, han hæver hånden til en hilsen, der lige så meget betyder: "På gensyn!", som "Farvel!". Så vender han sig atter, og skræver let henover en lille tværstrøm. Nu er han på den anden side af strømmen. Med et flammer et lysskær op i øst, himlen åbner sig, langsomt breder et gyldent, hvidt og orange lyshav sig i horisonten. Manden fortsætter sin gang, nej, han sætter farten op, så han næsten løber, en vinge breder sig ud fra lyset i himlen, tager nænsomt om manden og løfter ham op...

Langsomt svinder lyset, langsomt drager lyset tilbage til himles himle, hvor salighed og velsignelse bor, langsomt lukker mørket sig igen om himlens vældige kuppel. Men i mørket gløder og tindrer de evige stjerner, som bud fra

høje sale og verdener. Evigt lyser de for menneskeheden, evigt hvisker de til menneskers døve øren: Lyt ikke til hadets, mørkets forbandende stemme, lad ikke det bundløse mørke åbne sig i dit sind! Lyt til kærlighedens og fredens evige røst, den, der taler til dig ved dag og ved nat, den, der lander på dit hjerte og sind, som et køligt pust i mørkets nathede brand. Gudfader velsigne og bevare dig evigt, du elskede menneskebarn, den Almægtige sænke sin uendelige fred i dit hjerte, den Almægtige lyse sin milde velsignelse over menneskeheden i evighed! Amen!

KOMPLOTTET

EN TRAGEDIE I FIRE AKTER

CARSTEN PLOUG OLSEN

1. AKT

KYRIE

Herre forbarm dig over disse stakler!

1. Hvis man kommer inde fra byen, og drejer ned ad Falen og kører lige ud et godt stykke vej, og derpå til venstre ind mod boulevarden, kommer man på et tidspunkt til Odense Universitetshospitals Psykiatriske Afdeling. Inde til højre, gemt lidt af vejen bag buske og træer, og lidt under gadens niveau, ligger de forskellige afdelinger, hvor de fortabte sjæle færdes.

Fortabte og fortabte, det er vel så meget sagt. Men på den åbne afdeling P4 sidder to mennesker netop nu i opholdsstuen og føler sig meget fortabte. Det er Benny og Lone. Det er et smukt par. Benny hører stemmer, Lone ser syner. Lone har netop fortalt Benny om sit sidste syn, og det er grunden til deres dårlige humør.- Du er sikker? Spørger Benny ængsteligt, men også lidt tvivlrådig. - Fuldstændig, svarer Lone. – Det var meget tydeligt. Det gælder os alle. Benny tygger lidt på det. -For helvede! Udbryder han så, og slår sin højre knyttede næve i sin venstre håndflade. - Det har tråde helt op i samfundets top. Internationale bagmænd. Der var nogle bogstaver i kanten af visionen, men de var lidt utydelige. Jeg tror dog, at det var bogstaverne F N. - For helvede! Udbryder Benny, og slår sig for panden.

- Hej, Benny, det er din tur, siger Karla henne fra den anden sofa. – Nu faldt den ned igen. Ole sidder i gangen og dunker metodisk hovedet ind i væggen. Af barmhjertighed har de andre patienter lavet en turnus, som skal sørge for, at han ikke slår sig for hårdt. De har stillet et par kasser op oven på hinanden, og derpå har de stillet en pude, som dog desværre temmelig ofte ryger på gulvet. Benny går ud til Ole, og stiller åndsfraværende puden på plads. Han går igen ind i opholdsstuen til de andre, og sætter sig ved siden af Lone.

- De brænder os af, siger Lone dystert. Benny nikker sørgmodigt. - Alle som en. Ingen vil overleve, siger Lone endnu mere dystert. - Vi må gøre noget! Siger Benny så fortvivlet. – Vi kan ikke bare lade det ske! Alle psykiatriske hospitaler i hele verden, for helvede! Lone skodder sin cigaret, og vender sig om mod ham. Hun dæmper stemmen. - Jeg har en plan. Hele operationen går under navnet "The final Cut". Der er udarbejdet detaljerede planer for hvordan det skal ske. Benzinen er købt. Jeg så et mørkt lagerrum, hvor tonsvis af dunke står opmagasineret. Hvis vi kunne komme derind og sætte ild til lortet, så kan vi måske forsinke dem lidt i deres planer. Men det kræver mod. Benny, er du parat? - Men hvor er det? Spørger Benny ængsteligt, med hviskende stemme. – I Moskva! Siger en stemme højt i hans højre øre. – Virkelig? Siger han højt. - Hva´? - Nå, ikke noget. Jeg blev bare lidt ukoncentreret. - Hør her. Dunkene står i et lagerrum i Kerteminde. I det store FAF-tårn. FAF er bare et dække. Jeg har skaffet en køreplan over busserne til Kerteminde, de går hver time. Hvis vi skynder os, kan vi være dernede kl 3 i eftermiddag. Det hele kan være overstået, så vi kan nå at få aftensmad. Er du klar? Benny gnider sin pande let. - Klar. - Godt. Let´s go!

2. Benny og Lone sidder i bussen. Lone taler lavmælt, indtrængende. - I første omgang må vi forsinke planerne. Senere må vi tage hånd om chefen for det hele. Generalsekretæren. Der er maskinpistolbevæbnede vagter med hunde, dobermanns, vi må overraske dem. Du afleder vagterne og hundene. Jeg sætter ild til. Er du med? - Hvordan? - Hvordan hvad? - Hvordan afleder jeg, ahøm, vagterne og hundene? - Du stiller dig nede ved hegnet og begynder at skribe. Så kommer de farende, og jeg smutter ubemærket ind, når de åbner porten. Med? - Med! - Kong Frederik den niende var bøsse, siger en stemme højt i hans venstre øre. - Må jeg være fri! Siger Benny højt. - Er du med eller er du ikke med? Spørger Lone irriteret. - Ja ja, det var bare noget... - Er det stemmerne, der plager dig? Spørger Lone mildt, og ser spørgende på ham. - Ja, siger Benny og ser ud af vinduet. Det regner let. Lone læner sig stille ind til ham.

3. Da de ankommer til Kerteminde og er nået hen til FAF's store bygning, ser de, at deres bange anelser ikke var ubegrundede. Overalt indenfor hegnet vrimler det med høje mænd i kampuniform og maskinpistoler, og deres hunde gør glubske, da de ser Benny og Lone. - Mordors porte, hvisker Lone. Med ét er der noget, der fanger hendes blik. Hun ser ud over havet, hvor et lys langsomt breder sig over den ellers grå himmel. Lyset er orange, med guldkanter. Midt i lyset ses svagt nogle huse, nogle høje, nogle lave, en by, der svæver midt i det tomme rum. - Benny, se! Siger hun højt og peger. - Hvad helvede er dét? Spørger han forundret. - Det er det ny Jerusalem!, siger en stemme forklarende fra himlen. - Shit! Jeg mener, kan det ikke vente? Vi er lige midt i noget? - Så pyt da, siger stemmen, hvorefter lyset og byen langsomt forsvinder igen. - Jeg skulle lige til at lade englenerne blæse i basunerne, det kunne være blevet pinligt, hører de stemmen mumle som en torden.

Benny går målbevidst hen til hegnet og begynder at skribe højt, idet han fægter med armene. Noget sker. Indenfor hegnet kommer alle de 587 tungt bevæbnede vagter styrtende, de tømmer deres magasiner hen over hovedet på Benny, som advarsel, hundene går amok og bider vagterne i misforstået tjenstivrighed, de usårede vagter ruller kanonerne frem, mens tanks forlader bygningen, chefen for sikkerhedstjenesten trykker på den røde knap, og alle langdistanceraketterne med hver 60 nukleare sprænghoveder stiger op fra de hemmelige siloer og ryger ad h...til.

Imens udnytter Lone forvirringen og sniger sig ind i FAF's store bygning, finder ganske rigtigt dunkene med benzin, tømmer en af dem ud på gulvet og sætter ild til. Hun når netop ud til Benny, der, lettere rystet, faktisk i chok, står og hiver efter vejret ved hegnet, inden FAF-tårnet sprænger i luften. Lone giver ham en Truxal som hun har taget med for alle tilfældes skyld.

Hele området ligner nu, meget slående i øvrigt, en scene fra apokalypsen, og faktisk kommer Jesus nu også ned fra himlen, med himlens hærskarer, og prøver at kalde alverden til dom, basunerne trutter, men ingen ænser ham eller det i forvirringen, og han må, skuffet eller lettet, vi ved det ikke, trække sig tilbage til himlene, hvor han, som et plaster på såret, får lov til at sidde ved den Almægtiges højre hånd sammen med keruberne og synge lovsange. - Så langt, så godt, siger Lone, og sammen går hun og Benny hen til rutebilstationen og tager den første bus tilbage til Odense.

2. AKT

GLORIA

Æret være disse mennesker!

1. Et par dage efter går Benny og Lone i svømmehallen, for at klare tankerne og lægge planer; intet klarer hjernen så godt som et bad. Benny står ved kanten af bassinet og ryster af kulde, idet han prøvende, tvivlende stikker højre fods storetå ned i vandet. Der går en isen gennem hans magre krop. Fra kvindeafdelingen høres med ét råb: -Yk yk yk yk yk yk yk! Og ind i hallen stormer Lone, i en pæn, rød badedragt, med badehætte, svømmevinger og korkbælte. Hun fortsætter lige ud mod vandet, sætter af fra kanten og laver en bombe, hvis umiddelbare konsekvenser er 1) at bassinet omtrent tømmes for vand 2) flodbølgen breder sig videnom og lægger Odense By under vand 3) Danmark melder sig ud af EU og Nato 4) Jorden går under og mælkevejen kolliderer 5) galaksehoben...Nå nej.

Efter badet sidder Benny og Lone rene og velfriserede i kantinen med hver en kop kaffe. Lone taler: - Vi må have fat i bagmanden. Vi må til New York. Du skaffer flybilletter. Vi må infiltrere organisationen. Sæt dem ud af

spillet. - Hvordan? - Vi må skabe uvilje mod generalsekretæren. Det er ham, der trækker i trådene. Vi må underminere hans magt ved at ødelægge hans netværk. - Åh, al denne ondskab. Jeg er så træt, noget så dødhæmrende træt. Stemmerne kværner løs fra morgen til aften, og nu dette! Bliver vi da aldrig fri? Lone kærtegner forsigtigt hans ansigt. Så kysser hun ham på kinden. - Min ven, siger hun.

2. Benny ligger en aften på sin seng på stue 7. Tankerne og stemmerne kværner løs. Det banker på døren. Han svarer ikke. En stemme udefra gangen siger højt og myndigt: - Luk op! Det er den hellige inkquisition! - Skrid, jeg sover. Gå ned i stuen til de andre. - Nu ikke den tone! Vi vil tale med dig. Vi kommer ind! Og ind ad døren kommer en mørkkklædt procession af mænd med langt gråt skæg og store, blanke kors om halsen. Deres leder taler: - Vi har ledt længe efter dig. Du er anklaget for blasfemi mod den hellige jomfru, mod det hellige kors og den hellige kirke. Ved du hvad jeg hentyder til? Benny gnider øjnene og prøver at fatte sig. - For helvede, I hører til i et andet århundrede! Hvem er I? - Som vi sagde: Vi er den hellige inkquisition. Prøv ikke at løbe om hjørner med os. Vi har vores metoder til sådan nogle som dig. - Jamen, jeg ved virkelig ikke, hvad du taler om! - Det tænkte jeg nok. Torben, frem med tommeskruerne!

Det banker på døren. Ind træder Kim, en af Bennys bedste venner blandt patienterne. Kim taler: - I den højstes navn, stop! Jeg er Jesus. Jeg kan hjælpe. Lederen af inkquisitionen misser forvirret med øjnene. Så fatter han sig: - Det var satans! Er det dig? Jamen...jeg troede...Jamen, jamen... Så vender han sig til de øvrige i processionen, og råber højt: - Klyng ham op! Med lavere stemme siger han til sin tjener: - Har vi et kors med? Tjeneren checker sin liste og siger: - Tommeskruer, jernjomfru, glødende kul, tre ekstra krucifikser og en bibel. Nej, intet kors. - For satan i helvede, hvad gør vi? Jeg vidste, at der var noget lusket med den korsfæstelse. Han må have sneget sig væk, da himlen formørkedes og Jorden rystede i sin grundvold. Nu skal jeg fandme...

Kim afbryder ham, og siger venligt: - Rolig. Prøv at spørge nede på kontoret. Det kan være, at de har et. Det banker igen på døren. Ind træder eller nærmere glider fem mærkeligt udseende væsener. - Gluf, mask ifom aktubar isladot...øh undskyld, jeg glemte at tilslutte oversættelsesmaskinen. Hil jer, jordboere, vi kommer fra planeten Glumtusak i Andromeda-galaksen. Vi kommer for at hjælpe. Længe og med stigende vrede har vi set, at man gør vor forsøgsperson uret. Til jer, usle præster og vanhellige siger vi: Vig bort! Vi har også vores metoder til sådan nogle som jer!

Lederen af inkquisitionen siger betuttet: - Jamen, jamen... - Ikke noget jamen! Vi beamer jer til sikkerhedsfængslet Yfluguf i Søndre Aschlaftusak. Her, tag den! Den hellige inkquisition forsvinder pludseligt. Benny takker dem og siger: - Hvad mener I med "forsøgsperson"? Hvad foregår der her? - Vi har indopereret en biologisk mikrofon i hvert af dine ører. - Så er det det, jeg kan høre. Endelig en forklaring! - Høre? Siger du hører? Hvad præcis hører du? - Alt muligt nonsens. Lige før I kom, var der en, der talte om Ganges floden som det ypperste ideal for kvindelig skønhed. - Shit, noget er gået galt. Jeg så og hørte det selv. Det er fra en populær TV-quiz derhjemme. Signalet må være blevet forstyrret. - Kan I ikke operere de der mikrofoner ud igen? Det er belastende at høre på den slags dag ud og dag ind. - Beklager. Jeg ville gerne. Men jeg har mine ordrer. - Bitte. - Nå ja, så skidt da. Men jeg får en helvedes ballade derhjemme. Kom!

Benny går hen til væsenet, lægger sit hoved på det. Væsenet stryger blidt hen over hans ører med en af sine tentakler. - Så, nu er du som ny igen, siger det og udstøder nogle gurglende lyde, som Benny vælger at fortolke som en venlighed. - Er der andet, vi kan gøre for dig? Benny tænker sig om et øjeblik. Så siger han fast: - Bare lad mig være i fred. - Ok, vi glider! Væsenerne forsvinder pludseligt. I døren står Kim stadig, med åben mund og opspilede øjne. - Hvad glør du på? Spørger Benny. Kim ryster på hovedet og udbryder: - I er rablende!

3. AKT

CREDO

Vi tror på kærligheden!

1. I flyet til New York sidder Benny og Lone og nyder en sjus. Lone taler: - Jeg ved, hvad der skal gøres. Metoden er stensikker. Vi udbreder et rygte om Tranaks, generalsekretærens vaklende, moralske habitus, og konfronterer ham derefter med kendsgerningerne. Med at vi kender hans planer. Vi smider ham på porten. Med lidt held kan han

derefter kun håbe på at slå sig igennem som tigger. - Hvordan? Spørger Benny. Lone lægger en finger på læben, som tegn på at han skal tie. Så tager hun et stort A3 ark frem med Tranaks portræt og skriver under billedet med store, grønne bogstaver: "Jeg elsker cigaretter, whiskey og nøgne pi´r." - Vi kopierer dette i 1000 eksemplarer, og sætter dem op overalt i FN-bygningen, forklarer hun den undrende Benny. Benny klarer op. - Ok, men så? Siger han. - Så, når rygterne er begyndt at summe, så går vi op på hans kontor og giver ham et tilbud, han ikke kan afslå. Benny griner. - Skidefedt. Hvor får du det fra? Lone smiler beskedent og drikker resten af sin sjus.

2. Som sagt, så gjort. Næste dag smiler Tranaks portræt til alle FN´ s medarbejdere fra de store plakater med de stærkt belastende ord, og atmosfæren stiger hurtigt fra en let, utilfreds mumlen til lynchstemning. Benny og Lone står nede ved indgangen og gnider sig i hænderne. - Anden fase! Siger Lone. - Generalsekretæren!

3. På sit store, smagfuldt indrettede kontor sidder Tranak, FN´ s generalsekretær, i sin læderstol og holder sig en lille privat sort messe. Kontoret er lydtæt, så han er ikke bange for at skribe: - Hej, hej, alle dæmoner og alle djævl, kom hid, jeg er jeres herre og mester, kom hid og se min bare...Det banker på døren. Ærgerlig tager han hovene af, og lægger diskret hornene i skuffen. - Hvad er der nu? Kom ind! Ind træder generalsekretærens sekretær. - Der står et par unge mennesker nede i foyeen. De siger, at de vil tale med Dem. - Satans. Er det om rygterne? Er det pressen? - Nej, det tror jeg ikke. De virker helt uskadelige. Men hvordan er det her... - Godt. Send dem op! Generalsekretærens sekretær holder sig diskret for næsen, bukker og går ud.

Kort efter står Benny og Lone ansigt til ansigt med ondskaben selv. Et øjeblik er der en tavs magtkamp. De ser hinanden lige i øjnene. Så slår Tranak blikket ned. Han fumler ved nogle papirer, lader som om han læser. - Ja...? Siger han tøvende. - Puh, hvordan er det her stinker?! Siger Benny. - Nåe, det er svovl, øh, jeg mener, hvad tænker du på? Jeg kan ikke lugte noget, siger Tranak idet han ærgrer sig over sin blottelse. Han prøver at vinde tid. Men Lone er over ham. - Vi ved, hvem du er! Vi kender dine planer! Tilstå! - Planer? Hvilke planer? Spørger Tranak idet han vrider sig som i smerte. - Du vil brænde alle psykiatriske hospitaler i hele verden! Har du tænkt over konsekvenserne?! Du er et utyske, en djævel. - Ikke *en* djævel, djævelen *selv* om jeg må...Jeg mener, det kender jeg virkelig ikke noget til. - Og hvad er så dét?! Råber Lone vredt, og peger på de papirer, der ligger på bordet. - Det, det... - Kender du stadig ikke noget til nogle planer?! Råber Lone endnu mere vredt.

Tranak vrider sig stadig mere fortvivlet. Så med ét rejser han sig op i sin fulde højde, ca 160 cm, og siger højt, med skingrende stemme, og et vanvittigt glimt i øjnene, idet røgen begynder at vælde fra hans næsebor og mund: - Ja, vi har planer! Jeg vil brænde ikke bare hospitalerne ned, men kloden, galaksen, universet...Tranak fægter som en beruset med armene. Lone hvisker til Benny: - Han er vanvittig! Det er værre end vi troede. Vi har glemt korsene. Hvad gør vi? - Hvad med at prøve skumslukkeren? Hvisker Benny tilbage. Lone nikker. Benny løber hen og griber skumslukkeren, og peger truende på Tranak med den. - Nej, nej, ikke dét, nåde...! Skriger Tranak hæst.

Benny trænger ind på ham, og det ender med, at Tranak falder gennem ruden og ned på gaden. Heldigvis ligger kontoret på første sal, så han slår sig ikke så slemt. Han rejser sig fortunlet op, og løber bort med et skrig. Senere er han set siddende i New Yorks Subway og spille på fløjte og tigge til dagen og vejen. - Arme stakkel! Siger folk så, når de passerer ham, kaster en ti-cent i hans kasket og ryster medlidende på hovedet. Benny og Lone ser lettede på hinanden. Lone griner bredt: - Sådan skal det fandme gøres. Give me five! De klasker hænderne sammen, og forlader FN-bygningen arm i arm.

4. AKT

AGNUS DEI

Lad freden sænke sig over Jorden...

1. I himlens himle sidder Gud og overvejer fremtiden. Nu, da djævelen har opgivet sin kamp mod menneskeheden, tænker Han, at det må være det rigtige tidspunkt at skabe Paradis på Jord. Han beder sin tjener, Raphael, lave et skøn over hvad det vil koste at flytte Paradiset fra himlen til Jorden. Da Han ser regnskabet, udbryder Han bestyrtet: - Så meget! Er du sikker på, at du har regnet rigtigt? - Herre, ja. Det kommer til at koste. - Nå, så tror jeg, at jeg opgiver det. Men de må da også snart lære det! Raphael lægger stille sit hoved på Herrens skulder. Herren sukker mildt, længselsfuldt og ser ud af vinduet...

2. På Jorden, nærmere betegnet den åbne afdeling P4 på Odense Universitetshospitals Psykiatriske Afdeling, er det en glædens dag for Benny og Lone. De har begge fået det bedre, de er gået styrket ud af mødet med, og sejren over kilden til alverdens ondskab og lidelser. De skal udskrives. Det er en smuk, varm, solrig dag i juni. Fuglene fløjter, bilerne ræser af sted med 80 km/t ude på J. B. Winsløvsvej, cyklisterne kører i den forkerte side af vejen, fodgængerne springer for livet...kort sagt; idyllen er komplet.

- Nå, Benny, det var det... - Det var det vel. - Intet er så ondt, at det ikke er godt for noget... - Tja. Med ét retter Lone sig op. Hun ser drømmende frem for sig. - Hvad er der? Spørger Benny. - Schh. Jeg havde et syn. - Åh nej! - Jo, jeg så en krig mellem alle mennesker, en atomkrig, en krig inden i vore hoveder og mellem alle lande. Alle hævder deres umistelige ret til at bekrige hinanden og alle har gode grunde. Ingen vil fred. Jeg er fortvivlet. I kanten af synet var der nogle bogstaver, de var lidt utydelige, men jeg tror nok at det var H A D. - Vi må gøre noget! Siger Benny fortvivlet. - Det må ikke ske! - Kom, siger Lone, - der er ingen tid at spille!